

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE
FINANSOWE
GRUPY KAPITAŁOWEJ
ENEA**

za rok obrotowy kończący
się 31 grudnia 2019
zgodne z MSSF UE

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH.....	9
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA	10
Informacje ogólne.....	10
1. Informacje ogólne o jednostce dominującej	10
2. Skład Grupy Kapitałowej i zasady konsolidacji	10
3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej	14
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	15
5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia	15
6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych.....	16
7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych	19
Segmenty operacyjne	20
Utrata wartości aktywów niefinansowych	26
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów	30
8. Przychody ze sprzedaży	30
9. Koszty operacyjne	32
10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	33
11. Przychody i koszty finansowe	33
12. Opodatkowanie	34
13. Zysk na akcję	38
Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.....	39
14. Rzeczowe aktywa trwałe	39
15. Wartości niematerialne i wartość firmy.....	43
16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów	47
17. Nieruchomości inwestycyjne	51
18. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	52
19. Prawa do emisji CO ₂	60
20. Zapasy	61
21. Świadectwa pochodzenia energii	63
22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	64
23. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny.....	65
23.1. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy	66
23.2. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny	66
24. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	67
25. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	68
26. Kapitał własny	69
27. Udziały niekontrolujące	69
28. Dywidenda.....	72
29. Polityka zarządzania kapitałem	72
30. Zobowiązania z tytułu zadłużenia	72

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	78
32. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	78
33. Rezerwy.....	83
34. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego	87
Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym.....	88
35. Instrumenty finansowe i wartość godziwa	88
36. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	95
37. Rachunkowość zabezpieczeń	96
38. Zarządzanie ryzykiem finansowym	97
38.1. Ryzyko kredytowe	98
38.2. Ryzyko utraty płynności finansowej	102
38.3. Ryzyko towarowe	104
38.4. Ryzyko walutowe.....	104
38.5. Ryzyko stóp procentowych	107
Pozostałe noty objaśniające	110
39. Transakcje z jednostkami powiązanymi	110
40. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	112
41. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych	113
42. Zatrudnienie	115
43. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej	115
43.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G	115
43.2. Poręczenia i gwarancje	115
43.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	116
43.4. Pozostałe postępowania sądowe.....	117
43.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę	119
43.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.	119
43.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł.....	120
44. Zabezpieczenia ustanowione na aktywach i inne ograniczenia.....	122
45. Udział w programie budowy elektrowni atomowej	123
46. Umowa nabycia spółki Eco-Power Sp. z o.o.....	123
47. Podatkowa Grupa Kapitałowa	123
48. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej	124

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską i zostały zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Mirosław Kowalik**

Członek Zarządu **Piotr Adamczak**

Członek Zarządu **Jarosław Ołowski**

Członek Zarządu **Zbigniew Piętka**

Sporządził: Robert Kiereta

Kierownik Biura Sprawozdawczości Skonsolidowanej

Poznań, 4 czerwca 2020 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży	8	15 867 593	12 925 848
Podatek akcyzowy		(71 295)	(253 078)
Przychody ze sprzedaży netto		15 796 298	12 672 770
Rekompensaty		597 278	-
Przychody z tytułu leasingu i subleasingu operacyjnego		7 722	-
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody		16 401 298	12 672 770
Pozostałe przychody operacyjne	10	320 076	245 122
Zmiana rezerwy dotyczącej umów rodzących obciążenia		10 415	(78 981)
Amortyzacja	9	(1 548 268)	(1 477 667)
Koszty świadczeń pracowniczych	9	(1 904 022)	(1 711 414)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	9	(3 333 521)	(2 560 489)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	9	(6 090 506)	(4 272 930)
Usługi przesyłowe	9	(447 154)	(411 712)
Inne usługi obce	9	(925 799)	(908 949)
Podatki i opłaty	9	(414 439)	(411 184)
Strata na zmianie, sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów (Odpis)/odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych		(57 585)	(45 244)
		(5 521)	166 454
Pozostałe koszty operacyjne	10	(148 454)	(168 690)
Zysk operacyjny		1 856 520	1 037 086
Koszty finansowe	11	(441 858)	(302 980)
Przychody finansowe	11	64 121	78 743
Przychody z tytułu dywidend		201	430
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		(65 771)	-
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych		(482 165)	55 422
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych		(59 777)	-
Zysk przed opodatkowaniem		871 271	868 701
Podatek dochodowy	12	(330 574)	(149 451)
Zysk netto okresu sprawozdawczego		540 697	719 250
Inne całkowite dochody			
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- wycena instrumentów zabezpieczających		(1 645)	(51 840)
- podatek dochodowy		313	9 849
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:			
- przeszacowanie programu określonych świadczeń		(85 281)	(36 385)
- wycena instrumentów finansowych		-	(17 036)
- podatek dochodowy		16 203	6 913
Inne całkowite dochody netto		(70 410)	(88 499)
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy		470 287	630 751
Z tego zysk netto:			
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		423 205	686 739
przypadający na udziały niekontrolujące		117 492	32 511
Z tego całkowity dochód:			
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej		354 521	600 044
przypadający na udziały niekontrolujące		115 766	30 707
Zysk netto przypisany do akcjonariuszy Jednostki Dominującej		423 205	686 739
Średnioważona liczba akcji zwykłych (w szt.)		441 442 578	441 442 578
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej na akcję (w zł na jedną akcję)	13	0,96	1,56
Zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)		0,96	1,56

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	14	21 470 804	21 027 393
Użytkowanie wieczyste gruntów	16	-	105 141
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16	719 948	-
Wartości niematerialne	15	379 024	435 712
Nieruchomości inwestycyjne	17	23 109	25 864
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	18	373 016	734 268
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	569 369	487 272
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	35	40 172	49 442
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	36	48 649	7 741
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22	20 862	23 257
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		12 749	12 905
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	23.1	319	-
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń		133 998	128 279
Aktywa trwałe razem		23 792 019	23 037 274
Aktywa obrotowe			
Prawa do emisji CO ₂	19	1 375 128	586 236
Zapasy	20	1 376 295	1 264 870
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22	2 123 567	1 874 505
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		12 646	16 948
Aktywa z tytułu umów z klientami	24	330 447	327 980
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	23.1	950	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		59 746	93 659
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	35	7 056	112 536
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	36	3 576	234
Inne inwestycje krótkoterminowe		477	545
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25	3 761 947	2 650 838
Aktywa obrotowe razem		9 051 835	6 928 351
AKTYWA RAZEM		32 843 854	29 965 625

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji		3 632 464	3 632 464
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		(16 295)	(16 295)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		(17 356)	(16 024)
Zyski zatrzymane		10 268 882	9 908 842
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej razem		14 455 713	14 097 005
Udziały niekontrolujące	27	1 024 058	952 157
Kapitał własny razem	26	15 479 771	15 049 162
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	30	7 803 113	7 973 713
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31	119 775	67 485
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	24	5 023	3 312
Zobowiązania z tytułu leasingu	30	504 324	3 646
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego	34	227 413	198 141
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12	413 392	367 607
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	32	983 818	814 769
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	35	24 496	24 072
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	33	774 065	657 112
Zobowiązania długoterminowe razem		10 855 419	10 109 857
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	30	2 102 911	355 840
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	31	1 913 440	2 534 733
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	24	110 678	65 266
Zobowiązania z tytułu leasingu	30	27 939	2 994
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego	34	12 804	11 925
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		121 703	134
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	32	466 082	420 018
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	35	36 438	108 818
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	33	1 716 388	1 306 597
Zobowiązania krótkoterminowe razem		6 508 664	4 806 606
Zobowiązania razem		17 364 083	14 916 463
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		32 843 854	29 965 625

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej									
	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Kapitał z przeszacowania oraz z rozliczenia połączenia	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2018	441 443	146 575	588 018	3 632 464	741	(27 101)	25 967	8 858 130	921 450	13 999 669
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9 i 15	-	-	-	-	-	-	-	391 641	-	391 641
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	441 443	146 575	588 018	3 632 464	741	(27 101)	25 967	9 249 771	921 450	14 391 310
Zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	686 739	32 511	719 250
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	(17 036)	-	(41 991)	(27 668)	(1 804)	(88 499)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	(17 036)	-	(41 991)	659 071	30 707	630 751
Wygaśnięcie opcji wykupu udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych	-	-	-	-	-	27 101	-	-	-	27 101
Stan na 31 grudnia 2018	441 443	146 575	588 018	3 632 464	(16 295)	-	(16 024)	9 908 842	952 157	15 049 162
Zysk netto okresu sprawozdawczego	-	-	-	-	-	-	-	423 205	117 492	540 697
Inne całkowite dochody netto	-	-	-	-	-	-	(1 332)	(67 352)	(1 726)	(70 410)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie	-	-	-	-	-	-	(1 332)	355 853	115 766	470 287
Dywidendy	-	-	-	-	-	-	-	-	(8 673)	(8 673)
Wykup udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych	-	-	-	-	-	-	-	(4 531)	(25 209)	(29 740)
Inne	-	-	-	-	-	-	-	8 718	(9 983)	(1 265)
Stan na 31 grudnia 2019	441 443	146 575	588 018	3 632 464	(16 295)	-	(17 356)	10 268 882	1 024 058	15 479 771

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami stanowiącymi integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony	
		31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej			
Zysk netto okresu sprawozdawczego		540 697	719 250
Korekty:			
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	12	330 574	149 451
Amortyzacja	9	1 548 268	1 477 667
Strata na zmianie, sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		57 585	45 244
Odpis/(odwrócenie odpisu) z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych		5 521	(166 454)
Strata na sprzedaży aktywów finansowych		26 813	33 620
Przychody z tytułu odsetek		(14 961)	(34 617)
Przychody z tytułu dywidend		(201)	(430)
Koszty z tytułu odsetek		233 557	215 136
Strata z wyceny instrumentów finansowych		39 233	6 673
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		65 771	-
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych		482 165	(55 422)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych		59 777	-
Inne korekty		(22 587)	(19 494)
Korekty razem		2 811 515	1 651 374
Podatek dochodowy zapłacony		(206 925)	(35 173)
Zmiany kapitału obrotowego:			
Prawa do emisji CO ₂		(794 428)	6 551
Zapasy		(109 992)	(417 611)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		(257 095)	(386 686)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		(481 941)	621 663
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		129 960	20 981
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego		30 151	20 673
Pozostałe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia		482 673	234 217
Zmiany kapitału obrotowego razem		(1 000 672)	99 788
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		2 144 615	2 435 239
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej			
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		(2 076 510)	(1 979 024)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów		10 129	1 929
Nabycie aktywów finansowych		(29 904)	(173 898)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych		611	165 167
Nabycie jednostek zależnych		(29 740)	-
Nabycie jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych		(181 698)	(325 110)
Dywidendy otrzymane		201	430
Wpływy z tytułu gromadzenia środków pieniężnych na rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Kopalń		(5 719)	(6 473)
Odsetki otrzymane		5 648	8 326
Inne wydatki z działalności inwestycyjnej		(5 836)	(1 474)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(2 312 818)	(2 310 127)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej			
Otrzymane kredyty i pożyczki		-	11 229
Emisja obligacji		2 000 000	550 000
Splata kredytów i pożyczek		(166 222)	(111 354)
Wykup obligacji		(277 910)	(395 000)
Dywidendy wypłacone		(8 673)	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu		(16 419)	(2 184)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji		(195)	(37)
Odsetki zapłacone		(249 545)	(216 489)
Inne (wydatki)/wpływy z działalności finansowej		(1 724)	2 435
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		1 279 312	(161 400)
Przepływy pieniężne netto razem		1 111 109	(36 288)
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	25	2 650 838	2 687 126
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	25	3 761 947	2 650 838
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania		477 382	588 632

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami stanowiącymi integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Informacje ogólne

1. Informacje ogólne o jednostce dominującej

Nazwa (firma):	ENEA Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS:	0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	enea@enea.pl
Strona internetowa:	www.enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

ENEA S.A. (zwana dalej „Spółka”, „Jednostka Dominująca”) jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej ENEA („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”).

Na 31 grudnia 2019 r. struktura akcjonariuszy Jednostki Dominującej przedstawiała się następująco:

	Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polski	Pozostali akcjonariusze	Razem
Stan na 31 grudnia 2019	51,50%	48,50%	100,00%

Na 31 grudnia 2019 r. podmiotem kontrolującym Jednostkę Dominującą był Skarb Państwa będący stroną kontrolującą najwyższego szczebla.

Na 31 grudnia 2019 r. statutowy kapitał zakładowy ENEA S.A. był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Czas trwania Jednostki Dominującej jest nieoznaczony.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznawanych Jednostce Dominującej i poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 r. oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2018 r.

2. Skład Grupy Kapitałowej i zasady konsolidacji

Na 31 grudnia 2019 r. Grupa Kapitałowa składała się z jednostki dominującej ENEA S.A., 16 spółek zależnych, 9 spółek pośrednio zależnych, 2 spółek stowarzyszonych oraz 2 spółek wspólnie kontrolowanych.

Głównym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej jest:

- produkcja energii elektrycznej i ciepłej (ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A.,

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o.);
- obrót energią elektryczną (ENEA S.A., ENEA Trading Sp. z o.o.);
 - dystrybucja energii elektrycznej (ENEA Operator Sp. z o.o.);
 - dystrybucja ciepła (Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o.);
 - górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego (Grupa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.).

Zasady rachunkowości

Jednostki zależne

Jednostka zależna to spółka, nad którą inna spółka sprawuje kontrolę. Definicja kontroli wynika wprost z MSSF 10, zgodnie z którą inwestor sprawuje kontrolę nad spółką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy inwestor ten jednocześnie:

- 1) sprawuje władzę nad spółką, w której dokonano inwestycji,
- 2) z tytułu swojego zaangażowania w spółce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawo do zmiennych wyników finansowych,
- 3) posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad spółką, w której dokonano inwestycji, do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

W odniesieniu do transakcji nabycia spółek, które nie znajdują się pod wspólną kontrolą, koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów niekontrolujących.

Grupa wycenia udziały niekontrolujące proporcjonalnie do udziału w wartości godziwej nabywanych aktywów netto. W kolejnych okresach wartość udziałów niekontrolujących obejmuje wartość rozpoznaną przy początkowym ujęciu skorygowaną o zmiany wartości kapitału jednostki zależnej w proporcji do posiadanych udziałów. Całkowity dochód jest alokowany do udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy powoduje powstanie ujemnej wartości tych udziałów. Wartość firmy ustala się zgodnie z polityką rachunkowości (nota 15).

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Transakcje, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione tam, gdzie było to konieczne dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmuje się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach całej wartości inwestycji. Jakkolwiek nadwyżkę udziału Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmuje się niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Jednostki współkontrolowane to wszystkie jednostki, w których na podstawie ustaleń umownych Grupa sprawuje kontrolę wspólnie z innymi podmiotami. Inwestycje w jednostkach współkontrolowanych rozlicza się metodą praw własności identycznie jak inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych i/lub współkontrolowanych od dnia nabycia ujmuje się w zysku lub stracie bieżącego okresu, zaś jej udział w innych całkowitych dochodach wygenerowanych od dnia nabycia – w innych całkowitych dochodach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu kapitału własnego od dnia nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej lub współkontrolowanej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej lub współkontrolowanej, obejmującego ewentualne inne niezabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej lub współkontrolowanej. Grupa dokonuje analizy utraty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych, a ewentualne odpisy ujmuje w wyniku finansowym bieżącego roku.

Niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi lub współkontrolowanymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych lub współkontrolowanych. Niezrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki stowarzyszone lub współkontrolowane zostały, tam gdzie było to konieczne, zmienione dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Połączenia/nabycia jednostek gospodarczych

Połączenia / nabycia jednostek gospodarczych znajdujących się poza wspólną kontrolą rozlicza się metodą nabycia.

Nabycia spółek stowarzyszonych i współkontrolowanych

Spółka, na podstawie umów dotyczących danej inwestycji, dokonuje osądu co do istnienia współkontroli lub znaczącego wpływu.

Nazwa spółki	Segment	Siedziba	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2019	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów na 31 grudnia 2018
SPÓŁKI ZALEŻNE				
1. ENEA Operator Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100%	100%
2. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	wytwarzanie	Świerże Górne	100%	100%
3. ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	wytwarzanie	Połaniec	100%	100%
4. ENEA Oświetlenie Sp. z o.o.	pozostała działalność	Szczecin	100%	100%
5. ENEA Trading Sp. z o.o.	obrót	Świerże Górne	100%	100%
6. ENEA Logistyka Sp. z o.o.	pozostała działalność	Poznań	100%	100%
7. ENEA Serwis Sp. z o.o.	dystrybucja	Lipno	100%	100%
8. ENEA Centrum Sp. z o.o.	pozostała działalność	Poznań	100% ⁹	100%
9. ENEA Pomiary Sp. z o.o.	dystrybucja	Poznań	100%	100%
10. ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji	pozostała działalność	Poznań	100% ⁶	100% ⁶
11. ENEA Innowacje Sp. z o.o.	pozostała działalność	Warszawa	100% ^{8,11}	100%
12. Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.	wydobycie	Bogdanka	65,99%	65,99%
13. Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji	dystrybucja	Warszawa	61% ¹⁵	61%
14. ENEA Ciepło Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	99,94% ¹⁰	95,77%
15. ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Białystok	100%	100%
16. ENEA Nowa Energia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Poznań	100% ¹⁴	-
SPÓŁKI POŚREDNIO ZALEŻNE				
17. ENEA Bioenergia Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	100% ¹
18. ENEA Połaniec Serwis Sp. z o.o.	wytwarzanie	Połaniec	100% ¹	-
19. Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	wytwarzanie	Oborniki	99,93% ²	99,93% ²
20. Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	wytwarzanie	Piła	71,11% ²	71,11% ²

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

21.	EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
22.	RG Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
23.	MR Bogdanka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	65,99% ³	65,99% ³
24.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o.	wydobycie	Bogdanka	58,53% ³	58,53% ³
25.	ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.	pozostała działalność	Świerże Górne	100% ^{5,12}	100% ²

SPÓŁKI WSPÓŁKONTROLOWANE

26.	Polska Grupa Górnicza S.A.	-	Katowice	7,66%	7,66%
27.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	-	Ostrołęka	50% ⁷	50%
28.	Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. w likwidacji	-	Poznań	- ¹³	20% ⁴

SPÓŁKI STOWARZYSZONE

29.	Polimex – Mostostal S.A.	-	Warszawa	16,48%	16,48%
30.	ElectroMobility Poland S.A.	-	Warszawa	25%	25%

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

³ – spółka wspólnie kontrolowana poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o.

⁵ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Innowacje Sp. z o.o.

⁶ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego. Uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁷ – 4 stycznia 2019 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego o kwotę 361 382 tys. zł, to jest z kwoty 551 100 tys. zł do kwoty 912 482 tys. zł poprzez utworzenie nowych 7 227 642 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 361 382 tys. zł. 4 stycznia 2019 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 3 613 821 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 180 691 tys. zł. 4 stycznia 2019 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 1 marca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

⁸ – 12 czerwca 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innowacje Sp. z o.o. podjęło uchwałę nr 1 w sprawie pieniężnego podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 5 400 tys. zł, to jest z kwoty 3 805 tys. zł do 9 205 tys. zł poprzez utworzenie nowych 54 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 19 lipca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

⁹ – 10 września 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Centrum Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 100 000 tys. zł, to jest z kwoty 3 929 tys. zł do kwoty 103 929 tys. zł poprzez utworzenie nowych 1 000 000 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 10 września 2019 r. ENEA S.A. objęła nowoutworzone udziały i wniosła wkład niepieniężny w postaci wierzytelności o łącznej wartości 162 000 tys. zł przysługującej ENEA S.A. wobec ENEA Centrum Sp. z o.o. z tytułu udzielonych pożyczek w ramach dwóch umów pożyczek zawartych w 2014 r. oraz w 2015 r. Kwota 62 000 tys. zł stanowi nadwyżkę wartości wkładu niepieniężnego nad wartością nominalną objętych udziałów i przekazana została na kapitał zapasowy ENEA Centrum Sp. z o.o. 8 listopada 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹⁰ – 4 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły umowę sprzedaży udziałów spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o. Na podstawie w/w umowy ENEA S.A. zakupiła od ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. 126 083 udziały w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 6 304 tys. zł.

¹¹ – 24 września 2019 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innowacje Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 7 855 tys. zł, to jest z kwoty 9 205 tys. zł do kwoty 17 060 tys. zł poprzez utworzenie nowych 78 550 udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy. 27 września 2019 r. ENEA S.A. objęła udziały w podwyższonym kapitale zakładowym ENEA Innowacje Sp. z o.o. 10 października 2019 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 21 listopada 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹² – 27 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zbyły na rzecz ENEA Innowacje Sp. z o.o. łącznie

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r. (wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

100% udziałów w spółce ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o.

¹³ – 1 października 2019 r. spółka Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.

¹⁴ – 5 listopada 2019 r. została zawiązana przez ENEA S.A. spółka ENEA Nowa Energia Sp. z o.o. z Kapitał zakładowy spółki wynosi 5 tys. zł i dzieli się na 100 udziałów o wartości nominalnej 50 zł każdy. 7 listopada 2019 r. spółka została zarejestrowana w KRS.

¹⁵ – 24 lutego 2020 r. spółka Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji została wykreślona z KRS.

3. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej

Zarząd

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2019	Powołanie	31 grudnia 2018	Zakończenie kadencji
Prezes Zarządu	Mirosław Kowalik		Mirosław Kowalik	
Członek Zarządu ds. Finansowych	Jarosław Ołowski	21 maja 2019 r.	Piotr Olejniczak	20 maja 2019 r.
Członek Zarządu ds. Handlowych	Piotr Adamczak		Piotr Adamczak	
Członek Zarządu ds. Korporacyjnych	Zbigniew Piętka		Zbigniew Piętka	

Rada Nadzorcza

	Stan na		Stan na	
	31 grudnia 2019	Powołanie	31 grudnia 2018	Zakończenie kadencji / rezygnacja
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Stanisław Hebda		Stanisław Hebda	
Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka	21 maja 2019 r.	Paweł Jabłoński	2 grudnia 2019 r.
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Dominik Jaciubek	21 maja 2019 r.	Piotr Mirkowski	
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur	21 maja 2019 r.	Sławomir Brzeziński	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski		Wojciech Klimowicz	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski		Paweł Korobłowski	
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka		Ireneusz Kulka	
Członek Rady Nadzorczej			Tadeusz Mikłosz	20 maja 2019 r.
Członek Rady Nadzorczej	Roman Stryjski		Roman Stryjski	

3 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Aktywów Państwowych z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem 3 lutego 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Bartosz Nieścior, który został Wiceprzewodniczącym Rady Nadzorczej ENEA S.A.

6 lutego 2020 r. do Spółki wpłynęła rezygnacja Przewodniczącego Rady Nadzorczej Pana Stanisława Hebdy z członkostwa w Radzie Nadzorczej ENEA S.A.

19 marca 2020 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołani zostali: Pani Izabela Felczak-Poturnicka, której powierzono funkcję Przewodniczącej Rady Nadzorczej oraz Pan Mariusz Fistek.

27 maja 2020 r. do Spółki wpłynęły oświadczenia Ministra Aktywów Państwowych z tego samego dnia o skorzystaniu z uprawnienia do powołania i odwołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z powyższymi oświadczeniami Minister Aktywów Państwowych z dniem 27 maja 2020 r. odwołał z Rady Nadzorczej Spółki Pana Bartosza Nieściora i jednocześnie powołał z tym samym dniem do Rady Nadzorczej Spółki Pana Pawła Szczeszka.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Skład Rady Nadzorczej ENEA S.A. na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 4 czerwca 2020
Przewodniczący Rady Nadzorczej	Izabela Felczak-Poturnicka
Sekretarz Rady Nadzorczej	Michał Dominik Jaciubek
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Szczeszek
Członek Rady Nadzorczej	Maciej Mazur
Członek Rady Nadzorczej	Piotr Mirkowski
Członek Rady Nadzorczej	Paweł Korobłowski
Członek Rady Nadzorczej	Ireneusz Kulka
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Pliszka
Członek Rady Nadzorczej	Roman Stryjski
Członek Rady Nadzorczej	Mariusz Fistek

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską („MSSF UE”) i zostało zaakceptowane przez Zarząd ENEA S.A.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE na dzień 31 grudnia 2019 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Zasady rachunkowości stosowane były w sposób spójny we wszystkich prezentowanych okresach, chyba że wskazano inaczej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego, za wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

5. Zasady (polityka) rachunkowości i ważne oszacowania i założenia

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, za wyjątkiem zasad rachunkowości wynikających z MSSF 16 *Leasing*, który wszedł w życie 1 stycznia 2019 r.

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz na wielkości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach objaśniających do tego sprawozdania finansowego. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Wartości szacunkowe podawane w poprzednich latach obrotowych nie wywierają istotnego wpływu na bieżący okres sprawozdawczy. Podstawowe obszary, w których szacunki Zarządu mają istotny wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, zostały przedstawione w następujących notach objaśniających:

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia

Noty, w których są opisane ważne oszacowania i założenia	Nota
Utrata wartości aktywów niefinansowych	rozdział (bez numeru)
Opodatkowanie	12
Rzeczowe aktywa trwałe	14
Wartości niematerialne i wartość firmy	15
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	16
Nieruchomości inwestycyjne	17
Prawa do emisji CO ₂	19
Zapasy	20
Świadectwa pochodzenia energii	21
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22
Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami	24
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	32
Rezerwy	33
Instrumenty finansowe i wartość godziwa	35

6. Wpływ nowych standardów i interpretacji oraz zmiana zasad polityki rachunkowości i prezentacji danych

Nowe Standardy, zmiany do Standardów i Interpretacje, które zostały przyjęte przez Unię Europejską, ale nie są jeszcze obowiązujące dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2019 r.:

Standard	Data wejścia w życie
MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe	1 stycznia 2021
MSSF 3 Połączenia przedsięwzięć	1 stycznia 2020
MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych	1 stycznia 2020
MSR 8 Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów	1 stycznia 2020

Grupa ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których będą obowiązujące po raz pierwszy.

Grupa jest w trakcie analizy wpływu Nowych Standardów, zmian do Standardów oraz Interpretacji na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Na moment obecny nie identyfikuje istotnych zmian w związku z implementacją nowych standardów.

Nowe Standardy, zmiany do Standardów oraz Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez Unię Europejską:

Standard	Data wejścia w życie
MSSF 9 Instrumenty finansowe – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2020
MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2020
MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji – zmiany związane z reformą IBOR	1 stycznia 2020
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	1 stycznia 2016
MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe – zmiany dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami	-
MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami	-

Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 r., z wyjątkiem zastosowania nowych standardów, zmian do standardów i interpretacji wymienionych poniżej oraz zmian zasad rachunkowości stosowanych przez Grupę, co zostało opisane w nocie 16 i 23.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zastosowanie nowych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji

MSSF 16 Leasing

Grupa przyjęła zmodyfikowaną metodę retrospektywną jako metodę wdrożenia standardu MSSF 16, a zatem nie przekształca danych porównawczych za okresy poprzednie, tj. 1 stycznia 2018 r. i 31 grudnia 2018 r.

Wpływ zastosowania MSSF 16 na skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2019 r.

	Stan na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	21 027 393	(7 047)	21 020 346
Użytkowanie wieczyste gruntów	105 141	(105 141)	-
Prawo do korzystania ze składnika aktywów	-	724 659	724 659
Wartości niematerialne	435 712	(63 238)	372 474
Nieruchomości inwestycyjne	25 864		25 864
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	734 268		734 268
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	487 272		487 272
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	49 442		49 442
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 741		7 741
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23 257	(1 103)	22 154
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	12 905		12 905
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	1 103	1 103
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	128 279		128 279
Aktywa trwałe razem	23 037 274	549 233	23 586 507
Aktywa obrotowe			
Prawa do emisji CO ₂	586 236		586 236
Zapasy	1 264 870		1 264 870
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 874 505	(759)	1 873 746
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	16 948		16 948
Aktywa z tytułu umów z klientami	327 980		327 980
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	759	759
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	93 659		93 659
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	112 536		112 536
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	234		234
Inne inwestycje krótkoterminowe	545		545
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 650 838		2 650 838
Aktywa obrotowe razem	6 928 351	-	6 928 351
AKTYWA RAZEM	29 965 625	549 233	30 514 858
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał zakładowy	588 018		588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	3 632 464		3 632 464
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	(16 295)		(16 295)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	(16 024)		(16 024)
Zyski zatrzymane	9 908 842		9 908 842
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej razem	14 097 005	-	14 097 005
Udziały niekontrolujące	952 157		952 157
Kapitał własny razem	15 049 162	-	15 049 162

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 31 grudnia 2018	Wpływ MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 973 713		7 973 713
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	67 485		67 485
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	3 312		3 312
Zobowiązania z tytułu leasingu	3 646	518 926	522 572
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego	198 141		198 141
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	367 607		367 607
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	814 769		814 769
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	24 072		24 072
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	657 112		657 112
Zobowiązania długoterminowe razem	10 109 857	518 926	10 628 783
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	355 840		355 840
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 534 733		2 534 733
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	65 266		65 266
Zobowiązania z tytułu leasingu	2 994	30 307	33 301
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego	11 925		11 925
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	134		134
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	420 018		420 018
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	281		281
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	108 818		108 818
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 306 597		1 306 597
Zobowiązania krótkoterminowe razem	4 806 606	30 307	4 836 913
Zobowiązania razem	14 916 463	549 233	15 465 696
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	29 965 625	549 233	30 514 858

Grupa rozpoznała prawo do korzystania ze składnika aktywów oraz odpowiednie zobowiązanie z tytułu leasingu w dniu 1 stycznia 2019 r. w zakresie odpłatnego i nieodpłatnego prawa wieczystego użytkowania gruntów, umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego, prawa do korzystania z podziemnych części gruntu (Nota 16) oraz prawa z tytułu ustanowienia służebności przesyłu, co prezentuje poniższa tabela:

	Stan na 1 stycznia 2019
Niedzyskontowane przepływy wg stanu na 31 grudnia 2018, tj. przyszłe płatności z tytułu korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	607 978
Rozpoznanie prawa do korzystania z podziemnych części gruntu	300 544
Efekt dyskonta	(257 776)
Inne, tj. umowy niskocenne lub nieistotne, które nie zostały przekształcone na leasing finansowy	(101 513)
Razem zobowiązania z tytułu leasingu wg stanu na 1 stycznia 2019 wynikające z wdrożenia MSSF 16	549 233
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego wg stanu na 31 grudnia 2018 rozpoznane w sprawozdaniu rocznym za 2018 rok	6 640
Razem zobowiązania z tytułu leasingu wg stanu na 1 stycznia 2019	555 873

Średnia ważona krańcowa stopa pożyczkowa leasingobiorcy zastosowana do wyceny nowych zobowiązań z tytułu leasingu w bilansie na dzień pierwszego zastosowania MSSF 16 wynosi dla prawa wieczystego użytkowania gruntów 2,81%, budynków 2,73%, środków transportu 2,74% oraz dla prawa do korzystania z podziemnych części gruntu 2,72%.

Odpis aktualizujący wartość księgową prawa do korzystania ze składnika aktywów na 1 stycznia 2019 r. wyniósł 12 004 tys. zł (na 31 grudnia 2019 r. 12 077 tys. zł) i dotyczył przede wszystkim prawa wieczystego użytkowania gruntów.

Z uwagi na wpływ nowego standardu na wzrost poziomu amortyzacji oraz kosztów finansowych, wdrożenie MSSF 16 wpłynęło na zmianę poziomu wskaźnika EBITDA oraz jego porównywalność z poprzednim okresem.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk netto okresu sprawozdawczego	540 697	719 250
Amortyzacja	1 548 268	1 477 667
Odpis/(odwrócenie odpisu) z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	5 521	(166 454)
Koszty finansowe	441 858	302 980
Przychody finansowe	(64 121)	(78 743)
Przychody z tytułu dywidend	(201)	(430)
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	65 771	-
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	482 165	(55 422)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych	59 777	-
Podatek dochodowy	330 574	149 451
EBITDA	3 410 309	2 348 299
Koszty związane z leasingiem nie ujęte w wycenie zobowiązania leasingowego	16 261	33 630
EBITDAR*	3 426 570	2 381 929

*EBITDAR Grupa definiuje jako EBITDA (pełna definicja EBITDA znajduje się na stronie 20) skorygowana o koszty związane z leasingiem nieuwzględnione w wycenie zobowiązania leasingowego (tj. dla MSSF 16: leasing krótkoterminowy, niskocenne aktywa, zmienne opłaty leasingowe nieoparte o wskaźnik czy indeks; dla MSR 17: koszty związane z leasingiem operacyjnym, zyskiem/(stratą) w związku z wypowiedzeniem umów leasingowych).

7. Waluta funkcjonalna i transakcje w walutach obcych

Zasady rachunkowości

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność (w walucie funkcjonalnej). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), które stanowią walutę funkcjonalną i walutę prezentacji wszystkich jednostek Grupy Kapitałowej. Pozycje sprawozdania prezentowane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, o ile nie wskazano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na moment początkowego ujęcia na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji.

Na koniec okresu sprawozdawczego wyrażone w walucie obcej pozycje pieniężne przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia (kurs zamknięcia - jest to średni kurs NBP obowiązujący na dzień wyceny).

Zyski i straty z tytułu różnic kursowych powstałe w wyniku rozliczenia transakcji w walucie obcej oraz wyceny aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w zysku lub stracie bieżącego okresu natomiast zyski lub straty z tytułu różnic kursowych w zakresie odsetek dotyczących środków trwałych w budowie ujmują się w nakładach na środki trwałe w budowie.

Segmenty operacyjne

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*. Segmenty operacyjne odpowiadają segmentom sprawozdawczym i nie podlegają agregacji. Zarządzanie działalnością Grupy dokonywane jest w podziale na segmenty operacyjne, które wyodrębnione są ze względu na rodzaj oferowanych produktów i usług. W Grupie Kapitałowej ENEA wyodrębnia się cztery segmenty działalności oraz pozostałą działalność, przedstawione poniżej.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi ze sprzedaży zewnętrznym klientom oraz transakcji z innymi segmentami, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu. W 2019 r. w segmencie wydobycie odbiorcami zewnętrznymi, dla których udział w sprzedaży poza Grupę przekroczył 10% przychodów ze sprzedaży, były spółki: Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” (45,1%) oraz Energa Elektrownie Ostrołęka S.A. (22,6%). Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami w ramach Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

W transakcjach międzysegmentowych stosowane są ceny rynkowe zapewniające poszczególnym jednostkom uzyskanie marży właściwej do samodzielnego funkcjonowania na rynku.

Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności, Grupa zwraca przede wszystkim uwagę na wynik EBITDA. Jest ona definiowana jako wynik operacyjny (obliczony jako wynik przed opodatkowaniem skorygowany o udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych, odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w zamortyzowanym koszcie, odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach spółkontrolowanych, przychody finansowe, przychody z tytułu dywidend oraz koszty finansowe) powiększony o amortyzację oraz odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych.

Zasady stosowane do ustalenia wyników segmentów oraz aktywów i zobowiązań segmentów są zgodne z zasadami rachunkowości stosowanymi do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Informacje dotyczące obszarów geograficznych

Działalność Grupy realizowana była w 2019 r. i 2018 r. w jednym obszarze geograficznym, tj. na terytorium Polski i wszystkie aktywa znajdowały się w Polsce.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów:

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. przedstawiają się następująco:

	 Obrót	 Dystrybucja	 Wytwarzanie	 Wydobywanie	 Pozostała działalność	 Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	7 377 688	2 847 343	5 082 660	314 635	173 972	-	15 796 298
Sprzedaż między segmentami	2 260 086	34 347	2 989 230	1 840 921	459 330	(7 583 914)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	9 637 774	2 881 690	8 071 890	2 155 556	633 302	(7 583 914)	15 796 298
Rekompensaty	597 163	-	115	-	-	-	597 278
Przychody z tytułu leasingu i subleasingu operacyjnego	-	-	340	2 302	5 151	(71)	7 722
Przychody ze sprzedaży oraz inne dochody	10 234 937	2 881 690	8 072 345	2 157 858	638 453	(7 583 985)	16 401 298
Koszty ogółem	(10 213 924)	(2 389 584)	(7 041 787)	(1 739 665)	(611 202)	7 520 150	(14 476 012)
Wynik segmentu	21 013	492 106	1 030 558	418 193	27 251	(63 835)	1 925 286
Amortyzacja	(1 711)	(602 390)	(553 534)	(352 984)	(62 569)	-	-
Odwrocenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	4 279	(10 050)	250	-	-	-
Wynik segmentu - EBITDA	22 724	1 090 217	1 594 142	770 927	89 820	-	-
% przychodów ze sprzedaży oraz innych dochodów	0,2%	37,8%	19,7%	35,7%	14,1%	-	-
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)	-	-	-	-	-	-	(68 766)
Zysk z działalności operacyjnej	-	-	-	-	-	-	1 856 520
Koszty finansowe	-	-	-	-	-	-	(441 858)
Przychody finansowe	-	-	-	-	-	-	64 121
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-	-	201
Odpisy aktualizujące aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	-	-	-	-	-	(65 771)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	-	-	-	-	-	-	(482 165)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych	-	-	-	-	-	-	(59 777)
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	(330 574)
Zysk netto	-	-	-	-	-	-	540 697
Udział w zysku udziałów niekontrolujących	-	-	-	-	-	-	117 492

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów:

Za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 r. przedstawiają się następująco:

							
	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	7 105 909	2 692 047	2 476 629	238 591	159 594	-	12 672 770
Sprzedaż między segmentami	1 863 079	35 844	4 694 517	1 518 082	443 910	(8 555 432)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	8 968 988	2 727 891	7 171 146	1 756 673	603 504	(8 555 432)	12 672 770
Koszty ogółem	(9 045 970)	(2 153 026)	(6 672 342)	(1 651 225)	(583 994)	8 536 561	(11 569 996)
Wynik segmentu	(76 982)	574 865	498 804	105 448	19 510	(18 871)	1 102 774
Amortyzacja	(666)	(532 103)	(540 592)	(364 272)	(52 842)	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	(4 280)	170 734	-	-	-	-
Wynik segmentu - EBITDA	(76 316)	1 111 248	868 662	469 720	72 352		
% przychodów ze sprzedaży netto	(0,9%)	40,7%	12,1%	26,7%	12,0%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(65 688)
Zysk z działalności operacyjnej							1 037 086
Koszty finansowe							(302 980)
Przychody finansowe							78 743
Przychody z tytułu dywidend							430
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych							55 422
Podatek dochodowy							(149 451)
Zysk netto							719 250
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							32 511

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 31 grudnia 2019 r. oraz za okres 12 miesięcy kończący się tego dnia przedstawiają się następująco:

							
	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	14 777	9 275 872	9 399 673	2 877 136	381 171	(487 292)	21 461 337
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 276 901	290 507	1 068 321	245 030	120 946	(905 535)	2 096 170
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	25 395	-	-	-	-	-	25 395
Aktywa z tytułu umów z klientami	119 665	214 946	388	-	503	(5 055)	330 447
Razem	1 436 738	9 781 325	10 468 382	3 122 166	502 620	(1 397 882)	23 913 349
AKTYWA wyłączone z segmentacji							8 930 505
- w tym rzeczowe aktywa trwałe							9 467
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności							48 259
AKTYWA RAZEM							32 843 854
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	562 020	450 448	873 069	251 396	226 302	(410 608)	1 952 627
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	512 613	101 221	-	444	1 405	(499 982)	115 701
Razem	1 074 633	551 669	873 069	251 840	227 707	(910 590)	2 068 328
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji							30 775 526
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania							80 588
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM							32 843 854
za rok zakończony 31 grudnia 2019							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	722	986 288	788 326	409 507	84 890	(36 992)	2 232 741
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji							-
Amortyzacja	1 711	602 390	553 534	352 984	62 569	(27 094)	1 546 094
Amortyzacja wyłączona z segmentacji							2 174
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	(5 560)	1 625	(822)	724	(368)	141	(4 260)
Utworzenie/(rozwiązanie) odpisów z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	(4 279)	10 050	(250)	-	-	5 521

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 31 grudnia 2018 r. oraz za okres 12 miesięcy kończący się tego dnia przedstawiają się następująco:

							
	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	15 306	8 854 779	9 439 189	2 821 637	367 219	(481 699)	21 016 431
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 295 030	269 419	707 484	204 260	128 519	(707 658)	1 897 054
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	29 853	-	-	-	-	-	29 853
Aktywa z tytułu umów z klientami	126 462	210 907	228	-	1 700	(11 317)	327 980
Razem	1 466 651	9 335 105	10 146 901	3 025 897	497 438	(1 200 674)	23 271 318
AKTYWA wyłączone z segmentacji							6 694 307
- w tym rzeczowe aktywa trwałe							10 962
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności							708
AKTYWA RAZEM							29 965 625
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	286 220	459 218	950 997	294 088	279 347	(547 302)	1 722 568
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	171 673	66 707	-	517	1 354	(171 673)	68 578
Razem	457 893	525 925	950 997	294 605	280 701	(718 975)	1 791 146
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji							28 174 479
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania							879 650
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM							29 965 625
za rok zakończony 31 grudnia 2018							
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	1 547	1 000 449	437 613	462 803	54 201	(171)	1 956 442
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji							-
Amortyzacja	666	532 103	540 592	364 272	52 842	(13 869)	1 476 606
Amortyzacja wyłączona z segmentacji							1 061
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	(3 306)	3 600	11 974	(2 408)	(181)	(690)	8 989
Utworzenie/(rozwiązanie) odpisów z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	4 280	(170 734)	-	-	-	(166 454)

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Zasady rachunkowości

Aktywa Grupy analizuje się pod kątem utraty wartości, ilekroć wystąpią przesłanki wskazujące na to, iż składnik aktywów mógł stracić na wartości, oraz corocznie dla wartości firmy.

Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w wysokości kwoty, o jaką wartość bilansowa danego składnika aktywów przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalną ustala się jako wyższą z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub wartości użytkowej (tj. bieżącej szacunkowej wartości przyszłych przepływów pieniężnych, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Ośrodek wypracowujący środki pieniężne nigdy nie jest większy niż segment operacyjny.

Wszystkie odpisy z tytułu utraty wartości są odnoszone w ciężar zysków lub strat. Odpisy z tytułu utraty wartości mogą zostać odwrócone w następnych okresach (z wyjątkiem odpisów dotyczących wartości firmy), jeżeli nastąpiły zdarzenia uzasadniające brak lub zmianę utraty wartości aktywów.

Istotne osądy i szacunki

Wartość odzyskiwalna rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych

Testy na utratę wartości ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przeprowadzane są w oparciu o szereg założeń, których część jest poza kontrolą Grupy. Znaczące zmiany tych założeń mają wpływ na wyniki testów na utratę wartości i w konsekwencji na sytuację finansową oraz wyniki finansowe Grupy, co zostało opisane szerzej poniżej.

Na 30 września 2019 r. w związku z posiadanymi informacjami i analizami dotyczącymi między innymi zmiany rynkowych cen uprawnień do emisji CO₂, energii elektrycznej, świadectw pochodzenia energii oraz zmianą uwarunkowań Rynku Mocy i prognoz wskaźników makroekonomicznych, GK ENEA przeprowadziła testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych w ramach obszarów zajmujących się m.in. produkcją energii elektrycznej. Na podstawie przeprowadzonych testów stwierdzono konieczność ujęcia poniższych zdarzeń.

Na podstawie przeprowadzonej analizy dokonano odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych w obszarze wytwarzania energii w CGU Woda na łączną kwotę 5 tys. zł oraz w obszarze Elektrownie Systemowe Kozienice na kwotę 11 590 tys. zł. Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości podwyższyło wynik finansowy netto Grupy o 9 392 tys. zł. Natomiast dla CGU Biogaz oraz Białystok, Grupa rozpoznała konieczność odpisu wartości w kwocie kolejno 1 281 tys. zł oraz 20 364 tys. zł. Powyższe odpisy pomniejszają wynik finansowy Grupy na łączną kwotę 17 532 tys. zł. Łącznie w wyniku przeprowadzonych testów na utratę wartości wynik finansowy Grupy obniżył się o 8 140 tys. zł.

Wyniki przeprowadzonych testów przedstawione zostały poniżej:

CGU [tys. zł]	Wartość odzyskiwalna	Wartość księgowa
CGU Elektrownie Systemowe Kozienice – majątek wytwórczy spółki ENEA Wytwarzanie w lokalizacji Świerże Górne	7 786 921	7 775 331
CGU Wiatr – majątek wytwórczy oparty na farmach wiatrowych spółki ENEA Wytwarzanie	448 836	358 528
CGU Woda – majątek wytwórczy oparty na elektrowniach wodnych spółki ENEA Wytwarzanie	298 231	195 924
CGU Biogaz – majątek wytwórczy oparty na biogazowniach spółki ENEA Wytwarzanie	(34)	1 281
CGU Elektrownie Systemowe Połaniec – majątek wytwórczy spółki ENEA Elektrownia Połaniec (węglowe źródła wytwórcze)	1 037 605	988 858
CGU Zielony Blok – majątek wytwórczy spółki ENEA Elektrownia Połaniec (blok biomasowy)	250 354	222 511
CGU Białystok – majątek wytwórczy spółki ENEA Ciepło	685 355	705 719

Wartość odzyskiwalną poszczególnych CGU oszacowano na podstawie wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie sporządzonych projekcji finansowych.

Dla poszczególnych testowanych ośrodków wypracowujących przepływy pieniężne przyjęto następujące okresy projekcji:

- CGU Elektrownie Systemowe Kozienice – do roku 2042,
- CGU Wiatr:
 - Farma Wiatrowa Darżyno do roku 2037,
 - Farma Wiatrowa Bardy do roku 2036,
 - Farma Wiatrowa Baczyna do roku 2042,
- CGU Woda – do roku 2042,
- CGU Biogaz – do roku 2024,
- CGU Elektrownie Systemowe Połaniec – do roku 2034,
- CGU Zielony Blok – do roku 2042,
- CGU Białystok – do roku 2042.

Poniżej przedstawiono główne założenia przyjęte do testów na utratę wartości:

- aktywa zostały poddane testowi w ramach siedmiu ośrodków wypracowujących środki pieniężne (tj. CGU Elektrownie Systemowe Kozienice, CGU Wiatr, CGU Woda, CGU Biogaz, CGU Elektrownie Systemowe Połaniec, CGU Zielony Blok, CGU Białystok),
- główne ścieżki cen, oparte m.in. na prognozach sporządzonych przez Enea Trading (spółkę stanowiącą centrum kompetencyjne w GK ENEA w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną, prawami majątkowymi, uprawnieniami do emisji i paliwami) z uwzględnieniem specyfiki produktowej i wiedzy o już zawartych kontraktach:
 - ceny hurtowe „base” energii elektrycznej: na lata 2021-2042: zakłada się wzrost cen z poziomu 243,9 zł/MWh w 2019 r. do 2022 r. w średnim tempie rocznym o 2%, następnie tendencję spadkową do 2026 r. w średnim tempie 0,5%, po 2026 r. konserwatywny coroczny wzrost cen średnio o 1% w okresie 2027-2042 [ceny stałe 2019],
 - ceny świadectw pochodzenia energii ze źródeł odnawialnych i kogeneracji: uwzględniono funkcjonowanie systemu wsparcia dla OZE do 2031 r. a poszczególne elektrownie OZE będą korzystać ze wsparcia w ramach okresu 15-letniego. Od 2019 r. zakłada się wzrost o ok. 3% ze średniego poziomu 128 zł/MWh do 2021 r. Ceny po 2021 r. zasadniczo plasują się w trendzie bocznym spadkowym średnio o 2% rocznie do 2029 r., natomiast w ostatnich latach gwałtownie spadają aż do wygaśnięcia systemu wsparcia [ceny stałe 2019],
 - ceny praw do emisji CO₂: prognoza zakłada dynamiczny wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ ze średniego poziomu 66,53 zł/t w 2019 r. do 2021 r. w tempie średnio 29% rocznie, następnie od 2022 r. wzrost cen w okresie prognozy w średniej dynamice 2% rocznie [ceny stałe 2019],
 - ceny węgla: zakłada się nieznaczny wzrost cen węgla ze średniego poziomu 12,6 zł/GJ do 2039 r. Po 2039 r. zakłada się powolny spadek cen węgla [ceny stałe 2019],
 - ceny biomasy: zakłada się ich wzrost do 2030 r. ze średniego poziomu 26,2 zł/GJ w 2019 r. Po 2030 r. wraz z zakończeniem istniejącego systemu wsparcia zielonymi certyfikatami, zakłada się spadek ceny oraz utrzymanie stałej ceny do 2042 r. [ceny stałe 2019],
 - ceny ciepła: zakłada się wzrost cen średniorocznie o 2% do 2042 r. ze średniego poziomu ceny 62,9 zł/GJ w 2019 r. [ceny stałe 2019].
- ilość otrzymanych nieodpłatnie uprawnień do emisji CO₂ za lata 2019-2021 zgodnie z wnioskiem derogacyjnym (na podstawie art. 10c ust.5 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady),
- uwzględniono przychody związane z utrzymaniem mocy wytwórczych od roku 2021 na podstawie przyjętej

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w grudniu 2017 r. Ustawy o Rynku Mocy, w oparciu o wygrane aukcje w 2018 r. i 2019 r.,

- inflacja, z uwzględnieniem celu inflacyjnego, na poziomie maksymalnym 2,5%,
- nominalna stopa dyskonta - 6,12% [stopa dyskonta przed opodatkowaniem wynosi 7,04%]. Grupa zastosowała premie za ryzyko specyficzne dla badanych CGU w wysokości 2%. Stopa dyskonta uwzględniająca premię za ryzyko specyficzne wyniosła 6,74% [stopa dyskonta z uwzględnieniem premii za ryzyko specyficzne przed opodatkowaniem wynosi 7,66%]
- stopa wzrostu w okresie rezydualnym - 0%.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi: stopy dyskontowe, inflacja, ceny energii elektrycznej oraz ceny uprawnień do emisji CO₂. Wpływ na przyszłe wyniki finansowe i w efekcie na wartość użytkową ośrodków generujących przepływy pieniężne będą też miały poziomy cen świadectw pochodzenia energii, węgla, ciepła oraz ceny biomasy.

Poniżej zestawienie wartościowego wpływu zmiany wybranych czynników na wartość odzyskiwalną (wartość wyjściowa) ośrodków generujących przepływy pieniężne:

Wpływ zmiany stopy dyskontowej (wartość wyjściowa 6,74%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	787 048	10 507 268	(684 813)
- CGU Elektrownie Systemowe Kozienice	550 408	7 786 921	(482 054)
- CGU Wiatr	16 226	448 836	(15 313)
- CGU Woda	26 845	298 231	(22 988)
- CGU Biogaz	10	(34)	(9)
- CGU Elektrownie Systemowe Połaniec	47 519	1 037 605	(45 058)
- CGU Zielony Blok	(8 069)	250 354	7 365
- CGU Białystok	154 109	685 355	(126 756)

Wpływ zmiany inflacji od 2020 r. (wartość wyjściowa 2,6% rok 2021; kolejne lata 2,5%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(625 140)	10 507 268	676 010
- CGU Elektrownie Systemowe Kozienice	(389 277)	7 786 921	420 173
- CGU Wiatr	(13 589)	448 836	14 272
- CGU Woda	(20 621)	298 231	22 453
- CGU Biogaz	(31)	(34)	31
- CGU Elektrownie Systemowe Połaniec	(45 356)	1 037 605	46 438
- CGU Zielony Blok	9 183	250 354	(9 931)
- CGU Białystok	(165 449)	685 355	182 574

Wpływ zmiany cen energii elektrycznej

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(855 843)	10 507 268	834 221
- CGU Elektrownie Systemowe Kozienice	(559 875)	7 786 921	550 783
- CGU Wiatr	(4 311)	448 836	4 310
- CGU Woda	(6 254)	298 231	6 254
- CGU Biogaz	(80)	(34)	80
- CGU Elektrownie Systemowe Połaniec	(208 109)	1 037 605	196 161
- CGU Zielony Blok	(53 346)	250 354	52 774
- CGU Białystok	(23 868)	685 355	23 859

Wpływ zmiany cen uprawnień do emisji CO₂

Zmiana założeń	-1,0%	Wartość wyjściowa	+1,0%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	270 401	10 507 268	(272 667)
- CGU Elektrownie Systemowe Kozienice	199 392	7 786 921	(200 043)
- CGU Wiatr	-	448 836	-
- CGU Woda	-	298 231	-

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- CGU Biogaz	-	(34)	-
- CGU Elektrownie Systemowe Połaniec	67 321	1 037 605	(68 934)
- CGU Zielony Blok	-	250 354	-
- CGU Białystok	3 688	685 355	(3 690)

W związku z tym, że obecna wartość kapitalizacji rynkowej LWB przez długi czas utrzymuje się na poziomie niższym od wartości bilansowej aktywów netto w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, Grupa przeprowadziła na 31 grudnia 2019 r. testy na utratę wartości w obszarze wydobywania. Istotny spadek kursu akcji, a co za tym idzie kapitalizacji rynkowej, miał kontynuację również po dniu bilansowym, w trakcie pierwszych miesięcy 2020 r. W ocenie LWB taka sytuacja wynika przede wszystkim z czynników od niej niezależnych, takich jak czynniki polityczne oraz polityka klimatyczna UE, jak również w części wynika z niskiej płynności akcji oraz niskiego poziomu akcji w wolnym obrocie (ang. „free float”). W związku z brakiem możliwości określenia wartości godziwej dla bardzo dużej grupy aktywów dla których nie ma aktywnego rynku, jak również brak jest porównywalnych transakcji, określenie wartości odzyskiwalnej testowanych aktywów nastąpiło w wyniku oszacowania ich wartości użytkowej przy pomocy metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych na podstawie przygotowanych przez Grupę projekcji finansowych dla lat 2020-2051.

Wyniki przeprowadzonego testu przedstawia poniższa tabela:

CGU [tys. zł] - stan na 31 grudnia 2019	Wartość odzyskiwalna	Wartość księgową
CGU Wydobywanie	3 129 982	2 609 095

Poniżej przedstawione zostały kluczowe założenia przy jakich dokonano oszacowania wartości użytkowej testowanych aktywów:

- z uwagi na powiązania pomiędzy poszczególnymi działami i funkcjonujący w kopalni sposób organizacji wszystkie aktywa LWB zostały uznane za jeden CGU;
- określono średnioroczny poziom wolumenu sprzedaży węgla na 9,4 mln ton w latach 2020-2035;
- okres prognozy od 2020 do 2051 r. – został oszacowany na podstawie posiadanych przez spółkę na dzień bilansowy zasobów operatywnych węgla (dostępnych do wykorzystania przy pomocy obecnej – tj. istniejącej na dzień bilansowy – infrastruktury, głównie w odniesieniu do szybów), przy uwzględnieniu średniorocznego poziomu wydobywania 9,4 mln ton w latach 2020-2035 (w kolejnych latach średnioroczny poziom wydobywania systematycznie maleje, co jest wynikiem wyczerpywania się złóż w polu „Bogdanka” oraz przyjętego założenia wykorzystywania jedynie obecnie dostępnej infrastruktury);
- założenie odnośnie ceny węgla w latach 2020-2041 przyjęto na podstawie opracowań dokonanych na potrzeby całej Grupy; średnią cenę sprzedaży węgla w tym okresie oszacowano na poziomie zbliżonym do faktycznej średniej ceny sprzedaży osiągniętej w roku 2019 (11,02 zł/GJ), przy założeniu trendu bocznego w przedziale +/- 5%; od roku 2042 przyjęta została cena stała, na poziomie roku 2041;
- cały model jest bezinflacyjny;
- założono realny wzrost wynagrodzeń w całym okresie prognozy na poziomie odzwierciedlającym najlepszy możliwy szacunek spółki na dzień sporządzenia testu;
- jako stopę dyskontową przed opodatkowaniem przyjęto średnioważony, realny koszt kapitału (WACC) w wysokości 5,59% w całym okresie prognozy, oszacowany na podstawie najnowszych danych ekonomicznych (przy stopie wolnej od ryzyka wynoszącej 2,03% oraz współczynnika beta wynoszącym 0,83);
- średnioroczny poziom nakładów inwestycyjnych w całym okresie prognozy w wysokości 250 663 tys. zł, w tym średnio 344 110 tys. zł w latach 2020-2035.

Przeprowadzona analiza wrażliwości wskazuje, że istotnymi czynnikami wpływającymi na szacunki wartości odzyskiwalnej ośrodków generujących przepływy pieniężne są między innymi stopa dyskontowa oraz cena węgla energetycznego. Wyniki analizy wrażliwości modelu (zmiana wartości odzyskiwalnej) na zmianę kluczowych założeń przedstawiono poniżej.

Wpływ zmiany stopy dyskonta finansowego (wartość bazowa 5,59%)

Zmiana założeń	-0,5 p.p.	Wartość wyjściowa	+0,5 p.p.
Zmiana wartości odzyskiwalnej	160 890	3 129 982	(149 717)

Wpływ zmiany ceny węgla

Zmiana założeń	-0,5%	Wartość wyjściowa	+0,5%
Zmiana wartości odzyskiwalnej	(84 061)	3 129 982	83 870

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

8. Przychody ze sprzedaży

Zasady rachunkowości

Ujmowanie przychodów

Grupa ujmuje przychód w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi, uzyskując jednocześnie prawo do wynagrodzenia i tytuł prawny do tego składnika. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przeniesienie kontroli może następować w miarę upływu czasu, gdy spełnione jest zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz w miarę upływu czasu tj. gdy:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Grupy, w miarę wykonywania przez Grupę tego świadczenia,
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy, a Grupie przysługuje egzekwowalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Ustalając stopień spełnienia zobowiązania wykorzystuje się metodę opartą na wynikach i metodę opartą na nakładach, uwzględniając charakter transferowanego dobra lub usługi.

W pozycji przychodów z działalności podstawowej, Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży następujących grup produktów i usług:

- usługi świadczone w sposób ciągły – wysokość przychodu uzależniona od zużycia (min. dostawa energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu ziemnego, świadczenie usług dystrybucyjnych): ujęcie przychodu następuje, gdy Grupa przenosi kontrolę nad częścią świadczonych usług; Grupa ujmuje przychód w wysokości wynagrodzenia od klienta, do którego ma prawo, a które odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane – wartość tę stanowi kwota, którą Grupa ma prawo zafakturować;
- dostawa towarów/usług rozliczanych w określonym momencie w czasie (min. sprzedaż praw majątkowych): ujęcie przychodu następuje w momencie transferu kontroli nad produktem/usługą; transfer kontroli następuje w momencie udostępnienia klientowi towarów lub w momencie zakończenia realizacji usługi;
- usługi świadczone w sposób ciągły – wysokość przychodu uzależniona od upływu czasu (min. sprzedaż usług oświetleniowych, usług wsparcia procesowego): przychód ze sprzedaży usług rozliczany jest czasie, ponieważ usługi takie są świadczone w sposób ciągły, a więc pewna część świadczeń podlega przeniesieniu w każdej chwili świadczenia usługi; z uwagi na fakt, że wartość usług przekazanych klientowi nie różni się na przestrzeni poszczególnych okresów rozliczeniowych, Grupa ujmuje przychody z tytułu świadczonych usług w oparciu o miesięczne stałe płatności (niezależne od zużycia);
- usługi świadczone w sposób ciągły – oparte na stopniu zaawansowania prac (min. usługi budowlane): zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane jest w czasie, ponieważ w wyniku świadczonej usługi powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem sprawuje klient; przychody z tytułu świadczonej usługi ujmowane są w czasie, z wykorzystaniem metody opartej na nakładach – metody kosztowej, na podstawie której ustala się stopień zaawansowania kontraktu poprzez porównanie wysokości kosztów poniesionych na realizację umowy do całkowitych budżetowanych kosztów umowy.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto następuje, gdy Grupa działa jako pośrednik (agent), tzn. jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Przychód taki jest wykazywany w formie opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniami Grupy – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Grupie może być kwotą wynagrodzenia netto, które Grupa zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi

wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot. Grupa ujmuje jako przychód Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe od Zarządcy Rozliczeń S.A., przychód z tego tytułu nie stanowi pomocy publicznej.

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez Grupę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Grupa nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta (m.in. koszty prowizji partnerskich z tytułu zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej). Koszty, które zostałyby poniesione niezależnie od faktu zawarcia umowy ujmuje się w wyniku okresu, w którym zostały one poniesione.

Oplaty przyłączeniowe

Przychody z opłat przyłączeniowych ujmowane są jednorazowo w przychodach w momencie zakończenia prac przyłączeniowych.

Przychody ze sprzedaży netto

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	11 865 052	9 060 134
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	2 823 514	2 660 785
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	105 744	92 466
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	170 810	167 647
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	29 587	4 432
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO ₂	-	27 584
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	352 746	359 444
Przychody ze sprzedaży węgla	269 146	194 118
Przychody ze sprzedaży gazu	179 699	106 160
Razem przychody ze sprzedaży netto	15 796 298	12 672 770

Grupa dzieli przychody przede wszystkim w oparciu typ produktów/usług. Główne grupy przychodów to przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (ENEA S.A., ENEA Wytwarzanie, ENEA Trading oraz ENEA Elektrownia Połaniec) oraz przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych (ENEA Operator).

Sprzedaż energii elektrycznej: Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręconego dobra lub usługi klientowi. Przychody wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży. Do głównych grup umów należą umowy sprzedaży energii elektrycznej (w tym również umowy kompleksowe) klientom indywidualnym, biznesowym, kluczowym i strategicznym. W umowach tych usługa świadczona jest w sposób ciągły, wysokość przychodu uzależniona jest od zużycia. Występuje także sprzedaż dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. oraz na Towarowej Giełdzie Energii.

Standardowy termin płatności faktur sprzedażowych energii elektrycznej w ENEA S.A. wynosi 14 dni od daty wystawienia faktury VAT. W przypadku biznesowych, kluczowych i strategicznych klientów okres ten może podlegać negocjacji.

Termin płatności faktur sprzedażowych dotyczących sprzedaży energii elektrycznej do IRGiT to 1-3 dni od dostarczenia energii i wystawienia faktury. W przypadku sprzedaży na TGE terminy płatności wynikają z Regulaminu Giełdy.

Sprzedaż usług dystrybucyjnych: W przypadku sprzedaży usług dystrybucji, ENEA Operator nalicza opłatę zawierającą odrębne składniki: składnik zmienny stawki sieciowej, stawka opłaty jakościowej, składnik stały stawki sieciowej, stawka opłaty abonamentowej, stawka opłaty przejściowej oraz opłata OZE.

W przypadku opłaty jakościowej, przejściowej oraz OZE, ENEA Operator pełni, co do zasady, rolę jednostki pobierającej opłaty i przekazującej świadczenie innym uczestnikom rynku, np. na rzecz Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE). Opłaty (tj. opłata jakościowa, przejściowa i OZE) mają charakter quasi-podatków pobieranych na rzecz innych podmiotów. ENEA Operator występuje w roli pośrednika pobierającego opłaty na rzecz innych uczestników rynku energii, w tym PSE. W konsekwencji, przychody ze sprzedaży usług dystrybucji są pomniejszone o wartość pobieranej opłaty OZE, opłaty jakościowej oraz opłaty przejściowej. Jednocześnie korekcie ulegają koszty związane z nabyciem usług przesyłowych a także koszty związane z otrzymanymi fakturami z tytułu wsparcia OZE oraz wsparcia wytwórców.

Poniżej zaprezentowano podział przychodów ze sprzedaży na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody świadczone w sposób ciągły	14 868 265	11 827 079
Przychody świadczone w określonym momencie	928 033	845 691
Razem	15 796 298	12 672 770

Rekompensaty

Zgodnie z zapisami Ustawy z 28 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw oraz Rozporządzenia ENEA S.A. wystąpiła do Zarządcy Rozliczeń S.A. z wnioskiem o wypłatę Kwoty różnicy ceny za I półrocze 2019 r. oraz z wnioskami o Rekompensatę finansową za miesiące od lipca do grudnia 2019 r. na łączną kwotę 597 163 tys. zł (Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. 115 tys. zł). Kwoty różnicy ceny oraz Rekompensaty finansowe stanowią przychody Spółki i zostały ujęte w pozycji Rekompensaty. Na 31 grudnia 2019 r. Spółka otrzymała 545 026 tys. zł tytułem zwrotu Kwoty różnicy ceny i Rekompensaty finansowej. Pozostała część z kwoty 597 163 tys. zł, tj. 52 137 tys. zł ujęta jest w pozycji Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

9. Koszty operacyjne

Zasady rachunkowości

Grupa prezentuje koszty w układzie porównawczym (koszty według ich rodzajów).

Koszty wpływają na wynik finansowy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

Koszty według rodzaju

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Amortyzacja	(1 548 268)	(1 477 667)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 904 022)	(1 711 414)
- wynagrodzenia	(1 403 998)	(1 252 640)
- ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(500 024)	(458 774)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów i materiałów	(3 333 521)	(2 560 489)
- zużycie materiałów i energii	(3 211 245)	(2 429 106)
- wartość sprzedanych towarów i materiałów	(122 276)	(131 383)
Wartość zakupionej energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(6 090 506)	(4 272 930)
Usługi obce	(1 372 953)	(1 320 661)
- usługi przesyłowe	(447 154)	(411 712)
- inne usługi obce	(925 799)	(908 949)
Podatki i opłaty	(414 439)	(411 184)
Razem	(14 663 709)	(11 754 345)

Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Koszty wynagrodzeń	(1 403 998)	(1 252 640)
- bieżące wynagrodzenia	(1 293 333)	(1 189 599)
- nagrody jubileuszowe	(65 351)	(40 276)
- odprawy emerytalne i rentowe	(7 042)	(959)
- inne	(38 272)	(21 806)
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń	(500 024)	(458 774)
- ZUS	(271 603)	(251 003)
- odpis na ZFŚS	(49 996)	(47 087)
- inne świadczenia społeczne	(102 443)	(94 115)
- pozostałe świadczenia po okresie zatrudnienia	(2 651)	(126)
- inne	(73 331)	(66 443)
Razem	(1 904 022)	(1 711 414)

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalnych i rentowych w powyższej nocie to koszty faktycznie naliczone.

Umowa społeczna

W 2019 r. Pracodawcy i Organizacje Związkowe kilkunastu spółek z Grupy Kapitałowej ENEA zawarli tzw. umowę społeczną. Dokument ten w szczególności reguluje kwestie stabilizacji zatrudnienia w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA, które przystąpiły do przedmiotowej umowy, a także umożliwia pracownikom korzystanie na równych zasadach z dodatkowych świadczeń. Umowa dotyczy takich zagadnień jak: taryfa pracownicza, abonamentowe świadczenie medyczne, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, czy uroczyste dni branżowe traktowane jako dni wolne od pracy.

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Rozwiązanie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	1 035	15 591
Rozwiązanie pozostałych rezerw	150 834	14 247
Zwrot kosztów przez ubezpieczyciela	7 372	28 769
Rozliczenie dochodu z tytułu dotacji	8 915	8 082
Odszkodowania, kary, grzywny	42 100	58 782
Odwrocenie niewykorzystanych odpisów aktualizujących	8 338	6 221
Nieodpłatnie otrzymane rzeczowe aktywa trwałe	41 514	33 423
Inne pozostałe przychody operacyjne	59 968	80 007
Razem	320 076	245 122

Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Utworzenie rezerw na roszczenia o odszkodowanie	(41 116)	(654)
Utworzenie pozostałych rezerw	(32 427)	(54 973)
Odpis aktualizujący wartość należności	(2 631)	(13 773)
Odpisanie należności nieściągalnych	(12 831)	(17 880)
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(84)	(11 981)
Koszty postępowań sądowych	(15 162)	(15 641)
Koszty związków zawodowych	(1 641)	(1 775)
Odszkodowanie za bezumowne korzystanie z gruntów	(1 464)	(1 866)
Inne pozostałe koszty operacyjne	(41 098)	(50 147)
Razem	(148 454)	(168 690)

11. Przychody i koszty finansowe

Zasady rachunkowości

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody z tytułu odsetek	42 117	36 112
- rachunki i lokaty bankowe	41 219	35 781
- pozostałe pożyczki i należności	618	331
- leasing i subleasing finansowy	280	-
Różnice kursowe	2	7 371
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	15 963	22 276
Inne przychody finansowe	6 039	12 984
Razem	64 121	78 743

Koszty finansowe

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Koszty odsetek	(254 510)	(203 254)
- koszty odsetek z tytułu kredytów i pożyczek	(45 802)	(47 512)
- koszty odsetek od obligacji	(171 473)	(143 789)
- koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu i leasingu głównego	(14 988)	(231)
- inne odsetki	(22 247)	(11 722)
Różnice kursowe	(34 422)	(223)
Koszt dyskonta zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych i rezerw	(55 080)	(29 078)
Zmiana wartości godziwej instrumentów finansowych	(51 148)	(69 632)
Inne koszty finansowe	(46 698)	(793)
Razem	(441 858)	(302 980)

12. Opodatkowanie
Zasady rachunkowości
Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy wykazany w wyniku finansowym okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe.

Podatek odroczony jest skutkiem podatkowym zdarzeń danego okresu, ujętym zgodnie z zasadą memoriału w księgach rachunkowych tego okresu, ale zrealizowanym w przyszłości. Powstaje wówczas, gdy skutek podatkowy przychodów i kosztów jest taki sam jak bilansowy, ale występuje w innych okresach.

Podatek odroczony podatku dochodowego powstaje w odniesieniu do wszystkich różnic przejściowych, z wyjątkiem przypadków, gdy podatek odroczony wynika z:

- a) początkowego ujęcia wartości firmy; lub
- b) początkowego ujęcia danego składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która:
 - nie jest połączeniem jednostek gospodarczych; oraz
 - nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową);
- c) inwestycji w jednostkach zależnych, oddziałach, jednostkach stowarzyszonych oraz z udziałów we wspólnych przedsięwzięciach.

W odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych ujmuje się składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wysokość podatku odroczonego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Istotne osądy i szacunki

Odzyskiwalność aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów. Grupa rozpoznaje aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego zakładając, że w przyszłości osiągnie zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie.

Prawdopodobieństwo realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z przyszłymi zyskami podatkowymi opiera się na budżetach spółek Grupy Kapitałowej.

Podatek dochodowy

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
podatek bieżący	(350 370)	(87 515)
podatek odroczony	19 796	(61 936)
Podatek dochodowy	(330 574)	(149 451)

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą uzyskano by stosując nominalną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk przed opodatkowaniem	871 271	868 701
Podatek wyliczony według stawki 19%	(165 541)	(165 053)
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwale * 19%)	(138 066)	(18 526)
Dochody niepodlegające opodatkowaniu (różnice trwale * 19%)	7 038	27 165
Inne * 19%	(34 005)	6 963
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	(330 574)	(149 451)

Odroczony podatek dochodowy

Zmiany stanu rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywa i rezerwy na poziomie Grupy) przedstawiają się w sposób następujący:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 360 169	1 446 030
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(790 800)	(958 758)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	569 369	487 272
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 204 192	1 326 365
Kompensata aktywa i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(790 800)	(958 758)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	413 392	367 607

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2019 r. przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy wynoszą 675 818 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 788 246 tys. zł), natomiast przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy wynoszą 684 351 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 657 784 tys. zł).

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na 31 grudnia 2019 r. przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy wynosi 186 769 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 414 216 tys. zł), natomiast przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy wynosi 1 017 423 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 912 149 tys. zł).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego w trakcie roku (przed uwzględnieniem kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	Rozliczenie przychodów z opłat przyłączeniowych	Rezerwa na koszty umorzenia świadectw pochodzenia	Dotacje	Rezerwa na składowanie, rekultywację oraz zakup praw do emisji CO ₂	Koszty opodatkowane po zakończeniu okresu rozliczeniowego	Wycena rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych wg wartości godziwej	Odpis aktualizujący niefinansowe aktywa trwałe*	Pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018	191 265	78 482	49 119	13 440	58 707	122 581	338 397	387 006	286 472	1 525 469
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9 i 15	-	(78 482)	-	(13 440)	-	-	-	-	56	(91 866)
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	191 265	-	49 119	-	58 707	122 581	338 397	387 006	286 528	1 433 603
(Obciążenie)/Uznanie wyniku finansowego	4 343	-	8 152	-	58 978	(19 035)	(180 676)	(33 607)	158 924	(2 921)
(Obciążenie)/Uznanie w innych całkowitych dochodach	6 997	-	-	-	-	(2)	-	-	8 353	15 348
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	202 605	-	57 271	-	117 685	103 544	157 721	353 399	453 805	1 446 030
Stan na 1 stycznia 2019	202 605	-	57 271	-	117 685	103 544	157 721	353 399	453 805	1 446 030
Korekta prezentacyjna	-	-	-	-	-	(103 138)	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	-	-	-	-	104 354	104 354
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	202 605	-	57 271	-	117 685	406	157 721	353 399	558 159	1 447 246
(Obciążenie)/Uznanie wyniku finansowego	14 763	-	(20 680)	-	138 877	1 982	(32 834)	(2 743)	(201 437)	(102 072)
(Obciążenie)/Uznanie w innych całkowitych dochodach	16 267	-	-	-	-	(2)	-	16	(1 286)	14 995
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	233 635	-	36 591	-	256 562	2 386	124 887	350 672	355 436	1 360 169

*W tym rzeczowe aktywa trwałe, inne wartości niematerialne i użytkowanie wieczyste gruntów.

Na 31 grudnia 2019 r. straty podatkowe do rozliczenia w przyszłych okresach wyniosły 43 375 tys. zł.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego:

	Przychód opodatkowany po zakończeniu okresu rachunkowego	Naliczona, niezafakturowana sprzedaż	Różnice między wartością bilansową a podatkową środków trwałych*	Rezerwa na likwidację zakładu górniczego netto	Pozostałe	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2018	139 613	47 092	829 184	10 080	242 795	1 268 764
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	(16 923)	384	72 568	317	2 669	59 015
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	-	-	-	-	(1 414)	(1 414)
Stan na 31 grudnia 2018 wg stawki 19%	122 690	47 476	901 752	10 397	244 050	1 326 365
Stan na 1 stycznia 2019	122 690	47 476	901 752	10 397	244 050	1 326 365
Korekta prezentacyjna	(103 138)	-	-	-	-	(103 138)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	104 354	104 354
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	19 552	47 476	901 752	10 397	348 404	1 327 581
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	(2 278)	(1 841)	153 283	(133)	(270 899)	(121 868)
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	-	-	-	-	(1 521)	(1 521)
Stan na 31 grudnia 2019 wg stawki 19%	17 274	45 635	1 055 035	10 264	75 984	1 204 192

*Różnice wynikają z wyceny środków trwałych do wartości godziwej oraz różnic w stawkach amortyzacji.

W Grupie nie występują nieujęte aktywa i rezerwy na podatek odroczonego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

13. Zysk na akcję**Zasady rachunkowości**

Zysk (strata) netto na akcję dla każdego okresu obliczany jest poprzez podzielenie zysku (straty) netto przypadającego akcjonariuszom Jednostki Dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Zysk na akcję

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	423 205	686 739
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	0,96	1,56
Zysk rozwodniony na akcję (w zł na jedną akcję)	0,96	1,56

Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości księgowej danego rzeczowego aktywa trwałego lub ujmuje jako odrębne rzeczowe aktywo trwałe (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do zysków lub strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Ujęte w wartości początkowej środków trwałych koszty likwidacji kopalń podlegają amortyzacji taką metodą, jaką amortyzowane są środki trwałe, których dotyczą, począwszy od momentu rozpoczęcia użytkowania danego środka trwałego, przez okres ustalony w planie likwidacji grup obiektów w ramach przewidywanego harmonogramu likwidacji kopalni.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację innych środków trwałych nalicza się metodą liniową przez oszacowany okres użytkowania lub metodą naturalną w oparciu o długość eksploatowanych ścian (w przypadku wyrobisk eksploatacyjnych). Podstawę naliczania amortyzacji stanowi wartość początkowa pomniejszona o wartość końcową, jeżeli jest istotna. Każda istotna część składowa pozycji rzeczowego aktywa trwałego o różnym okresie użytkowania amortyzowana jest osobno.

Amortyzację rozpoczyna się naliczać, gdy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania. Zakończenie amortyzacji następuje wtedy, gdy składnik aktywów zostanie przeznaczony do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 lub gdy zostanie usunięty ze sprawozdania z sytuacji finansowej, w zależności który moment nastąpi wcześniej.

W ramach swojej działalności Grupa otrzymuje nieodpłatnie środki trwałe, które wyceniane są w wartości godziwej na moment początkowego ujęcia. Grupa wykazuje je jako rzeczowe aktywa trwałe, a ich wartość (przyłącza, usunięcia kolizji) odnoszona jest jednorazowo w pozostałe przychody operacyjne w momencie ich otrzymania (za wyjątkiem otrzymania infrastruktury oświetleniowej w zamian za świadczenie usług – wówczas rozliczane są w czasie).

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, aktywuje się jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszt w okresie, w którym są ponoszone.

Aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego rozpoczyna się w późniejszym terminie z dwóch: rozpoczęcie inwestycji lub rozpoczęcie finansowania. Grupa zaprzestaje aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego w momencie oddania do użytkowania aktywa trwałego. Grupa zawiesza aktywowanie kosztów finansowania zewnętrznego w dłuższym okresie, w którym zawiesiła prace związane z dostosowywaniem składnika aktywów.

Istotne osądy i szacunki**Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa**

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym skutkowałą zmianami okresów amortyzacji. Ich wpływ w 2020 r. na wysokość amortyzacji będzie wynosił (25 500) tys. zł.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się co najmniej raz w ciągu roku obrotowego. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (część niniejszego sprawozdania dotycząca utraty wartości aktywów niefinansowych).

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wynoszą:

– budynki i budowle	10 – 80 lat
w tym sieci energetyczne	33 lata
– budowle (wzrostki eksploatacyjne) amortyzacja metodą naturalną w oparciu o długość eksploatowanych ścian	
– urządzenia techniczne i maszyny	2 – 50 lat
– środki transportu	3 – 30 lat
– pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	3 – 25 lat

Oszacowanie okresu żywotności kopalni oraz zasobów węgla

Okres żywotności kopalni (LWB) szacuje się w oparciu o posiadane zasoby operatywne węgla objęte koncesją oraz szacowane zdolności produkcyjne na rok 2051. Faktyczny termin likwidacji kopalni może jednak różnić się od szacowanego przez Grupę. Wynika to z uwzględnienia w wyliczeniu szacowanego okresu żywotności kopalni wyłącznie zasobów operacyjnych węgla dostępnych na dzień sprawozdawczy. Spadek popytu na węgiel Grupy może powodować obniżenie wydobycia poniżej zdolności produkcyjnych co wpłynie na wydłużenie okresu żywotności kopalni.

20 grudnia 2019 r. Grupa otrzymała koncesję na wydobycie dla złoża K-6 i K-7 o zasobach operacyjnych szacowanych na poziomie około 66 mln ton węgla. Koncesja ta, po dokonaniu odpowiednich analiz w zakresie konkretnych kierunków zagospodarowania złoża, zostanie uwzględniona w szacunku odnośnie okresu żywotności kopalni.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rzeczowe aktywa trwałe

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Grunty	Budynki i budowle w tym wyrobiska	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem	
Wartość brutto								
Stan na 1 stycznia 2019	114 786	16 376 934	1 465 088	14 196 007	344 174	674 706	1 336 239	33 042 846
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	(10 028)	-	-	(10 028)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	114 786	16 376 934	1 465 088	14 196 007	334 146	674 706	1 336 239	33 032 818
Nabycie	-	7 213	-	229 189	1 409	6 178	1 936 810	2 180 799
Zbycie	(50)	(339)	-	(172)	(8 540)	(43)	-	(9 144)
Przeniesienia	5 528	1 375 054	410 125	320 884	47 444	110 968	(2 137 891)	(278 013)
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	(35)	-	-	-	-	-	(35)
Likwidacja	-	(305 206)	(205 356)	(38 122)	(5 849)	(3 622)	-	(352 799)
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-	(43)	-	-	-	-	-	(43)
Zaniechanie inwestycji	-	-	-	-	-	-	(120)	(120)
Pozostałe	(26)	83 848	-	2 430	216	4 067	(2 715)	87 820
Stan na 31 grudnia 2019	120 238	17 537 426	1 669 857	14 710 216	368 826	792 254	1 132 323	34 661 283
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)								
Stan na 1 stycznia 2019	-	(5 514 659)	(446 214)	(4 502 257)	(140 122)	(399 340)	(2 656)	(10 559 034)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	2 981	-	-	2 981
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	-	(5 514 659)	(446 214)	(4 502 257)	(137 141)	(399 340)	(2 656)	(10 556 053)
Amortyzacja	-	(721 026)	(176 070)	(670 746)	(23 817)	(54 593)	-	(1 470 182)
Zbycie	-	189	-	121	6 628	-	-	6 938
Likwidacja	-	239 057	161 834	32 747	7 371	3 641	-	282 816
Pozostałe	-	1 415	1 405	(155)	(90)	598	-	1 768
Stan na 31 grudnia 2019	-	(5 995 024)	(459 045)	(5 140 290)	(147 049)	(449 694)	(2 656)	(11 734 713)
Odpisy aktualizujące								
Stan na 1 stycznia 2019	(1 459)	(467 947)	-	(960 022)	(3 480)	(4 870)	(18 641)	(1 456 419)
Zmniejszenia	-	12 785	-	8 022	52	32	260	21 151
Zwiększenia	(176)	(6 267)	-	(13 641)	(7)	(168)	(239)	(20 498)
Stan na 31 grudnia 2019	(1 635)	(461 429)	-	(965 641)	(3 435)	(5 006)	(18 620)	(1 455 766)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	113 327	10 394 328	1 018 874	8 733 728	200 572	270 496	1 314 942	21 027 393
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	(7 047)	-	-	(7 047)
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	113 327	10 394 328	1 018 874	8 733 728	193 525	270 496	1 314 942	21 020 346
Wartość netto na 31 grudnia 2019	118 603	11 080 973	1 210 812	8 604 285	218 342	337 554	1 111 047	21 470 804

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń. Koszty finansowania zewnętrznego aktywowane w 2020 r. były nieistotne.

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Grunty	Budynki i budowle w tym wyrobiska	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem	
Wartość brutto								
Stan na 1 stycznia 2018	112 985	15 602 003	1 324 716	13 758 808	308 360	623 044	1 033 520	31 438 720
Nabycie	-	2 380	-	11 943	3 856	2 671	1 902 521	1 923 371
Zbycie	(3)	(211)	-	(833)	(8 630)	(29 969)	-	(39 646)
Przeniesienia	2 121	889 125	206 621	531 651	47 227	79 904	(1 597 692)	(47 664)
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	(1 651)	-	-	(1 651)
Likwidacja	(2)	(123 825)	(66 249)	(127 054)	(3 781)	28 149	-	(226 513)
Zaniechanie inwestycji	-	-	-	-	-	-	(2)	(2)
Pozostałe	(315)	7 462	-	21 492	(1 207)	(29 093)	(2 108)	(3 769)
Stan na 31 grudnia 2018	114 786	16 376 934	1 465 088	14 196 007	344 174	674 706	1 336 239	33 042 846
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)								
Stan na 1 stycznia 2018	-	(4 910 650)	(297 194)	(3 967 977)	(124 488)	(387 915)	(2 656)	(9 393 686)
Amortyzacja	-	(692 067)	(188 505)	(658 046)	(29 820)	(47 932)	-	(1 427 865)
Zbycie	-	83	-	792	6 826	28 570	-	36 271
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	-	-	1 465	-	-	1 465
Likwidacja	-	83 597	39 485	116 445	5 249	(26 724)	-	178 567
Pozostałe	-	4 378	-	6 529	646	34 661	-	46 214
Stan na 31 grudnia 2018	-	(5 514 659)	(446 214)	(4 502 257)	(140 122)	(399 340)	(2 656)	(10 559 034)
Odpisy aktualizujące								
Stan na 1 stycznia 2018	(2 205)	(538 838)	-	(1 059 405)	(3 556)	(4 942)	(19 221)	(1 628 167)
Zmniejszenia	746	70 891	-	99 383	76	72	580	171 748
Stan na 31 grudnia 2018	(1 459)	(467 947)	-	(960 022)	(3 480)	(4 870)	(18 641)	(1 456 419)
Wartość netto na 1 stycznia 2018	110 780	10 152 515	1 027 522	8 731 426	180 316	230 187	1 011 643	20 416 867
Wartość netto na 31 grudnia 2018	113 327	10 394 328	1 018 874	8 733 728	200 572	270 496	1 314 942	21 027 393

Na rzeczowych aktywach trwałych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

28 lutego 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników (dalej: NZW) spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. (dalej: Annacond Enterprises), podjęło uchwałę o postawieniu Annacond Enterprises w stan likwidacji. Jedyne istotny składnik mienia Annacond Enterprises to odcinek transgranicznej linii 110kV relacji Wólka Dobryńska – Granica Państwa (dalej: Linia). W toku procesu likwidacji przedmiotowa Linia została zbyta przez Likwidatora Annacond Enterprises. 4 kwietnia 2019 r. NZW Annacond Enterprises podjęło stosowną uchwałę potwierdzającą powyższą czynność, tj. wyrażającą zgodę na zawarcie przez Annacond Enterprises umowy sprzedaży linii elektroenergetycznej 110 kV relacji Wólka Dobrzyńska – Brześć 2. Cena sprzedaży wyniosła 5 370 tys. zł netto.

Przyszłe umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynoszą 1 306 454 tys. zł na dzień 31 grudnia 2019 r. (1 118 027 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 r.).

Grupa jako leasingobiorca używała wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. na podstawie umowy leasingu finansowego poniższe rzeczowe aktywa trwałe. Począwszy od 1 stycznia 2019 r., w związku z wdrożeniem MSSF 16, Grupa prezentuje poniższe pozycje w ramach prawa do korzystania ze składników aktywów.

Stan na 31 grudnia 2018			
	Wartość początkowa	Umorzenie	Wartość księgowa netto
Środki transportu	10 935	(3 837)	7 098
Razem	10 935	(3 837)	7 098

15. Wartości niematerialne i wartość firmy

Zasady rachunkowości

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niekontrolujących i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad wartością godziwą netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Grupa dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna, ujmuje się ją niezwłocznie w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości, wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Informacja geologiczna

Zakupioną informację geologiczną ujmuje się zgodnie z MSSF 6 *Poszukiwanie i ocena zasobów mineralnych* w wartości wynikającej z umowy zawartej z Ministerstwem Środowiska. Do momentu otrzymania koncesji wydobywczej nie podlega ona amortyzacji, następnie aktywowane koszty odpisuje się przez cały czas trwania koncesji wydobywczej.

Opłaty

Opłatę za ustanowienie użytkowania górniczego przestrzeni w celu wydobywania węgla kamiennego ze złoża

„Bogdanka” aktywuje się w wysokości poniesionej opłaty. Aktywowane koszty amortyzuje się przez szacowany okres użytkowania górniczego (nota 41).

Inne wartości niematerialne

Do innych wartości niematerialnych zaliczane są: oprogramowanie komputerowe, licencje oraz pozostałe wartości niematerialne. Wartości niematerialne wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową, według oszacowanego okresu użytkowania.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych ujmowane są w zysku lub stracie w okresie, w którym są ponoszone. Koszty prac rozwojowych, spełniające kryteria ich kapitalizacji, wyceniane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest metodą liniową według oszacowanego okresu użytkowania.

Istotne osądy i szacunki

Okresy ekonomicznej użyteczności i wartość końcowa

Wysokość odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych. Weryfikacja przeprowadzona w roku bieżącym skutkowałą zmianami okresów amortyzacji. Ich wpływ w 2020 r. na wysokość amortyzacji będzie wynosił (12) tys. zł.

Grupa co roku weryfikuje poprawność ustalonego okresu użytkowania wartości niematerialnych. Każda zmiana okresu amortyzacji wymaga uzasadnienia i powoduje korektę dokonywanych w następnych latach obrotowych odpisów amortyzacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy przeprowadza się ocenę wystąpienia przesłanek wskazujących na możliwość utraty wartości składników aktywów zgodnie z MSR 36. W przypadku stwierdzenia istnienia przesłanek przeprowadza się test na utratę wartości zgodnie z MSR 36 (część niniejszego sprawozdania dotycząca utraty wartości aktywów niefinansowych).

Okresy użytkowania wartości niematerialnych wynoszą:

– licencje i oprogramowanie	2 – 10 lat
– informacja geologiczna	okres trwania koncesji wydobywczej (nota 41)
– inne wartości niematerialne	2 – 40 lat

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartości niematerialne

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe, licencje	Prawa z tytułu ustanowienia służebności	Informacja geologiczna	Ogółem
Wartość brutto						
Stan na 1 stycznia 2019	6 588	229 323	588 668	71 433	40 856	936 868
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(71 433)	-	(71 433)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	6 588	229 323	588 668	-	40 856	865 435
Przeniesienia	-	-	(775)	-	-	(775)
Nabycie	983	-	50 959	-	-	51 942
Likwidacja	-	-	(14 158)	-	-	(14 158)
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	(678)	-	-	(678)
Pozostałe	2 914	-	-	-	-	2 914
Stan na 31 grudnia 2019	10 485	229 323	624 016	-	40 856	904 680
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)						
Stan na 1 stycznia 2019	(2 417)	-	(255 121)	(8 096)	(1 705)	(267 339)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	8 096	-	8 096
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	(2 417)	-	(255 121)	-	(1 705)	(259 243)
Amortyzacja	(896)	-	(44 661)	-	(893)	(46 450)
Likwidacja	-	-	13 572	-	-	13 572
Przeniesienie do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	-	-	184	-	-	184
Pozostałe	-	-	(58)	-	-	(58)
Stan na 31 grudnia 2019	(3 313)	-	(286 084)	-	(2 598)	(291 995)
Odpisy aktualizujące						
Stan na 1 stycznia 2019	-	(227 517)	(6 201)	(99)	-	(233 817)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	99	-	99
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	-	(227 517)	(6 201)	-	-	(233 718)
Zmniejszenia	-	-	57	-	-	57
Stan na 31 grudnia 2019	-	(227 517)	(6 144)	-	-	(233 661)
Wartość netto na 1 stycznia 2019						
Stan na 1 stycznia 2019	4 171	1 806	327 346	63 238	39 151	435 712
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(63 238)	-	(63 238)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	4 171	1 806	327 346	-	39 151	372 474
Wartość netto na 31 grudnia 2019	7 172	1 806	331 788	-	38 258	379 024

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń. W 2019 r. nie było wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Koszty prac rozwojowych	Wartość firmy	Oprogramowanie komputerowe, licencje	Prawa z tytułu ustanowienia służebności	Relacje z klientami	Informacja geologiczna	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2018	6 376	229 323	566 375	61 343	16 000	40 856	920 273
Przeniesienia	-	-	34 579	-	-	-	34 579
Nabycie	289	-	22 757	10 025	-	-	33 071
Likwidacja	(77)	-	(34 885)	(32)	(16 000)	-	(50 994)
Pozostałe	-	-	(158)	97	-	-	(61)
Stan na 31 grudnia 2018	6 588	229 323	588 668	71 433	-	40 856	936 868
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2018	(1 372)	-	(243 655)	(5 607)	(16 000)	(814)	(267 448)
Amortyzacja	(1 122)	-	(45 631)	(2 490)	-	(892)	(50 135)
Likwidacja	77	-	34 000	-	16 000	-	50 077
Pozostałe	-	-	165	1	-	1	167
Stan na 31 grudnia 2018	(2 417)	-	(255 121)	(8 096)	-	(1 705)	(267 339)
Odpisy aktualizujące							
Stan na 1 stycznia 2018	-	(227 517)	(6 249)	(811)	-	-	(234 577)
Zmniejszenia	-	-	48	712	-	-	760
Stan na 31 grudnia 2018	-	(227 517)	(6 201)	(99)	-	-	(233 817)
Wartość netto na 1 stycznia 2018	5 004	1 806	316 471	54 925	-	40 042	418 248
Wartość netto na 31 grudnia 2018	4 171	1 806	327 346	63 238	-	39 151	435 712

Na wartościach niematerialnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Na 31 grudnia 2019 r. i 31 grudnia 2018 r. wartość firmy obejmowała wartość firmy w spółce Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.

Przyszłe umowne zobowiązania związane z nabyciem wartości niematerialnych zaciągnięte na koniec okresu sprawozdawczego, lecz jeszcze nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wynoszą 29 716 tys. zł na dzień 31 grudnia 2019 r. (33 098 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 r.).

16. Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Zasady rachunkowości

Zasady obowiązujące od 1 stycznia 2019 r.

Umowa zawiera leasing jeśli:

- a) dotyczy zidentyfikowanego składnika aktywów, który może być albo wyraźnie określony w umowie (np. w oparciu o numer inwentarzowy lub wskazanie konkretnego piętra w budynku) lub pośrednio określony w momencie, gdy jest udostępniony do użytkowania klientowi, oraz
- b) leasingobiorca otrzymuje zasadniczo wszystkie korzyści ekonomiczne z tego składnika aktywów w okresie jego użytkowania, tj. zarówno podstawowe pożytki, jak i inne płynące z niego korzyści, oraz
- c) leasingobiorca ma prawo do określenia sposobu wykorzystania zidentyfikowanego składnika aktywów.

Grupa jako leasingobiorca ujmuje w sprawozdaniu finansowym umowy leasingowe jako:

- a) prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia:
 - obejmującą wartość zobowiązania z tytułu leasingu powiększoną o płatności dokonane na moment lub przed zawarciem umowy, początkowe koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy, szacunkowe koszty demontażu i usunięcia składnika aktywów, koszty przeprowadzenia renowacji miejsca, w którym znajdował się składnik aktywów, koszty doprowadzenia przedmiotu leasingu do stanu, w jakim, zgodnie z umową, ma zostać zwrócony, chyba że koszty te zostały poniesione, aby wyprodukować zapasy,
 - pomniejszoną o należności z tytułu zachęt udzielonych przez leasingodawcę,
- b) zobowiązanie z tytułu leasingu stanowiące sumę bieżącej wartości opłat leasingowych i bieżącej wartości oczekiwanych płatności na koniec umowy leasingu.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia prawo do korzystania ze składnika aktywów w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne oraz trwałą utratę wartości. Okres amortyzacji ustalony jest:

- a) jeśli prawo własności do składnika aktywów zostanie przeniesione na leasingobiorcę lub leasingobiorca jest pewny skorzystania z opcji wykupu, wtedy okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
- b) okres amortyzacji obejmuje okres od początku umowy do wcześniejszego z:
 - końca okresu ekonomicznej użyteczności składnika aktywów, lub
 - końca umowy leasingu.

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy dyskonta. Spółki ENEA S.A., ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Enea Elektrownia Połaniec S.A., Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. stosują krańcową stopę procentową, czyli stopę, do której zapłaty byłaby zobowiązana ENEA S.A. w oparciu o podobną umowę leasingową lub, gdy nie można jej ustalić, stopę procentową, na dzień rozpoczęcia leasingu, przy której ENEA S.A. musiałby dokonać pożyczki środków niezbędnych do zakupu oznaczonego składnika aktywów, na podobny okres i przy zachowaniu podobnych zabezpieczeń. ENEA S.A. stosuje stopę procentową równą 6-miesięcznemu WIBOR z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok obrotowy powiększoną o marżę. Pozostałe spółki stosują stopę procentową równą 1 miesięcznemu WIBOR z ostatniego dnia roku poprzedzającego rok obrotowy powiększoną o marżę. Wysokość stopy dyskonta co roku będzie analizowana i aktualizowana. W przypadku subleasingu w Grupie ENEA leasingobiorca stosuje stopę dyskonta leasingodawcy.

Grupa wyznacza czas leasingu, tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z:

- a) okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Grupa skorzysta z tego prawa, i
- b) okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Grupa nie skorzysta z tego prawa.

Grupa dla większości umów leasingowych przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Grupa ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Grupa nie jest w stanie określić jak długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Grupa przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy.

W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów okres leasingu zgodny jest z czasem trwania prawa do użytkowania.

W kolejnych okresach, zobowiązanie leasingowe wyceniane jest z uwzględnieniem:

- a) naliczonych odsetek (rozwiniecie dyskonta),
- b) spłat rat leasingowych,
- c) odzwierciedlenia skutków ponownej oceny umowy, zmian w umowie lub zmiany charakteru opłat zmiennych, które w swej istocie mają stały charakter.

Saldo zobowiązania w danym okresie będzie stanowiło różnicę między wartością bieżącą opłat leasingowych a sumą rat kapitałowych za dany okres. Część odsetkowa raty leasingowej jest odnoszona bezpośrednio w rachunek wyników.

Grupa w umowach wieloelementowych ujmuje komponenty leasingowe oddzielnie od komponentów nieleasingowych. Grupa alokuje wynagrodzenie umowne do wszystkich komponentów, wykorzystując indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów leasingowych oraz zagregowane indywidualne ceny sprzedaży w przypadku komponentów nieleasingowych.

Grupa ma możliwość skorzystania z praktycznego zwolnienia i nie stosować modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do:

- a) leasingu krótkoterminowego (umowa zawarta na okres do 12 miesięcy i nie zawiera prawa wykupu aktywa),
- b) leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu) oraz aktywa nie są w wysokim stopniu zależne lub powiązane z innymi aktywami określonymi w umowie.

Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Grupa przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania. W przypadku, gdy Grupa zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu od 1 stycznia 2019 r. ujmowane jest jako prawo do korzystania ze składnika aktywów i podlega amortyzacji. Wartość prawa wieczystego użytkowania gruntów od 1 stycznia 2019 r. obejmuje wartości rozpoznane dotychczas jako prawo wieczystego użytkowania gruntów wg zasad obowiązujących do 31 grudnia 2018 r. powiększone o zdyskontowane opłaty uznane za opłaty leasingowe zgodnie z zasadami opisanymi powyżej.

W czerwcu 2019 r. Komitet ds. Interpretacji MSSF („KIMS F”) wydał podsumowanie decyzji podjętej na publicznych posiedzeniach dotyczących interpretacji w odniesieniu do MSSF 16 w kwestii m.in. prawa do podziemnych części gruntów. Przed wydaniem powyższej decyzji przez KIMS F Grupa nie uznawała umów dających jej prawa do korzystania z podziemnych części gruntu za umowy stanowiące leasing zgodnie z definicją leasingu wprowadzoną przez MSSF 16. Podobnie za umowy leasingu Grupa nie uznawała służebności przesyłu, zarówno dotyczących sytuacji gdzie na gruncie objętym służebnością posadowione są słupy energetyczne, jak i gdzie infrastruktura nie jest posadowiona, a służebność dotyczy tylko linii elektroenergetycznej biegnącej nad gruntem. Po dokonaniu szczegółowej analizy wpływu decyzji Komitetu na zasady rachunkowości, Grupa uznała te umowy za umowy leasingu. Spowodowało to wzrost aktywów z tytułu prawa do użytkowania i zobowiązań leasingowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Prawo do korzystania ze składnika aktywów w odniesieniu do służebności na rzecz Lasów Państwowych rozpoznano w wartości zerowej z uwagi na zmienność opłat. Szczegółowy wpływ tej zmiany zaprezentowano w nocie 15 oraz w tabeli poniżej.

Zasady obowiązujące do 31 grudnia 2018 r.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków, mogą być oddane w użytkowanie wieczyste (PWUG). Użytkowanie wieczyste jest szczególnym prawem rzeczowym uprawniającym do: korzystania z nieruchomości z wyłączeniem innych osób oraz rozporządzania tym przedmiotem (prawem).

W zależności od sposobu nabycia praw Grupa dokonuje następującej klasyfikacji:

1. PWUG uzyskane nieodpłatnie z mocy prawa na podstawie decyzji wojewody lub zarządu jednostki samorządu terytorialnego – traktuje się jako leasing operacyjny.
2. PWUG nabyte odpłatnie od osób trzecich – wykazuje się jako aktywa w PWUG w cenie nabycia po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne.
3. PWUG nabyte na podstawie umowy o oddaniu gruntu w użytkowanie wieczyste, zawartej ze Skarbem Państwa lub jednostkami samorządu terytorialnego – przyjmuje się jako nadwyżkę pierwszej opłaty nad opłatą roczną i zalicza się jako aktywo do PWUG i amortyzuje.

Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania gruntu odbywa się przez okres, na który to prawo zostało przyznane.

Leasing

Umowa leasingu, w ramach której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie korzyści z tytułu własności przysługują Grupie, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Leasing inny niż leasing finansowy uznaje się za leasing operacyjny.

Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Każdą opłatę w ramach leasingu finansowego dzieli się na kwotę pomniejszającą saldo zobowiązania i kwotę kosztów finansowych w taki sposób, aby utrzymać stałą stopę odsetek w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Element odsetkowy raty leasingowej ujmuje się w kosztach finansowych w zysku lub stracie bieżącego okresu przez okres leasingu w taki sposób, aby uzyskać za każdy okres stałą okresową stopę procentową w stosunku do nieuregulowanej części zobowiązania. Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Opłaty leasingowe wnoszone w ramach leasingu operacyjnego (po pomniejszeniu o ewentualne specjalne oferty promocyjne uzyskane od leasingodawcy) rozliczane są w koszty metodą liniową przez okres leasingu.

Istotne osądy i szacunki

Prawa do korzystania z podziemnej części gruntu

Wartość prawa do korzystania ze składnika aktywów oraz zobowiązania leasingowego została oszacowana na bazie opłat rocznych oraz szacowanego ekonomicznego okresu życia wynikającego z rejestru środków trwałych. Grupa planuje w przyszłości szczegółową identyfikację umów dotyczących używania przestrzeni pod gruntem dotyczącej pasów drogowych oraz innych umów dotyczących umieszczania urządzeń w pasie drogowym i określenie na tej podstawie precyzyjnie wartości prawa do używania aktywów.

Stopa dyskontowa

Sposób ustalania wysokości stopy dyskontowej opisany jest powyżej w zasadach rachunkowości.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Prawo do korzystania ze składnika aktywów

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Budynki	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Prawa z tytułu ustanowienia służebności	Prawa do korzystania z podziemnych części gruntu	Ogółem
Wartość brutto							
Stan na 1 stycznia 2019	124 978	-	-	-	-	-	124 978
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	230 328	14 365	-	14 024	71 433	300 544	630 694
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	355 306	14 365	-	14 024	71 433	300 544	755 672
Nabycie	2 875	1 017	892	1 462	27 118	-	33 364
Zbycie	(103)	(38)	-	-	-	-	(141)
Oddanie w subleasing finansowy	-	246	-	-	-	-	246
Likwidacje	(7)	-	(281)	(151)	-	-	(439)
Pozostałe	(5 795)	(107)	-	(255)	(1)	-	(6 158)
Stan na 31 grudnia 2019	352 276	15 483	611	15 080	98 550	300 544	782 544
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)							
Stan na 1 stycznia 2019	(7 932)	-	-	-	-	-	(7 932)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(2 981)	(8 096)	-	(11 077)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	(7 932)	-	-	(2 981)	(8 096)	-	(19 009)
Zbycie	3	-	-	-	-	-	3
Amortyzacja	(5 276)	(5 057)	(14)	(6 165)	(3 148)	(12 022)	(31 682)
Likwidacje	-	31	-	37	-	-	68
Pozostałe	13	-	-	88	-	-	101
Stan na 31 grudnia 2019	(13 192)	(5 026)	(14)	(9 021)	(11 244)	(12 022)	(50 519)
Odpisy aktualizujące							
Stan na 1 stycznia 2019	(11 905)	-	-	-	-	-	(11 905)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	(99)	-	(99)
Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	(11 905)	-	-	-	(99)	-	(12 004)
Zmniejszenia	1	-	-	-	-	-	1
Zwiększenia	(74)	-	-	-	-	-	(74)
Stan na 31 grudnia 2019	(11 978)	-	-	-	(99)	-	(12 077)
Wartość netto na 1 stycznia 2019	105 141	-	-	-	-	-	105 141
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	230 328	14 365	-	11 043	63 238	300 544	619 518
Wartość netto na 1 stycznia 2019 po korekcie	335 469	14 365	-	11 043	63 238	300 544	724 659
Wartość netto na 31 grudnia 2019	327 106	10 457	597	6 059	87 207	288 522	719 948

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Użytkowanie wieczyste gruntów

	Stan na 31 grudnia 2018
Wartość brutto	
Stan na 1 stycznia	124 036
Przeniesienia	406
Nabycie	307
Likwidacja	(80)
Pozostałe	309
Stan na 31 grudnia	124 978
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)	
Stan na 1 stycznia	(6 560)
Amortyzacja	(1 373)
Likwidacja	1
Stan na 31 grudnia	(7 932)
Odpisy aktualizujące	
Stan na 1 stycznia	(11 905)
Stan na 31 grudnia	(11 905)
Wartość netto na 1 stycznia	105 571
Wartość netto na 31 grudnia	105 141

17. Nieruchomości inwestycyjne**Zasady rachunkowości**

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Do wyceny po początkowym ujęciu Grupa wybrała model ceny nabycia.

Inwestycje w nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Rozpoczęcie amortyzacji następuje w następnym miesiącu po przyjęciu inwestycji w nieruchomości do użytkowania.

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w zysku lub stracie metodą liniową przez okres trwania umowy.

Istotne osądy i szacunki

Podstawowe założenia dotyczące weryfikacji okresu ekonomicznej użyteczności nieruchomości inwestycyjnych zostały opisane w notcie objaśniającej dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych (nota 14), a podstawowe założenia dotyczące utraty wartości zostały opisane w notce w części sprawozdania dotyczącej utraty wartości aktywów niefinansowych.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nieruchomości inwestycyjne

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia	32 770	32 945
Nabycie	33	334
Przeniesienie	836	-
Likwidacje	-	(509)
Pozostałe	43	-
Stan na 31 grudnia	33 682	32 770
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)		
Stan na 1 stycznia	(6 222)	(5 191)
Amortyzacja	(3 670)	(1 047)
Likwidacje	-	16
Stan na 31 grudnia	(9 892)	(6 222)
Odpisy aktualizujące		
Stan na 1 stycznia	(684)	(773)
Zmniejszenia	3	89
Stan na 31 grudnia	(681)	(684)
Wartość netto		
Stan na 1 stycznia	25 864	26 981
Stan na 31 grudnia	23 109	25 864

Na nieruchomościach inwestycyjnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Poniżej przedstawiono przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Przychody z nieruchomości inwestycyjnych	2 556	4 625
Koszty operacyjne związane z nieruchomościami inwestycyjnymi generującymi przychody	(6 425)	(4 036)

Grupa do kategorii nieruchomości inwestycyjnych zalicza między innymi budynki biurowe i inne lokale.

Najbardziej wartościową nieruchomością inwestycyjną jest była siedziba ENEA S.A., ujęta w księgach w wartości netto 8 142 tys. zł. Grupa szacuje, że wartość godziwa zbliżona jest do wartości ujętej w księgach.

18. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości dotyczące inwestycji w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane zostały przedstawione w nocie składu Grupy Kapitałowej i zasad konsolidacji (nota 2).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W poniższej tabeli przedstawiono podstawowe dane finansowe dotyczące jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych konsolidowanych metodą praw własności:

Stan na 31 grudnia 2019	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex - Mostostal S.A.*	Polska Grupa Górnicza S.A.	ElectroMobility Poland S.A.	Razem
Udział w własności	50,00%	16,48%	7,66%	25%	
Aktywa obrotowe	37 549	964 470	2 226 017	40 174	3 268 210
Aktywa trwałe	65 419	718 259	9 794 651	17 542	10 595 871
Aktywa razem	102 968	1 682 729	12 020 668	57 716	13 864 081
Zobowiązania krótkoterminowe	86 271	779 861	4 040 084	1 297	4 907 513
Zobowiązania długoterminowe	170 532	319 677	4 694 514	3	5 184 726
Zobowiązania razem	256 803	1 099 538	8 734 598	1 300	10 092 239
Aktywa netto	(153 835)	583 191	3 286 070	56 416	3 754 535
Udział w aktywach netto	-	96 110	251 713	14 104	361 927
Wartość firmy	7 080	15 954	52 697	-	75 731
Odpis aktualizujący	(7 080)	-	(52 697)	-	(59 777)
Wartość firmy po odpisie aktualizującym	-	15 954	-	-	15 954
Eliminacja strat/zysków niezrealizowanych	-	(7 573)	2 708	-	(4 865)
Wartość księgową inwestycji wycenianych metodą praw własności na 31 grudnia 2019	-	104 491	254 421	14 104	373 016
Przychody	8 360	1 502 896	9 189 382	394	10 701 032
Wynik netto	(1 038 720)	4 490	(427 079)	(5 531)	(456 857)
Eliminacja strat/zysków niezrealizowanych	-	(7 573)	2 708	-	(4 865)
Eliminacja nadwyżki straty netto nad wartością bilansową udziałów	(76 916)	-	-	-	(76 916)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(442 444)	5 511	(44 342)	(890)	(482 165)
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych	(7 080)	-	(52 697)	-	(59 777)

* dane pakietowe – mogą się różnić od danych publikowanych w nieistotnym zakresie

Grupa dokonała korekty konsolidacyjnej dotyczącej marż ze sprzedaży na transakcjach pomiędzy Grupą a spółkami Polimex – Mostostal S.A. oraz Polska Grupa Górnicza S.A.

Grupa, kierując się zasadą ostrożności, zdecydowała się odpisać wartość inwestycji w Polskiej Grupie Górniczej S.A. (PGG S.A.) do wartości udziału w aktywach netto. Zgodnie z informacjami otrzymanymi od zarządu PGG S.A. sprawozdanie finansowe za rok 2019 nie zostało do dnia sporządzenia niniejszego raportu zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie. Zgodnie z informacjami posiadanymi na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Grupa nie oczekuje zmian w sprawozdaniu finansowym PGG S.A. na 31 grudnia 2019 r. wpływających na wysokość odpisu. W roku 2020 miały miejsce zdarzenia wpływające na działalność PGG S.A., w tym sytuacja związana z epidemią COVID-19 oraz uzgodnienia ze związkami zawodowymi dotyczące wzrostu płac. Grupa oczekuje, że zdarzenia te zostaną odzwierciedlone w sprawozdaniach PGG S.A. za kolejne okresy i wówczas Grupa rozważy, czy

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

mogą mieć wpływ na wycenę akcji posiadanych przez Grupę.

Udział ENEA S.A. w stracie netto Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. spowodowanej przeprowadzeniem w tej spółce testu na utratę wartości majątku trwałego, którego wynik wskazał na ujemną wartość jednostki biznesowej (CGU) w przypadku kontynuowania projektu w oparciu o paliwo węglowe, jest większy od aktualnej wartości udziałów w tej spółce, dlatego też musi ona zostać zmniejszona do zera.

Stan na 31 grudnia 2018	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Polimex - Mostostal S.A.	Polska Grupa Górnicza S.A.	ElectroMobility Poland S.A.	Razem
Udział w własności	50,00%	16,48%	7,66%	25,00%	
Aktywa obrotowe	95 005	1 222 581	3 030 488	52 464	4 400 538
Aktywa trwałe	473 083	712 957	9 026 951	9 223	10 222 214
Aktywa razem	568 088	1 935 538	12 057 439	61 687	14 622 752
Zobowiązania krótkoterminowe	24 011	840 158	3 801 041	1 711	4 666 921
Zobowiązania długoterminowe	20 573	538 027	4 511 080	-	5 069 680
Zobowiązania razem	44 584	1 378 185	8 312 121	1 711	9 736 601
Aktywa netto	523 504	557 353	3 745 318	59 976	4 886 151
Udział w aktywach netto	261 752	91 852	286 891	14 994	655 489
Wartość firmy	7 080	15 954	52 697	-	75 731
Eliminacja strat/zysków niezrealizowanych	-	(8 825)	11 873	-	3 048
Wartość księgowa inwestycji wycenianych metodą praw własności na 31 grudnia 2018	268 832	98 981	351 461	14 994	734 268
Przychody	4 149	1 556 170	8 918 722	298	10 479 339
Wynik netto	(5 017)	72 018	530 244	(7 340)	589 905
Eliminacja strat/zysków niezrealizowanych	-	(8 825)	11 873	-	3 048
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(2 197)	8 014	51 461	(1 856)	55 422

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r. (wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu inwestycji w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	734 268	355 152
Udział w zmianie stanu aktywów netto	(482 165)	55 422
Odpis z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostkach współkontrolowanych	(59 777)	-
Nabycie inwestycji	180 690	323 694
Stan na 31 grudnia	373 016	734 268

Realizacja projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. posiadała 9 124 821 udziałów w Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł jeden udział i o łącznej wartości nominalnej 456 241 tys. zł.

Uchwałą Nr 94/IX/2018 z 28 grudnia 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na:

- zawarcie przez Zarząd ENEA S.A. porozumienia (Porozumienie) ze spółką ENERGA S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. regulującego zasady współpracy stron w projekcie budowy Elektrowni Ostrołęka C, w tym rozwiązującego Umowę Inwestycyjną z 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem nr 1/2018 do niej zawartym 26 marca 2018 r. oraz ograniczającego zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy, czyli nie licząc środków zaangażowanych na wcześniejszych etapach projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C, przypadające na ENEA S.A. do kwoty 1 000 000 tys. złotych,
- głosowanie przez przedstawiciela ENEA S.A. na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. za uchwałą o wyrażeniu zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac, z zastrzeżeniem, że dojdzie do wcześniejszego zawarcia Porozumienia przez wszystkie strony.

Porozumienie pomiędzy ENEA S.A., ENERGA S.A. oraz Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., o którym mowa powyżej, zostało zawarte 28 grudnia 2018 r. Na mocy Porozumienia rozwiązaniu uległa Umowa Inwestycyjna z 8 grudnia 2016 r. wraz z Aneksem z 26 marca 2018 r.

W treści Porozumienia określono nowe zasady współpracy, w tym strukturę finansowania Projektu, gdzie ENEA S.A. deklaruje zaangażowanie finansowe dla realizacji Etapu Budowy w wysokości 1 000 000 tys. zł, ENERGA S.A. w wysokości nie mniej niż 1 000 000 tys. zł, poza środkami już zaangażowanymi. Ponadto, Porozumienie przewiduje zaangażowanie innych inwestorów w pozostałym zakresie koniecznym do pokrycia nakładów finansowych Projektu.

Strony Porozumienia zamierzały między innymi:

- uzgodnić formę, harmonogram oraz warunki zaangażowania finansowego inwestora finansowego oraz/lub innych inwestorów,
- zawrzeć nową umowę inwestycyjną,
- uzgodnić zasady udzielenia spółce przez kredytodawców kredytów niezbędnych dla ukończenia Etapu Budowy w sposób nie naruszający zobowiązań przyjętych przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. w ramach finansowania zewnętrznego (tzw. financial covenants).

Zawarcie Porozumienia stanowiło warunek wydania przez ENEA S.A. zgody na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac (NTP) dla generalnego wykonawcy.

28 grudnia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na wydanie Polecenia Rozpoczęcia Prac dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

Zarząd Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. 28 grudnia 2018 r. wydał Polecenie Rozpoczęcia Prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla Generalnego Wykonawcy – Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

W związku z wydaniem NTP dla Generalnego Wykonawcy – mając na uwadze, że zgodnie z zapisami Porozumienia, druga rata zaliczki zostanie pokryta w równych częściach przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. – w celu wypłacenia Wykonawcy drugiej raty zaliczki, Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. 4 stycznia 2019 r. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki o kwotę 361 382 tys. zł.

ENEA S.A. objęła 3 613 821 udziałów w kapitale zakładowym o łącznej wartości nominalnej 180 691 tys. zł, wnosząc 4 stycznia 2019 r. wkład pieniężny na konto spółki celowej. 1 marca 2019 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7 stycznia 2019 r. ENEA S.A. oraz ENERGA S.A. i PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE) rozpoczęły rozmowy mogące skutkować zaangażowaniem PGE w projekt budowy Elektrowni Ostrołęka C, który realizowany jest obecnie przez ENEA S.A. i ENERGA S.A. 19 listopada 2019 r. PGE poinformowała o odstąpieniu od tych rozmów.

Od 29 stycznia 2019 r. na podstawie punktu 1.7 Porozumienia, o którym mowa powyżej, Strony przystąpiły do realizacji starań w celu dostosowania warunków umowy z Generalnym Wykonawcą do aktualnego statusu Projektu.

30 kwietnia 2019 r. ENEA S.A. zawarła porozumienie ("Porozumienie") z ENERGA S.A. w sprawie finansowania projektu budowy nowego bloku węglowego – planowanej elektrowni Ostrołęka C w Ostrołęce o mocy 1.000 MW brutto ("Projekt"). Na mocy Porozumienia ENEA S.A. oraz ENERGA S.A. postanowiły uszczegółwić zasady finansowania Projektu, które były wstępnie uzgodnione w porozumieniu zawartym między ENEA S.A., Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o. ("spółka") i ENERGA S.A. 28 grudnia 2018 r.

W Porozumieniu ENEA S.A. zobowiązała się zapewnić spółce nakłady finansowe na realizację Projektu w kwocie 819 000 tys. zł od stycznia 2021 r. w ramach zadeklarowanego w porozumieniu z 28 grudnia 2018 r. zaangażowania finansowego w wysokości 1 000 000 tys. zł uwzględniając środki finansowe już przekazane spółce na potrzeby wypłaty zaliczki dla generalnego wykonawcy bloku w kwocie około 181 000 tys. zł. Przy czym, jeżeli ENEA S.A. nie zawrze z ENERGA S.A. do 31 grudnia 2020 r. nowej Umowy Wspólników / Umowy Inwestycyjnej, ENEA S.A. w terminach określonych w Porozumieniu w ramach limitu 819 000 tys. zł będzie zobowiązana do zwrotu ENERGA S.A. połowy nakładów finansowych w wysokości, które ENERGA S.A. samodzielnie zapewni spółce w tym okresie.

Jeżeli w terminie wynikającym z ustalonego harmonogramu odpowiednio ENEA S.A. lub ENERGA S.A. nie zapewnią spółce – ze swojej winy – środków pieniężnych w sposób inny niż w szczególności w drodze udzielenia pożyczki lub objęcia udziałów, odpowiednio ENEA S.A. lub ENERGA S.A. będą zobowiązane do zapłaty wynikającej z harmonogramu kwoty pieniężnej na rachunek spółki. Porozumienie zawiera również postanowienie zabezpieczające ENEA S.A. przed roszczeniami spółki o zwrot kwot finansowania Projektu, które zostały zwrócone bezpośrednio na rzecz ENERGA S.A. w związku z udostępnionym przez nią finansowaniem w okresie przed dniem zawarcia nowej Umowy Wspólników / Umowy Inwestycyjnej.

Strony Porozumienia zobowiązały się, że w innych umowach dotyczących Projektu zostaną określone zasady ich partycypacji w ryzykach Projektu, zasady udziału w zyskach i stratach oraz reguły ładu korporacyjnego, które zagwarantują prawa i obowiązki proporcjonalne do ich zaangażowania w Projekt.

30 września 2019 r. w związku z wykonaniem zobowiązania wynikającego z Porozumienia, ENEA S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę cesji praw z umowy pożyczki udzielonej Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. przez ENERGA S.A. z 17 lipca 2019 r. Jednocześnie w tym samym dniu ENEA S.A. wykonała zobowiązanie wynikające z Porozumienia do zwrotu ENERGA S.A. połowy nakładów finansowych w wysokości, które ENERGA S.A. samodzielnie zapewniła spółce w okresie od dnia zawarcia Porozumienia, tj. w kwocie 29 000 tys. zł

4 października 2019 r. została zawarta umowa pomiędzy Elektrownią Ostrołęka Sp. z o.o., a konsorcjum firm: Torpol S.A. i Zakłady Automatyki „Kombud” S.A. na wykonanie zadania pn. „Przebudowa układu infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C.

23 grudnia 2019 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 1 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z pierwotnego terminu (31 grudnia 2019 r.) do 31 stycznia 2020 r., z jednoczesnym zobowiązaniem się Pożyczkodawców (ENERGA S.A. i ENEA S.A.) do dokonania do 31 stycznia 2020 r. konwersji wierzytelności z tytułu pożyczki na kapitał zakładowy, pod warunkiem uzyskania zgód Rad Nadzorczych ENERGA S.A. i ENEA S.A.

23 grudnia 2019 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. o.o. umowę pożyczki o udzieleniu przez ENERGA S.A. spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczki w kwocie do 340 000 tys. zł na okres do 26 lutego 2021 r. Przedmiotowa umowa przewiduje, warunkową sprzedaż ENEA S.A. (jeżeli ziszczą się okoliczności wskazane w pkt 1.8 Porozumienia) połowy wierzytelności ENERGA S.A. wobec Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. z terminem zapłaty ustalonym na 31 stycznia 2021 r. za cenę równą wartości nominalnej zbywanych wierzytelności obejmujących w szczególności kwotę główną i odsetki na 31 stycznia 2021 r. ENEA S.A. będzie zobowiązana do zapłaty ceny za nabywane wierzytelności 31 stycznia 2021 r. ENERGA S.A. wypłaciła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pierwszą transzę pożyczki w kwocie 160 000 tys. zł 23 grudnia 2019 r., a drugą transzę w kwocie 17 000 tys. zł 13 stycznia 2020 r. Z dniem 31 grudnia 2019 r. warunek, o którym mowa powyżej został spełniony dla pierwszej transzy pożyczki, w kwocie 160 000 tys. zł. Na 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. prezentuje należność z tytułu wyżej wymienionej umowy pożyczki w kwocie 80 000 tys. zł, powiększonej o naliczone odsetki w kwocie 123 tys. zł oraz zobowiązanie wobec ENERGA S.A. w tej samej wysokości.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

31 stycznia 2020 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 2 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z terminu określonego w Aneksie nr 1 do Umowy pożyczki (31 stycznia 2020 r.) do 31 marca 2020 r., z jednoczesnym zobowiązaniem się Pożyczkodawców (ENERGA S.A. i ENEA S.A.), że zamierzają podjąć starania zmierzające do dokonania konwersji przysługujących im wierzytelności z tytułu pożyczki na kapitał zakładowy, pod warunkiem uzyskania przez Pożyczkodawców zgód Rad Nadzorczych ENERGA S.A. i ENEA S.A., oraz z zastrzeżeniem, że ostateczną decyzję co do ewentualnego dokonania konwersji każdy z Pożyczkodawców podejmie indywidualnie wedle własnego uznania, w okresie bezpośrednio poprzedzającym wyznaczony termin spłaty pożyczki oraz przy uwzględnieniu aktualnego na ten moment etapu rozwoju i statusu Projektu. 30 marca 2020 r. ENEA S.A. i ENERGA S.A. zawarły ze spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Aneks nr 3 do Umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., w którym postanowiły o wydłużeniu okresu spłaty pożyczki w kwocie 58 000 tys. zł z terminu określonego w Aneksie nr 2 do Umowy pożyczki (31 marca 2020 r.) do 30 czerwca 2020 r.

5 grudnia 2019 r. PKN Orlen S.A. ogłosił wezwanie do zapisywania się na sprzedaż wszystkich akcji wyemitowanych przez ENERGA S.A. Wezwanie dojdzie do skutku m.in. pod warunkiem złożenia w ramach wezwania zapisów na sprzedaż łącznie co najmniej na liczbę akcji ENERGA S.A. uprawniającą do wykonywania co najmniej 66% ogólnej liczby głosów. Rozpoczęcie przyjmowania zapisów na akcje ENERGA S.A. nastąpiło 31 stycznia 2020 r., zakończenie przyjmowania zapisów na akcje przewidywane jest na 9 kwietnia 2020 r. 26 marca 2020 r. PKN Orlen S.A. poinformował o wydłużeniu terminu przyjmowania zapisów do 22 kwietnia 2020 r.

30 kwietnia 2020 r. PKN Orlen S.A. zakończył proces rozliczania wszystkich transakcji nabycia akcji ENERGA S.A. po zakończonym wezwaniu do zapisywania się na sprzedaż wszystkich akcji wyemitowanych przez ENERGA S.A., ogłoszonym przez PKN Orlen S.A. 5 grudnia 2019 r. W wyniku tego wezwania PKN Orlen S.A. nabył 331 313 082 akcje ENERGA S.A., które stanowią około 80% kapitału zakładowego ENERGA S.A. oraz około 85% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu ENERGA S.A.

13 lutego 2020 r. ENEA S.A. zawarła porozumienie z ENERGA S.A. dotyczące zawieszenia przez ENERGA S.A. i ENEA S.A. finansowania projektu budowy Elektrowni Ostrołęka C. W porozumieniu ENEA S.A. oraz ENERGA S.A. zobowiązały się dokonać analiz w szczególności dotyczących parametrów technicznych, technologicznych, ekonomicznych i organizacyjnych oraz dalszego finansowania projektu.

ENERGA S.A. i ENEA S.A. przyjęły, że wstrzymanie finansowania projektu będzie powodowało konieczność zawieszenia przez spółkę wykonywania zawartego 12 lipca 2018 r. kontraktu na budowę Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW, a także umowy na przebudowę infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C z dnia 4 października 2019 r. Porozumienie nie wpływa na moc obowiązującą dotychczasowych porozumień, w szczególności nie wpływa na dotychczasowe ustalenia odnośnie do zasad finansowania projektu oraz formuły rozliczeń między ENERGA S.A. a ENEA S.A. przyjęte na podstawie dotychczasowych porozumień z dnia 28 grudnia 2018 r. i 30 kwietnia 2019 r., a porozumienie z dnia 30 kwietnia 2019 r. będzie stosowane do rozliczenia ewentualnych dodatkowych kosztów mogących wyniknąć w przypadku zawieszenia przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. budowy projektu.

14 lutego 2020 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przekazała Generalnemu Wykonawcy kontraktu budowa Elektrowni Ostrołęka "C" o mocy ok. 1000 MW z dnia 12 lipca 2018 r. polecenie zawieszenia wykonywania całości prac związanych z tym kontraktem, z terminem wejścia w życie zawieszenia w dniu 14 lutego 2020 r. Do czasu przekazania Generalnemu Wykonawcy polecenia zawieszenia prac, prace te postępowały zgodnie z zakładanym harmonogramem. Wykonano większość robót ziemnych, trwały prace betoniarские, zbrojarskie i montażowe. Ponadto, tego samego dnia Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przekazała wykonawcy umowy – przebudowa infrastruktury kolejowej dla obsługi Elektrowni Ostrołęka C z dnia 4 października 2019 r. polecenie zawieszenia realizacji tej umowy z terminem wejścia w życie zawieszenia w dniu 14 lutego 2020 r. Do czasu przekazania wykonawcy polecenia zawieszenia prac, prace te postępowały zgodnie z planem. Prace dotyczące linii wysokiego napięcia (realizowane przez innego wykonawcę) były na ukończeniu.

18 kwietnia 2020 r. podpisane zostało porozumienie pomiędzy PKN Orlen a Skarbem Państwa w związku z planowanym przejęciem przez PKN Orlen kontroli kapitałowej nad ENERGA S.A. Strony Porozumienia przewidywały, że po przejęciu przez PKN Orlen kontroli nad ENERGA S.A. kontynuowane będą inwestycje strategiczne ENERGA S.A. PKN Orlen zadeklarował, że niezwłocznie po przejęciu kontroli nad ENERGA S.A. dokona weryfikacji warunków kontynuowania tych inwestycji, w szczególności budowy Elektrowni Ostrołęka C.

7 maja 2020 r. ENERGA S.A. poinformowała o przedłużeniu okresu analiz w ramach projektu Ostrołęka "C". Zgodnie z treścią raportu bieżącego, przyjęto założenie, że prace w ramach analiz potrwać jeszcze około miesiąca.

W ramach prac analitycznych realizowanych w ramach porozumienia, ENEA S.A. i ENERGA S.A. pracowały m.in. nad aktualizacją założeń biznesowych, technicznych oraz dotyczących struktury finansowania w modelu finansowym. Wyniki tych prac ze strony ENERGA S.A. zostały przekazane spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. 14 maja 2020 r., kiedy to

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

spółka otrzymała kalkulacje dotyczące rentowności Projektu w wariantcie jego kontynuowania w oparciu o paliwo węglowe. Wyniki te zostały wykorzystane do stworzenia testu CGU przez spółkę. Przeprowadzony przez spółkę test CGU wskazuje, że dokończenie Projektu będzie generować ujemną wartość, co oznacza brak zasadności kontynuowania Projektu.

19 maja 2020 r. PKN Orlen, posiadający 80% udział w kapitale zakładowym i 85% głosów na walnym zgromadzeniu ENERGA S.A., opublikował raport bieżący nr 31/2020, w którym poinformował, że przekazał do ENERGA S.A. swoje stanowisko w związku z zapytaniem skierowanym do PKN Orlen przez ENERGA S.A. dotyczącym woli bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę energetycznego bloku węglowego realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce (Inwestycja).

PKN Orlen zadeklarował wstępną gotowość bezpośredniego zaangażowania finansowego w Inwestycję, wyłącznie w przypadku zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym. PKN Orlen zadeklarował także swoją gotowość do rozmów z udziałowcami spółki, czyli z ENERGA S.A. oraz ENEA S.A. co do formy, zakresu i sposobu zaangażowania w Inwestycję, o którym mowa powyżej.

Ponadto, 19 maja 2020 r. ENERGA S.A. opublikowała raport bieżący nr 41/2020, w którym poinformowała o otrzymaniu 19 maja 2020 r. od PKN Orlen, większościowego akcjonariusza ENERGA S.A., deklarację wstępnej gotowości bezpośredniego zaangażowania finansowego w inwestycję obejmującą budowę bloku energetycznego realizowaną przez spółkę Elektrownia Ostrołęka sp. z o.o. Deklaracja jest odpowiedzią na zapytanie ENERGA S.A. skierowane do PKN Orlen i została złożona wyłącznie pod warunkiem zmiany założeń technologicznych dla Inwestycji na technologię opartą na paliwie gazowym, co jest jednym ze scenariuszy rozważanych w ramach analiz, o których ENERGA S.A. informowała w raportach bieżących nr 8/2020 z 13 lutego 2020 r., nr 11/2020 z 23 lutego 2020 r. oraz nr 38/2020 z 7 maja 2020 r.

19 maja 2020 r. ENEA S.A. otrzymała drogą elektroniczną kopię Uchwały nr 39/2020 Zarządu Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. z dnia 19 maja 2020 r. w sprawie utworzenia odpisów aktualizujących wartość księgową aktywów Spółki. Na skutek przeprowadzonego w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testu na utratę wartości majątku trwałego, który jest konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym ujęto udział ENEA S.A. w stracie netto Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. Z uwagi na to, że jest on większy od aktualnej wartości udziałów w tej spółce, została ona zmniejszona do zera. Mając na uwadze okoliczności oraz stan realizacji projektu przez Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. na 31 grudnia 2019 r. powyższą informację uznano za informację po dniu bilansowym korygującą dane na dzień bilansowy zgodnie z MSR 10 p.8.

Ponadto w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano odpisu aktualizującego wartość udzielonych tej spółce pożyczek do wartości odzyskiwalnej:

- 1) Krótkoterminowa pożyczka wynikająca z zawartej 30 września 2019 r. umowy cesji praw z umowy pożyczki z 17 lipca 2019 r., udzielonej Elektrownia Ostrołęka przez ENERGA S.A.: odpis w wysokości 29 496 tys. zł.,
- 2) Długoterminowa pożyczka wynikająca z umowy zawartej 23 grudnia 2019 r. pomiędzy ENERGA S.A., Elektrownia Ostrołęka i ENEA S.A.: odpis w wysokości 36 275 tys. zł.

2 czerwca 2020 r. Zarząd ENEA S.A. przyjął raport końcowy z analiz przeprowadzonych we współpracy z ENERGA S.A. w zakresie aspektów techniczno-technologicznych, ekonomicznych i organizacyjno-prawnych oraz dalszego finansowania projektu. Wnioski z przeprowadzonych analiz nie uzasadniają kontynuowania jego realizacji w dotychczasowej formie, tj. jako projektu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania węgla kamiennego. Na powyższą ocenę wpływ mają m.in.:

- 1) zmiany regulacyjne na poziomie Unii Europejskiej i polityka kredytowa poszczególnych instytucji finansowych, wskazujące na istotnie większą dostępność finansowania dla projektów energetycznych opartych na spalaniu gazu, niż projektów węglowych;
- oraz
- 2) przejście kontroli nad Energią przez PKN Orlen, którego strategia nie zakłada inwestycji w wytwarzanie energii elektrycznej w oparciu o spalanie węgla.

Jednocześnie, analiza techniczna potwierdziła możliwość realizacji wariantu budowy elektrowni wytwarzającej energię elektryczną w procesie spalania gazu ziemnego ("Projekt gazowy") w dotychczasowej lokalizacji budowanego bloku węglowego. W konsekwencji powyższego, Zarząd Jednostki Dominującej podjął decyzję o zamiarze kontynuacji budowy jednostki wytwórczej w Ostrołęce z uwzględnieniem zmiany źródła zasilania z węglowego na gazowe.

2 czerwca 2020 r. zostało zawarte trójstronne porozumienie pomiędzy Jednostką Dominującą, ENERGA S.A. oraz PKN Orlen, określające następujące główne zasady współpracy w Projekcie gazowym:

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- z zastrzeżeniami poczynionymi poniżej, kontynuację współpracy Jednostki Dominującej z ENERGA S.A. w ramach istniejącej spółki celowej, tj. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. i dokonanie rozliczenia pomiędzy Jednostką Dominującą i ENERGA S.A. kosztów związanych z Projektem oraz dokonanie rozliczenia z wykonawcami Projektu, według dotychczasowych zasad,
- uwzględnienie ewentualnej roli PKN Orlen w Projekcie gazowym w charakterze nowego współnika,
- udział ENEA S.A. w Projekcie gazowym jako współnika mniejszościowego z ograniczonym kwotowo limitem zaangażowania, w konsekwencji czego Spółka nie będzie podmiotem współkontrolującym Elektrownię Ostrołęka,
- z zastrzeżeniem uzyskania niezbędnych zgód korporacyjnych, zawarcie nowej umowy współników w sprawie realizacji Projektu gazowego uwzględniającej powyższe zasady współpracy,
- realizację działań dla pozyskania finansowania dla Projektu gazowego przez ENERGA S.A. wspólnie z PKN Orlen.

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązanie ENEA S.A. do zapewnienia finansowania spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynikające z dotychczas zawartych porozumień (w szczególności z dnia 28 grudnia 2018 r. oraz 30 kwietnia 2019 r.), które nie zostało zrealizowane, wynosiło 710 mln zł. Mając na uwadze powyższe, Spółka nie posiada wystarczających informacji o ewentualnych dodatkowych wpłatach ani o ich ewentualnych terminach. Zobowiązanie wynikające z porozumień (w szczególności z dnia 28 grudnia 2018 r. oraz 30 kwietnia 2019 r.), będzie mogło być zrealizowane na podstawie przyszłych ustaleń wynikających z porozumienia z 2 czerwca 2020 r.

Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego, po ocenie powyższych zdarzeń, analizie stanu realizacji powyższej inwestycji oraz otwartej kwestii przekształcenia dotychczas realizowanego projektu w Projekt gazowy, co nastąpiło po dniu bilansowym i dla którego finalne uzgodnienia z Generalnym Wykonawcą projektu nie zostały podjęte, nie stwierdzono zasadności tworzenia na dzień bilansowy dodatkowych rezerw dotyczących tego zobowiązania.

19. Prawa do emisji CO₂

Zasady rachunkowości

Uprawnienia do emisji CO₂ zakupione w celach handlowych ujmowane są w aktywach w wyodrębnionej pozycji i wyceniane w momencie początkowego ujęcia w cenie nabycia, a na każdy dzień bilansowy w cenie nabycia lub możliwej do uzyskania cenie sprzedaży netto, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Rozchód praw do emisji CO₂ klasyfikowanych jako towary wycenia się metodą FIFO lub metodą średniej ważonej ceny nabycia.

Uprawnienia do emisji CO₂ przyznane nieodpłatnie w ramach Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień oraz dodatkowe uprawnienia do emisji CO₂ zakupione w celu umorzenia, tj. spełnienia obowiązku rozliczenia emisji CO₂, wykazywane są w aktywach w odrębnej pozycji. Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie w Krajowym Planie Rozdziału Uprawnień ujmowane są w wartości zerowej.

Uprawnienia do emisji CO₂ przyznane nieodpłatnie na dany rok obrotowy, nieprzekazane jednak na rachunek w rejestrze uprawnień Grupy, których dokładna liczba jest nieznaną, ujmuje się, jeśli spełniają one definicję aktywów. W takim przypadku Zarząd Spółki określa najbardziej wiarygodną liczbę uprawnień do emisji CO₂ do otrzymania przez Grupę, którą to ilość następnie ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej, tzn. wartości zerowej. Ujęcie w ewidencji następuje w dacie zatwierdzenia planowanej do otrzymania ilości uprawnień do emisji CO₂. Dopuszcza się dokonanie korekty ujętego w ewidencji szacunku liczby uprawnień do emisji CO₂ na dzień sprawozdawczy według najbardziej aktualnych informacji otrzymanych przez Grupę od służb odpowiedzialnych za realizację nakładów inwestycyjnych zgłoszonych do Krajowego Planu Inwestycyjnego (KPI). Zakupione w celu umorzenia dodatkowe uprawnienia do emisji CO₂ ujmowane są w cenie nabycia pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Ewidencja uprawnień do emisji CO₂ prowadzona jest odrębnie dla każdej instalacji w następujących grupach praw:

- a) CER zielone,
- b) EUA nieodpłatne oraz zakupione.

W wyżej wymienionych grupach rozchody ujmowane są metodą FIFO, tj. „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”, lub metodą średniej ważonej ceny nabycia.

W momencie faktycznego przyznania, wartość uprawnień do emisji CO₂, które początkowo ujęto w oparciu o ich szacunkową liczbę, koryguje się w sposób prospektywny, zgodnie z MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów*.

Jeżeli faktyczna przyznana liczba uprawnień do emisji CO₂ na dany okres sprawozdawczy zostanie określona w kolejnym okresie sprawozdawczym, powstała różnica (nadwyżkę/niedobór) pomiędzy liczbą oszacowanych uprawnień, a faktycznie przyznanych na dany okres sprawozdawczy, należy ująć jako korektę uprawnień przyznanych na kolejny okres sprawozdawczy.

W związku z emisją CO₂, która towarzyszy procesowi produkcji energii elektrycznej, Grupa jest zobowiązana do jej rozliczenia poprzez przedstawienie określonej ilości uprawnień do emisji CO₂ do umorzenia. Koszty związane ze spełnieniem wyżej wymienionego obowiązku ujmowane są w księgach rachunkowych systematycznie w ciągu rocznego okresu sprawozdawczego w postaci rezerwy na szacowaną emisję CO₂ dla każdej instalacji proporcjonalnie do wielkości rzeczywistej i planowanej produkcji energii elektrycznej i ujmuje się w ciężar kosztów działalności podstawowej.

Umorzenie uprawnień ujmowane jest w poszczególnych grupach uprawnień:

- a) CER zielone,
- b) EUA darmowe i zakupione,

zgodnie z metodą FIFO tj. „pierwsze weszło, pierwsze wyszło” dla każdej z instalacji lub metodą średniej ważonej ceny nabycia.

Przychody z tytułu sprzedaży i wartość sprzedanych uprawnień do emisji CO₂ ujmowane są odpowiednio w przychodach lub kosztach działalności operacyjnej.

Wartość sprzedawanych uprawnień ustalana jest zgodnie z metodą FIFO lub metodą średniej ważonej ceny nabycia w danej grupie ewidencyjnej uprawnień:

- a) CER zielone,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

b) EUA darmowe i zakupione.

Zamianę uprawnień o różnych charakterystykach ekonomicznych (np. EUA/CER) odzwierciedla się jako dwie transakcje:

- a) zbycia (sprzedaży),
- b) zakupu.

Zysk/(strata) ze zbycia (sprzedaży) ujmowany jest jako przychód lub koszt w wyniku finansowym lub w działalności operacyjnej w pozycji „Zysk/(strata) z wyceny kontraktów terminowych” w przypadku spółek, dla których obrót instrumentami finansowymi stanowi podstawową działalność.

W przypadku przeprowadzenia zamiany uprawnień bez rozliczenia pieniężnego, Grupa ustala zysk lub stratę ze zbycia przekazanych uprawnień jako różnicę między wartością początkową nowo pozyskanych uprawnień (praw) i wartością bilansową (księgową) uprawnień wydanych (przekazanych).

Każdorazowo przy zawieraniu umów zamiany Grupa ocenia, czy pozyskane prawo podlega regulacjom instrumentów finansowych zawartym w MSSF 9. Jeżeli nabyte prawo podlega regulacjom instrumentów finansowych (MSSF 9), jego wartość początkową ustala się na podstawie jego wartości godziwej (rynkowej) z dnia zawarcia kontraktu. Jeżeli nabyte w drodze zamiany uprawnienie nie podlega MSSF 9, jego wartość początkową ustala się na podstawie wartości godziwej (rynkowej) uprawnień przekazanych.

Istotne osądy i szacunki

Ustalenie odpisów wartości praw do emisji CO₂ wymaga oszacowania ich wartości netto możliwych do uzyskania bazując na najbardziej aktualnych cenach sprzedaży na moment dokonania szacunków.

Prawa do emisji CO₂

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość brutto		
Stan na 1 stycznia	586 236	595 533
Nabycie	1 423 701	516 810
Umorzenie praw do emisji	(546 287)	(497 255)
Sprzedaż	(82 986)	(22 228)
Pozostałe zmiany	(5 536)	(6 624)
Stan na 31 grudnia	1 375 128	586 236
Wartość księgową netto		
Stan na 1 stycznia	586 236	595 533
Stan na 31 grudnia	1 375 128	586 236

20. Zapasy

Zasady rachunkowości

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub w koszcie wytworzenia.

Rozchód zapasów ustala się:

- z wykorzystaniem metody średniej ważonej ceny nabycia,
- z wykorzystaniem metody szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen,
- z wykorzystaniem metody FIFO.

W ramach zapasów Grupa wykazuje m.in. świadectwa pochodzenia energii nabyte w celu umorzenia, nabyte w celu

dalszej odsprzedaży, jak również wytworzone we własnym zakresie.

Świadczenia pochodzenia energii - są potwierdzeniem wytworzenia energii w odnawialnym źródle energii albo energii wytworzonej w kogeneracji. Wydaje je Prezes URE na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii w odnawialnych źródłach energii i kogeneracji.

Świadczenia efektywności energetycznej - są potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z podjętych przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej. Dla wymienionych kategorii przedsięwzięć przeprowadzane są przez Prezesa URE przetargi na tzw. białe certyfikaty. Wydaje je Prezes URE na wniosek podmiotu, który wygrał przetarg.

Prawa majątkowe - wynikające ze świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej, powstają z chwilą zapisania w rejestrach świadectw pochodzenia energii oraz świadectw efektywności energetycznej, prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. (TGE S.A.). Prawa te są zbywalne i stanowią towar giełdowy. Przeniesienie praw następuje z chwilą dokonania odpowiedniego zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia energii lub w rejestrze świadectw efektywności energetycznej. Prawa majątkowe wygasają w momencie ich umorzenia.

Świadczenia pochodzenia nabyte - wycenia się według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Świadczenia pochodzenia energii wytworzonej we własnym zakresie - rozpoznawane są w momencie wytworzenia energii (lub na dzień, w którym ich uzyskanie stało się prawdopodobne), chyba że istnieje uzasadniona wątpliwość co do możliwości ich wydania przez Prezesa URE. Świadczenia pochodzenia energii wytworzonej we własnym zakresie wyceniane są w następujący sposób:

- zgodnie z zasadami ustalania ceny sprzedaży świadectw, wynikających z zawartych przez Grupę umów, w zakresie tej części świadectw, które objęte są tymi umowami,
- na podstawie notowań giełdowych ceny świadectw z ostatniego dnia miesiąca, w którym wytworzona została energia, której świadectwa dotyczą w zakresie pozostałych świadectw nie objętych jeszcze zawartymi przez Grupę umowami sprzedaży,
- w wartości wynikającej z opłaty zastępczej dla świadectw, dla których brak jest notowań giełdowych.

W sytuacji kiedy wartość ujętych w ewidencji świadectw pochodzenia, które nie są objęte umowami sprzedaży, jest wyższa od wartości ustalonej zgodnie z ceną rynkową notowaną w dniu bilansowym, Grupa tworzy odpis aktualizujący wartość tych świadectw do ich wartości rynkowej.

Zgodnie z zapisami Ustawy Prawo energetyczne oraz Ustawy o efektywności energetycznej, przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się obrotem energią i sprzedające tę energię odbiorcom końcowym, jest obowiązane:

- a) uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej lub
- b) uiścić opłaty zastępcze.

Grupa ma obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia:

- a) świadectwa pochodzenia energii odpowiadające wielkościom ustalonym w rozporządzeniach do Prawa energetycznego, jako procent ogólnej sprzedaży energii dla odbiorców końcowych;
- b) świadectwa efektywności energetycznej o wartości wyrażonej w tonach oleju ekwiwalentnego [toe], nie większej niż 3% ilorazu kwoty przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, osiągniętego za dany rok, w którym obowiązek ten jest realizowany i jednostkowej opłaty zastępczej; kwotę przychodu ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym osiągniętą za dany rok rozliczeniowy pomniejsza się o kwoty i koszty, o których mowa w art. 12 ust. 4 Ustawy o efektywności energetycznej; wielkość obowiązku w poszczególnych latach rozliczeniowych określana jest w rozporządzeniu do Ustawy o efektywności energetycznej.

Termin wykonania obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub poniesienia opłat zastępczych za dany rok upływa w terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

Grupa przedstawia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia energii i świadectwa efektywności energetycznej do umorzenia, w cyklach miesięcznych, w celu realizacji obowiązku za dany rok obrotowy. W księgach rachunkowych ujęcie w kosztach umorzenia świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej następuje na podstawie decyzji o umorzeniu wydanej przez Prezesa URE, z zastosowaniem rozchodu według metody szczegółowej identyfikacji świadectwa lub metody średniej ważonej ceny nabycia.

W przypadku braku na dzień sprawozdawczy wystarczającej ilości świadectw wymaganych do wypełnienia

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

obowiązków nałożonych przez Prawo energetyczne i Ustawę o efektywności energetycznej, Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Istotne osądy i szacunki

Ustalenie odpisów aktualizujących wartość zapasów wymaga oszacowania ich wartości netto możliwych do uzyskania bazując na najbardziej aktualnych cenach sprzedaży na moment dokonania szacunków.

Zapasy

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Materiały	952 280	769 319
Półprodukty i produkty w toku	772	609
Produkty gotowe	34 396	18 612
Świadectwa pochodzenia energii	436 118	516 180
Towary	11 569	13 760
Wartość brutto zapasów	1 435 135	1 318 480
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(58 840)	(53 610)
Wartość netto zapasów	1 376 295	1 264 870

W Grupie wydobywany jest węgiel, który jest następnie w części wykorzystywany w produkcji, a w części sprzedawany poza Grupę. Nie jest możliwe wiarygodne określenie jaka część węgla zostanie sprzedana, dlatego cały zapas jest prezentowany w powyższej tabeli w pozycji „Materiały”.

W okresie 12 miesięcy 2019 r. odpis aktualizujący wartość księgową zapasów wzrósł o 5 230 tys. zł (w okresie 12 miesięcy 2018 r. odpis aktualizujący wzrósł o 46 720 tys. zł).

Na zapasach nie ustanowiono zabezpieczeń.

21. Świadectwa pochodzenia energii

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości zostały zaprezentowane w nocie zapasów (nota 20).

Istotne osądy i szacunki

Istotne osądy i szacunki zostały zaprezentowane w nocie zapasów (nota 20).

Świadectwa pochodzenia energii

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wartość netto na 1 stycznia	516 133	257 046
Wytworzenie we własnym zakresie	263 460	188 597
Nabycie	109 101	461 543
Umorzenie	(426 905)	(376 813)
Sprzedaż	(24 529)	(14 489)
Zmiana odpisu aktualizującego	(6 110)	373
Pozostałe zmiany	(579)	(124)
Wartość netto na 31 grudnia	430 571	516 133

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Zasady rachunkowości

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą (kwotami) w terminie (terminach) wymagalności (zapłaty), odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Istotne osądy i szacunki

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe (nota 38.1). Potencjalne straty kredytowe szacowane są z uwzględnieniem rodzaju, wieku, etapu egzekwowania należności, przy czym etapy postępowania to: należność bieżąca, należność przeterminowana przed przekazaniem do sądu, należność w postępowaniu sądowym lub komorniczym, należność w upadłości lub ugodzie sądowej. Należności odpisywane są w koszty na podstawie obowiązujących wewnętrznych regulacji z uwzględnieniem zapisów ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	-*	759
Należności z tytułu dostaw i usług	1 240 224	1 352 963
Należności z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego) oraz innych podobnych świadczeń	285 819	95 258
Inne należności	272 228	407 749
Zaliczki	470 681	171 044
Przedpłacone ubezpieczenia majątkowe	12 459	8 834
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	2 281 411	2 036 607
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	(157 844)	(162 102)
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	2 123 567	1 874 505

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu leasingu finansowego	-*	1 103
Należności z tytułu dostaw i usług	4 032	9 206
Inne należności	16 830	12 950
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	20 862	23 259
Minus: odpis aktualizujący wartość należności	-	(2)
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	20 862	23 257

*Zmiana prezentacji wynikająca z MSSF 16 została zaprezentowana w nocie 6.

23. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy lub operacyjny

Zasady rachunkowości

Grupa jako leasingodawca dokonuje klasyfikacji leasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny.

Grupa ujmuje przychody z tytułu leasingu operacyjnego jako przychód metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa (jako leasingodawca) przy leasingu finansowym przestaje ujmować leasingowany składnik aktywów jako składnik rzeczowych aktywów trwałych i ujmuje należności z tytułu leasingu finansowego w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Ujmowanie przychodów finansowych przebiega w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na inwestycji leasingowej netto dokonanej przez leasingodawcę w ramach leasingu finansowego. Opłaty leasingowe dotyczące danego okresu sprawozdawczego zmniejszają inwestycję leasingową brutto, obniżając zarówno należność główną jak i kwotę niezrealizowanych przychodów finansowych.

Grupa występująca jako pośredni leasingodawca ujmuje główną umowę leasingową i umowę subleasingu jako dwie odrębne umowy. Wycena głównej umowy leasingowej, tj. wycena prawa do korzystania ze składnika aktywów i zobowiązania z tytułu leasingu, odbywa się zgodnie z metodologią wyceny standardowych umów leasingowych. Grupa (pośredni leasingodawca) klasyfikuje umowę subleasingu jako leasing finansowy lub leasing operacyjny w odniesieniu do prawa do użytkowania wynikającego z głównej umowy leasingowej.

Umowy subleasingu, których okres trwania stanowi istotną część okresu leasingu głównej umowy leasingu, klasyfikowane są jako leasing finansowy. W przeciwnym razie umowa subleasingu jest umową leasingu operacyjnego.

Grupa (pośredni leasingodawca) w czasie trwania umowy subleasingu, rozpoznaje zarówno przychody z tytułu odsetek w umowie subleasingu jak i koszty z tytułu odsetek w umowie głównej leasingu, które są prezentowane w szyku rozwartym.

Grupa (pośredni leasingodawca) ujmuje należności z tytułu subleasingu w kwocie sumy minimalnych należnych subleasingodawcy opłat leasingowych wynikających z umowy subleasingu finansowego zdyskontowanych o stopę procentową subleasingu. W oparciu o przyjętą stopę dyskontową następuje również podział stałej raty leasingowej wynikającej z umowy na część kapitałową oraz część odsetkową. Część kapitałowa pomniejsza wartość należności z tytułu subleasingu natomiast część odsetkowa jest ujmowana w rachunku wyników.

W momencie zawarcia przez Grupę umowy subleasingu, która jest umową leasingu operacyjnego, Grupa (pośredni leasingodawca) kontynuuje ujmowanie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu leasingu oraz prawa do korzystania ze składnika aktywów.

Grupa, występująca w roli leasingodawcy, nie ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia z wydzielenia komponentów leasingowych i nieleasingowych. Grupa musi alokować łączne wynagrodzenie z umowy do komponentów leasingowych i nieleasingowych w oparciu o jednostkowe ceny sprzedaży poszczególnych komponentów. Jednostkowe ceny sprzedaży mogą wynikać z cenników, na bazie których Grupa przygotowuje swoje oferty. Dla komponentów nieleasingowych zastosowanie ma MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ogólne informacje dotyczące Grupy jako leasingodawcy

Grupa jest leasingodawcą w umowach dotyczących wynajmu iluminacji okolicznościowych, występuje także w roli leasingodawcy w umowach leasingu operacyjnego lokali użytkowych, gruntów oraz usług IT.

23.1. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca finansowy

Uzgodnienie niezdykontowanych umownych opłat leasingowych z inwestycją leasingową netto

	Stan na 31 grudnia 2019
Niezdykontowane umowne opłaty leasingowe	1 922
Niezrealizowane przychody finansowe (efekt dykontowy)	(653)
Zdykontowane umowne opłaty leasingowe (inwestycja leasingowa netto)	1 269

Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu finansowego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	1 231
Od jednego do pięciu lat	691
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu finansowego	1 922

Przychody związane z umowami leasingu finansowego

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody odsetkowe z tytułu leasingu finansowego	280

23.2. Grupa jako leasingodawca / subleasingodawca operacyjny

Niezdykontowane umowne opłaty z tytułu leasingu operacyjnego (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	2 348
Od jednego do pięciu lat	717
Powyżej pięciu lat	148
Wartość niezdykontowanych umownych opłat z tytułu leasingu operacyjnego	3 213

Przychody związane z umowami leasingu operacyjnego

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Przychody z tytułu leasingu operacyjnego	7 722

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

Zasady rachunkowości

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi. Aktywo ujmowane jest w przypadku, gdy Grupa spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności.

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeżeli klient dokonał płatności wynagrodzenia lub Grupa ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Grupa przekazała dobra lub usługi klientowi, Grupa przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

Istotne osądy i szacunki

Niezafakturowane przychody ze sprzedaży na koniec okresu obrotowego

Oszacowanie wielkości sprzedaży energii nierozliczonej odbywa się na podstawie szacowanego zużycia energii elektrycznej w okresie od dnia ostatniego odczytu rozliczeniowego do końca okresu obrotowego.

Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

	Aktywa z tytułu umów z klientami	Zobowiązania z tytułu umów z klientami
Stan na 1 stycznia 2018 po korekcie	245 026	128 011
Przychód rozpoznany w okresie, który był uwzględniony w bilansie otwarcia zobowiązań z tytułu umów z klientami	-	(62 845)
Należności niezafakturowane	87 777	-
Zwiększenie z tytułu przedpłat	-	3 412
Przeniesienie z aktywów z tytułu umowy do należności	(4 523)	-
Odpis aktualizujący	(300)	-
Stan na 31 grudnia 2018	327 980	68 578
Należności niezafakturowane	2 395	-
Zwiększenie z tytułu przedpłat	-	34 492
Zobowiązania wynikające z korekt sprzedaży	-	12 631
Odpis aktualizujący	72	-
Stan na 31 grudnia 2019	330 447	115 701

Saldo aktywów z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim niezafakturowaną sprzedaż energii elektrycznej, natomiast saldo zobowiązań z tytułu umów z klientami obejmuje przede wszystkim zobowiązania wynikające z korekt sprzedaży związane z Ustawą o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (nota 43.1), a także otrzymane zaliczki na opłaty przyłączeniowe.

25. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne na rachunku bankowym i w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności.

Środki pieniężne w kasie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie oraz inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie (w wartości nominalnej/początkowej powiększonej o naliczone do dnia bilansowego odsetki, skorygowanej o odpis na oczekiwane straty kredytowe).

W środkach pieniężnych i ich ekwiwalentach wykazywane są środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, w tym środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z IRGiT.

Istotne osądy i szacunki

Prezentacja depozytów w IRGiT

Są to środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z Izbą Rozliczeniową Giełd Towarowych S.A., które podlegają ocenie co do możliwości ich uwolnienia bez ponoszenia istotnej straty.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Środki pieniężne w kasie i w banku	764 089	1 069 639
- środki pieniężne w kasie	25	24
- środki pieniężne w banku	764 064	1 069 615
Inne środki pieniężne	2 997 858	1 581 199
- środki pieniężne w drodze	7	1 131
- lokaty	2 934 752	1 143 636
- inne	63 099	436 432
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	2 650 838
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	3 761 947	2 650 838
w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	477 382	588 632

Na środkach pieniężnych nie ustanowiono zabezpieczeń.

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w Grupie wyniosły na dzień 31 grudnia 2019 r. 477 382 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 588 632 tys. zł). Były to przede wszystkim środki pieniężne na depozyty transakcyjne energii elektrycznej i praw do emisji CO₂ (głównie środki pieniężne stanowiące zabezpieczenie rozliczeń z IRGiT), środki pieniężne na rachunku VAT (split payment), wadia i kaucje wpłacone przez dostawców oraz blokady środków pieniężnych na zabezpieczenie należytego wykonania robót.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

26. Kapitał własny

Zasady rachunkowości

Kapitał podstawowy

Kapitałem podstawowym Grupy Kapitałowej jest kapitał zakładowy jednostki dominującej wykazywany w wysokości określonej i wpisanej w krajowym rejestrze sądowym, skorygowany odpowiednio o skutki hiperinflacji i rozliczenie skutków transakcji wydzielenia, połączenia i nabycia spółek. Podwyższenie kapitału podstawowego, które na koniec okresu sprawozdawczego zostało pokryte, a które oczekuje na rejestrację w krajowym rejestrze sądowym, jest również prezentowane jako kapitał podstawowy.

Kapitał własny

Stan na 31 grudnia 2019

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
Kapitał zakładowy razem			588 018

Stan na 31 grudnia 2018

Seria akcji	Liczba akcji (w sztukach)	Wartość nominalna 1 akcji (w złotych)	Wartość księgowa
Seria „A”	295 987 473	1	295 988
Seria „B”	41 638 955	1	41 639
Seria „C”	103 816 150	1	103 816
Liczba akcji razem	441 442 578		
Kapitał zakładowy razem			441 443
Kapitał zakładowy (wartość nominalna)*			441 443
Kapitał z rozliczenia połączenia			38 810
Kapitał zakładowy z tytułu przeszacowania o efekt hiperinflacji			107 765
Kapitał zakładowy razem			588 018

*Kapitał zakładowy w całości został wpłacony.

27. Udziały niekontrolujące

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Udziały niekontrolujące

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

Nazwa jednostki zależnej	Miejska Energetyka Ciepna Piła Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	Razem udziały niekontrolujące
Udziały niekontrolujące (w %)	28,89%	0,07%	0,06%	34,01%	
Aktywa trwałe	90 036	14 817	704 109	3 120 332	
Aktywa obrotowe	32 025	3 462	152 537	745 789	
Zobowiązania długoterminowe	(15 695)	(4 236)	(152 058)	(561 583)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(13 190)	(2 984)	(119 851)	(373 694)	
Aktywa netto	93 176	11 059	584 737	2 930 844	
Wartość księgowa udziałów niekontrolujących	26 919	8	351	996 780	1 024 058
Przychody ze sprzedaży	61 080	6 473	377 549	2 157 858	
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	(1 756)	(514)	4 379	343 466	
Całkowite dochody ogółem	(1 985)	(564)	2 748	338 616	
Zysk / (Strata) przypadający na udziały niekontrolujące	(366)	-	953	116 905	117 492
Całkowite dochody przypadające na udziały niekontrolujące	(432)	-	952	115 246	115 766
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 686	954	83 816	716 420	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(10 480)	(1 014)	(54 881)	(471 855)	
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 115)	(484)	(27 811)	(32 618)	
Przepływy pieniężne netto	(9 909)	(544)	1 124	211 947	
Dywidendy wypłacone przypadające na udziały niekontrolujące	-	-	-	(8 673)	

Głównym przedmiotem działalności spółek Miejska Energetyka Ciepna Piła Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. i ENEA Ciepło Sp. z o.o. jest produkcja energii cieplnej oraz dystrybucja ciepła, natomiast Grupy Kapitałowej LWB wydobywcie i sprzedaż węgla kamiennego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

Nazwa jednostki zależnej	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach	Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	Grupa Kapitałowa Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.	Razem udziały niekontrolujące
Udziały niekontrolujące (w %)	28,89%	0,07%	39,00%	4,23%	34,01%	
Aktywa trwałe	85 182	13 252	-	707 287	3 067 609	
Aktywa obrotowe	42 017	3 996	69	158 543	469 687	
Zobowiązania długoterminowe	(15 535)	(2 829)	(4 040)	(143 359)	(439 560)	
Zobowiązania krótkoterminowe	(16 054)	(2 807)	(780)	(140 732)	(446 246)	
Aktywa netto	95 610	11 612	(4 751)	581 739	2 651 490	
Wartość księgowa udziałów niekontrolujących	27 622	8	(1 853)	24 608	901 772	952 157
Przychody ze sprzedaży	62 613	6 475	-	259 542	1 756 673	
Zysk / (Strata) netto za okres sprawozdawczy	5 436	(226)	(653)	17 044	88 967	
Całkowite dochody ogółem	5 405	(226)	(653)	16 355	83 760	
Zysk / (Strata) przypadający na udziały niekontrolujące	1 712	-	(283)	721	30 361	32 511
Całkowite dochody przypadające na udziały niekontrolujące	1 703	-	(283)	692	28 595	30 707
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 562	(1 183)	(497)	(169)	459 390	
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(8 627)	(1 658)	-	(31 940)	(418 748)	
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1 531	2 816	488	(8 398)	(304 777)	
Przepływy pieniężne netto	(5 534)	(25)	(9)	(40 507)	(264 135)	

W 2018 r. nie było dywidend wypłaconych udziałowcom niekontrolującym.

28. Dywidenda

Zasady rachunkowości

Płatność dywidend na rzecz akcjonariuszy/udziałowców (w tym akcjonariuszy/udziałowców mniejszościowych w przypadku dywidend spółek zależnych) ujmuje się jako zobowiązanie w sprawozdaniu finansowym Grupy w okresie, w którym nastąpiło ich zatwierdzenie przez akcjonariuszy Jednostki Dominującej.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend prezentowane są w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów poniżej zysku operacyjnego.

Decyzję o wypłacie dywidendy za bieżący rok obrotowy podejmują akcjonariusze na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w 2020 r. Zarząd ENEA S.A. przedstawi rekomendację odnośnie podziału zysku za 2019 r. do końca I półrocza 2020 r.

20 maja 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2018 zostało przekazane na kapitał rezerwy w przeznaczeniu na finansowanie inwestycji.

25 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2017 zostało przekazane na kapitał rezerwy w przeznaczeniu na finansowanie inwestycji.

29. Polityka zarządzania kapitałem

Podstawowym założeniem Grupy w zakresie zarządzania źródłami finansowania jest uzyskanie optymalnej struktury pasywów w celu obniżenia kosztu finansowania działalności, zapewnienia ratingu kredytowego na poziomie inwestycyjnym i źródeł finansowania dla działalności operacyjnej i inwestycyjnej Grupy. Realizowane działania w tym zakresie zmierzają także do zapewnienia bezpieczeństwa finansowego Grupy i satysfakcjonującej wartości dla akcjonariuszy. Przy optymalizowaniu struktury pasywów poprzez stosowanie dźwigni finansowej istotne jest utrzymanie bazy kapitałowej na poziomie pozwalającym na budowanie zaufania ze strony inwestorów, kredytodawców oraz rynku. Grupa monitoruje efektywność i stabilność kapitałów przy pomocy wskaźnika zadłużenia oraz wskaźników rentowności kapitału. Celem Grupy jest zwiększanie efektywności kapitału przy jednoczesnym jego utrzymaniu na bezpiecznym poziomie. Grupa opisuje wyżej wymienione wskaźniki w Sprawozdaniu Zarządu z działalności ENEA S.A. oraz Grupy Kapitałowej ENEA w 2019 r.

30. Zobowiązania z tytułu zadłużenia

Zasady rachunkowości

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie **kredyty i pożyczki** są ujmowane według wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem finansowania.

Po początkowym ujęciu **zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek** są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem finansowania oraz dyskonta i premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Zobowiązania finansowe obejmujące papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

– zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zasady rachunkowości dotyczące **zobowiązań finansowych** zostały szerzej opisane w części dotyczącej instrumentów finansowych w nocie instrumentów finansowych i wartości godziwej (nota 35), natomiast **zobowiązania z tytułu leasingu** w nocie prawa do korzystania ze składnika aktywów (nota 16).

Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Kredyty bankowe	1 891 366	2 054 465
Pożyczki	56 861	69 127
Obligacje	5 854 886	5 850 121
Długoterminowe	7 803 113	7 973 713
Kredyty bankowe	169 956	160 138
Pożyczki	12 450	12 546
Obligacje	1 920 505	183 156
Krótkoterminowe	2 102 911	355 840
Razem	9 906 024	8 329 553

Zgodnie z przyjętym modelem finansowania ENEA S.A., w celu zapewnienia finansowania bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych spółek należących do Grupy Kapitałowej ENEA, zawiera z zewnętrznymi instytucjami finansowymi umowy dotyczące programów emisji obligacji i/lub umowy kredytowe.

Kredyty i pożyczki

Poniżej przedstawiono zestawienie kredytów i pożyczek w Grupie:

Lp.	Spółka	Podmiot udzielający	Data zawarcia umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2019	Wartość zadłużenia na 31 grudnia 2018	Oprocentowanie	Termin obowiązywania umowy
1.	ENEA S.A.	EBI	18 października 2012 r. oraz 19 czerwca 2013 r. (A i B)	1 425 000	1 138 956	1 264 369	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	17 czerwca 2030 r.
2.	ENEA S.A.	EBI	29 maja 2015 r. (C)	946 000	915 167	941 833	Stała stopa procentowa lub WIBOR 6M +marża	15 września 2032 r.
3.	ENEA S.A.	PKO BP	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	300 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2019 r.
4.	ENEA S.A.	Pekao S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	150 000	-	-	WIBOR 1M +marża	31 grudnia 2019 r.
5.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	NFOŚiGW	22 grudnia 2015 r.	60 075	48 184	55 192	Oprocentowanie nie WIBOR 3M, nie mniej niż 2 %	20 grudnia 2026 r.
6.	LWB	mBank	16 grudnia 2016 r., Aneks nr 1 z 30 listopada 2018 r., Aneks nr 2 z 16 września 2019 r.	100 000	-	-	WIBOR 1M +marża	29 listopada 2019 r.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r. (wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7. Pozostałe	-	-	26 218	33 391	-	-
RAZEM			2 981 075	2 128 525	2 294 785	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej			2 108	1 491		
RAZEM			2 981 075	2 130 633	2 296 276	

Poniżej znajduje się krótka charakterystyka istotnych umów kredytowych i pożyczek w Grupie Kapitałowej ENEA:

ENEA S.A.

ENEA S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z EBI na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł). Środki pozyskane z EBI zostały przeznaczone na sfinansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego dotyczącego modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C zostały w pełni wykorzystane. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

ENEA Ciepło Sp. z o.o.

Pożyczka z NFOŚiGW – umowę z 22 grudnia 2015 r. zawarto na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 20 grudnia 2026 r. z limitem 60 075 tys. zł. Kwota wykorzystanej pożyczki oprocentowana jest w skali roku w oparciu o WIBOR 3M, nie mniej niż 2 %. Pożyczka ta została 30 listopada 2018 r. przeniesiona (wraz ze zorganizowaną częścią przedsiębiorstwa) z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. do ENEA Ciepło Sp. z o.o.

Łączne zadłużenie ENEA Ciepło Sp. z o.o. z tytułu pożyczki na 31 grudnia 2019 r. wyniosło 48 184 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 55 192 tys. zł).

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

16 grudnia 2016 r. spółka zawarła z mBankiem umowę o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 100 000 tys. zł. Jest ona oprocentowana według stopy zmiennej. Całkowita spłata kredytu nastąpić miała do 30 listopada 2018 r., ale 30 listopada 2018 r. zawarty został Aneks nr 1 do umowy przedłużający datę spłaty zadłużenia do 29 listopada 2019 r. 16 września 2019 r. został zawarty aneks, na podstawie którego zmieniono kwotę dostępnego kredytu (do 17 września 2019 r. wynosił 100 000 tys. zł, od 18 września do 21 października 2019 r. 20 000 tys. zł, a od dnia 22 października 2019 r. 100 000 tys. zł). Powyższa umowa wygasa z dniem 29 listopada 2019 r.

Programy emisji obligacji

Poniżej przedstawiono zestawienie obligacji wyemitowanych przez ENEA S.A.

Lp.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2019	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31 grudnia 2018	Oprocentowanie	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., Santander BP S.A., Citi BH S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	15 maja 2014 r.	1 000 000	800 000	880 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	3 378 200	1 500 000	WIBOR 6M +marża	Jednorazowy wykup danej serii w lutym 2020 r., we wrześniu 2021 r. i czerwcu 2024 r.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	608 890	685 000	WIBOR 6M +marża	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027 r.
RAZEM			9 700 000	7 787 090	6 065 000		
	Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej			(11 699)	(31 723)		
RAZEM			9 700 000	7 775 391	6 033 277		

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. nie zawierała nowych umów programowych dotyczących emisji obligacji.

12 czerwca 2019 r. ENEA S.A., ING Bank Śląski S.A., PKO Bank Polski S.A., Bank Pekao S.A. oraz mBank S.A. zawarły porozumienie w wyniku którego ING Bank Śląski S.A. z dniem zawarcia porozumienia przestał pełnić funkcje powierzone mu w „Umowie programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” w odniesieniu do nowych emisji obligacji.

ENEA S.A., PKO Bank Polski S.A., Bank Pekao S.A. oraz mBank S.A. 12 czerwca 2019 r. zawarły „Umowę zmieniającą i ujednolicającą Umowę Programową z 30 czerwca 2014 r.”. Celem zawarcia umowy było dopasowanie praw i obowiązków z niej wynikających do obowiązujących regulacji MiFID.

26 czerwca 2019 r. ENEA S.A. w ramach „Umowy Programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” przeprowadziła emisję 10 000 szt. obligacji na okaziciela o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 tys. zł. Celem emisji jest refinansowanie zadłużenia ENEA S.A. wynikającego z obligacji serii ENEA0220. 17 września 2019 r. obligacje serii ENEA0624 na mocy uchwały Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. nr 928/2019 zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu Catalyst.

14 października 2019 r. ENEA S.A. zakończyła proces przedterminowego odkupu obligacji serii ENEA0220 wyemitowanych na podstawie „Umowy programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” Obligacje zostały nabyte w celu ich umorzenia, zgodnie z art. 76 ust. 1 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach. Wobec powyższego 15 października 2019 r., Zarząd ENEA S.A. podjął uchwałę w przedmiocie umorzenia 1 218 szt. obligacji serii ENEA0220, o łącznej wartości nominalnej 121 800 tys. zł. Nieodkupione przez ENEA S.A. obligacje serii ENEA0220 w ilości 8 782 szt. pozostają w posiadaniu obligatariuszy i w dalszym ciągu będą notowane w alternatywnym systemie obrotu organizowanym przez BondSpot S.A. Ich termin zapadalności przypada na 10 lutego 2020 r.

2 grudnia 2019 r. w ramach „Umowy Programowej dotyczącej programu emisji obligacji do kwoty 5 000 000 tys. zł z 30 czerwca 2014 r.” ENEA S.A. dokonała alokacji na rzecz jednego podmiotu 10 000 szt. obligacji serii ENEB0624 o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 tys. zł. Obligacje zostały zaoferowane w trybie określonym w art. 33 pkt 2 Ustawy o obligacjach.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej oraz transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

Transakcje te zostały opisane w nocie 38.5 i 38.4.

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez ENEA S.A. i Grupę Kapitałową ENEA między innymi określonych wskaźników finansowych. Na 31 grudnia 2019 r., na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz w trakcie roku 2019 Grupa nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązana do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania z tytułu leasingu

	Stan na 31 grudnia 2019			Stan na 31 grudnia 2018		
	Zobowiązania z tytułu leasingu	Odsetki	Razem	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Odsetki	Razem
Poniżej jednego roku	27 939	14 174	42 113	2 994	262	3 256
Od jednego do pięciu lat	47 914	60 271	108 185	3 646	197	3 843
Powyżej pięciu lat	456 410	299 604	756 014	-	-	-
Razem	532 263	374 049	906 312	6 640	459	7 099

Przedmiotem leasingu finansowego w 2018 r. były przede wszystkim samochody osobowe.

Przedmiotem umów objętych przepisami MSSF 16 są umowy leasingu, prawa wieczystego użytkowania gruntów, umowy najmu dzierżawy spełniające definicję leasingu (np. powierzchnia w budynkach, stacjach, podziemne części gruntu). Grupa wyznacza czas leasingu tj. nieodwołalny okres leasingu, łącznie z: a) okresem dotyczącym opcji przedłużenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Grupa skorzysta z tego prawa; b) okresem dotyczącym opcji wypowiedzenia umowy leasingu, jeżeli jest wystarczająco pewne, że Grupa nie skorzysta z tego prawa. Grupa dla większości umów leasingowych, przyjmuje okres leasingu zgodny z okresem umowy. Dla umów zawartych na czas nieokreślony, Grupa ustala minimalny okres przywiązania obu stron do umowy. Jeśli Grupa nie jest w stanie określić jak długo ma zamiar korzystać ze składnika aktywów, a taki szacunek mógłby zostać potraktowany jako okres leasingu w przypadku umów na czas nieokreślony, Grupa przyjmuje, że nieodwoływalnym okresem umowy będzie okres wypowiedzenia tej umowy. W przypadku prawa do wieczystego użytkowania gruntów, Grupa określa okres leasingu zgodnie z okresem na który prawo zostało przyznane. Dla prawa do korzystania z podziemnych części gruntu przyjmuje się uśredniony okres leasingu na podstawie pozostałego, na dzień rozpoznania zobowiązania, okresu amortyzowania infrastruktury posadowionej pod powierzchnią gruntu. Przedmiotem leasingu w 2019 r. były również samochody i najem miejsc parkingowych. W przypadku samochodów istnieje możliwość wykupienia. Umowy leasingu samochodów zawarte są na okres 3 lat. W LWB umowa wynajmu lokomotyw przewiduje miesięczną opłatę stałą za użytkowanie. Czyszn najmu może być pomniejszony proporcjonalnie za okresy w których najemca nie użytkuje lokomotyw nie z jego winy. Umowa nie zawiera zapisów na temat możliwości przedłużenia umowy lub wykupu przedmiotu najmu po okresie dzierżawy.

Koszty związane z umowami leasingu

	Rok zakończony 31 grudnia 2019
Koszty odsetkowe od zobowiązań z tytułu leasingu	(14 988)
Koszty leasingu krótkoterminowego dla którego zastosowano praktyczne zwolnienie	(4 261)
Koszty leasingu aktywów niskocennych dla którego zastosowano praktyczne zwolnienie	-
Koszty zmiennych płatności leasingowych nieujętych w wycenie zobowiązań z tytułu leasingu	(4)
Zysk na zmianie lub likwidacji prawa do korzystania ze składnika aktywów	20

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy leasingu. W przypadku, gdy stopa leasingu nie jest znana, Grupa stosuje końcową stopę procentową, czyli stopę, którą musiałaby zapłacić, aby pożyczyć na podobnych warunkach oraz przy podobnych zabezpieczeniach, środki niezbędne do zakupu aktywa podobnego do prawa do korzystania ze składnika aktywów w podobnych warunkach ekonomicznych.

Grupa ma możliwości skorzystania z praktycznego zwolnienia i może nie stosować modelu ujmowania leasingu w odniesieniu do: a) leasingu krótkoterminowego (na okres leasingu 12 miesięcy lub mniej, umowa nie zawiera prawa wykupu aktywa) b) leasingu niskocennych aktywów, których wartość początkowa w przypadku nowych aktywów nie przekracza kwoty 10 tys. zł (nawet jeśli ich wartość jest istotna po zagregowaniu). W przypadku, gdy Grupa zdecyduje się na zastosowanie zwolnienia, wówczas rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla korzyści Grupy. Zwolnienie nie dotyczy sytuacji, w której Grupa przekazuje składnik aktywów w subleasing lub spodziewa się przekazania.

Ogólne informacje dotyczące Grupy jako leasingobiorcy

W Grupie nie występują istotne przyszłe wpływy pieniężne, które nie byłyby uwzględnione w wycenie zobowiązania leasingowego oraz kowenanty nałożone przez leasingodawców. Grupa w 2019 r. nie była stroną umowy leasingu zwrotnego.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem (podział dotyczy okresu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów)

	Stan na 31 grudnia 2019
Poniżej jednego roku	15 340
Od jednego do pięciu lat	26 582
Powyżej pięciu lat	23 857
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu umów najmu i dzierżawy niebędących leasingiem	65 779

Przyszłe zobowiązania tytułem korzystania z nabytego odpłatnie i nieodpłatnie prawa wieczystego użytkowania gruntów oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego (dotyczy 2018 r.)

Przyszłe zobowiązania z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów (według opłat z 2018 r.) dotyczą czasu, jaki pozostał do wygaśnięcia umów o korzystanie z gruntów, który wynosi od 40 do 99 lat.*

	Stan na 31 grudnia 2018
Poniżej jednego roku	7 091
Od jednego do pięciu lat	38 570
Powyżej pięciu lat	471 606
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu prawa wieczystego użytkowania gruntów	517 267

Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego*:

	Stan na 31 grudnia 2018
Poniżej jednego roku	23 084
Od jednego do pięciu lat	41 024
Powyżej pięciu lat	26 603
Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	90 711

Koszty poniesione w okresie z tytułu prawa wieczystego użytkowania oraz umów najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego*

	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Prawo wieczystego użytkowania	10 011
Umowy najmu, dzierżawy i leasingu operacyjnego	22 165

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w kosztach*

	Rok zakończony 31 grudnia 2018
Minimalne opłaty leasingowe	(5 254)

* Powyższe tabele nie obejmują prawa do korzystania z podziemnych części gruntu oraz prawa z tytułu ustanowienia służebności przesyłu, które zostały rozpoznane jako leasing od 2019 r.

31. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania
Zasady rachunkowości

Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania zaklasyfikowane jako zobowiązania finansowe ujmują się początkowo według wartości godziwej, która odpowiada wartości nominalnej, pomniejszonej o koszty transakcyjne, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, metodą efektywnej stopy procentowej.

Pozostałe zobowiązania niestanowiące zobowiązań finansowych ujmują się początkowo w wartości nominalnej i wycenia się na dzień kończący okres sprawozdawczy w kwocie wymagalnej zapłaty.

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu zakupu licencji na informację geologiczną oraz koncesji	36 493	39 159
Zobowiązania z tytułu cesji umowy pożyczki	80 123	-
Inne	3 159	28 326
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania razem	119 775	67 485
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	820 238	873 902
Zaliczki otrzymane na poczet dostaw, robót i usług	93	5 070
Zobowiązania z tytułu podatków (z wyłączeniem podatku dochodowego) i podobnych świadczeń	432 755	129 797
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	470 411	589 494
Zobowiązania z tytułu dywidend	4	4
Fundusze specjalne	1 089	227
Zobowiązania dotyczące depozytów na transakcje futures na prawa do emisji CO ₂	-	851 157
Inne	188 850	85 082
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania razem	1 913 440	2 534 733
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania razem	2 033 215	2 602 218

32. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych
Zasady rachunkowości
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Do krótkoterminowych świadczeń pracowniczych Grupa zalicza między innymi: wynagrodzenia miesięczne, wynagrodzenia z tytułu premii rocznej, prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii, krótkoterminowe płatne nieobecności (wynagrodzenie za niewykorzystane urlopy) wraz z należnymi składkami na ubezpieczenia społeczne, nagrodę na Dzień Energetyka oraz zobowiązania wynikające z Programu Dobrowolnych Odejsć.

Zobowiązanie z tytułu krótkoterminowych (kumulowanych) płatnych nieobecności jest ujmowane, nawet jeżeli płatne nieobecności nie uprawniają do ekwiwalentu pieniężnego. Grupa ustala przewidywany koszt kumulowanych płatnych nieobecności jako dodatkową kwotę, którą zgodnie z przewidywaniami zapłaci w wyniku niewykorzystanego

uprawnienia ustalonego na dzień bilansowy.

Pozostałe zobowiązania są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy reprezentantami pracowników a reprezentantami Grupy, pracownikom Grupy Kapitałowej przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie za pracę. Świadczenia te finansowane są w całości przez Grupę. Do oszacowania zobowiązań z tytułu tych świadczeń stosuje się metody aktuarialne.

Programy określonych świadczeń

Zgodnie z zakładowymi regulaminami wynagradzania, pracownicy Grupy mają prawo do następujących świadczeń po okresie zatrudnienia:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę,
- odpraw pośmiertnych – w razie śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna,
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z prawa do ulgowej odpłatności za nabycie energii elektrycznej,
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Powyższe rezerwy stanowią program określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Wartość bieżąca rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium przy zastosowaniu metod aktuarialnych. Rezerwy obliczane są metodą indywidualną, dla każdego pracownika osobno. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty aktuarialne z wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w innych całkowitych dochodach.

Nagrody jubileuszowe

Do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych Grupa zalicza nagrody jubileuszowe. Wysokość tych nagród zależy od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Do oszacowania zobowiązań z tego tytułu stosuje się metody aktuarialne. Zyski i straty aktuarialne są w całości ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Program określonych składek

1) Składki ubezpieczeń społecznych.

System ubezpieczeń społecznych działa na zasadach programu państwowego, zgodnie z którym na Grupie ciąży obowiązek zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne dla pracowników w momencie, gdy stają się one należne. Grupa nie jest zobowiązana ani prawnie ani zwyczajowo do wypłaty przyszłych świadczeń z tytułu ubezpieczeń społecznych. Grupa ujmuje koszt składek dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie bieżącego okresu jako koszt świadczeń pracowniczych.

2) Pracowniczy Program Emerytalny.

Zgodnie z załącznikiem do Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy Grupa prowadzi Pracowniczy Program Emerytalny w formie grupowego ubezpieczenia pracowników z funduszem kapitałowym na zasadach określonych w ustawie i wynegocjowanych ze stroną związkową.

Z Pracowniczego Programu Emerytalnego mogą korzystać pracownicy Grupy po roku pracy niezależnie od rodzaju umowy o pracę.

Grupa ujmuje koszt składek na PPE dotyczących bieżącego okresu w zysku lub stracie jako koszt świadczeń pracowniczych.

Istotne osądy i szacunki

Przyjęto wycenę rezerw na długoterminowe świadczenia pracownicze sporządzoną poprzez określenie salda zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego z tytułu przewidywanych przyszłych wypłat świadczeń, obliczoną metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium. Na dokonany szacunek mają wpływ stopa dyskontowa oraz tempo długookresowego wzrostu wynagrodzeń.

Szacowanie zobowiązań z tytułu następujących świadczeń dokonywane jest przez aktuarium:

- wypłata nagród jubileuszowych,
- wypłata świadczeń emerytalno-rentowych,
- odprawy pośmiertne,
- prawo do ulgowej odpłatności za energię elektryczną,
- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Do obliczeń przyjmuje się podstawowe dane indywidualnie dla poszczególnych pracowników zatrudnionych w Grupie Kapitałowej wg stanu na dany dzień sprawozdawczy (z uwzględnieniem płci zatrudnionego), z następujących obszarów:

- wiek zatrudnionego,
- staż pracy w Grupie,
- staż pracy ogółem,
- wynagrodzenie, stanowiące podstawę wymiaru wysokości nagrody jubileuszowej i odprawy emerytalno-rentowej.

Założenia aktuarialne wykorzystywane do obliczenia szacunków zostały przedstawione poniżej.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i pozostałe	387 727	337 385
Rezerwa na program dobrowolnych odejść	-	1 665
Odprawy emerytalne i rentowe	215 354	185 906
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	301 704	250 254
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	103 756	73 752
Odprawy pośmiertne	25 086	21 448
Nagrody jubileuszowe	416 273	364 377
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych razem	1 449 900	1 234 787
<i>Długoterminowe</i>	<i>983 818</i>	<i>814 769</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>466 082</i>	<i>420 018</i>

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2019

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	185 906	250 254	73 752	21 448	364 377	895 737
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	15 440	26 895	10 461	1 994	92 921	147 711
koszty bieżącego zatrudnienia	10 287	5 276	2 259	1 363	26 384	45 569
koszty przeszłego zatrudnienia	113	13 789	5 884	3	866	20 655
koszty odsetek	5 040	7 830	2 318	628	10 498	26 314
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	38 381	38 381
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(1 352)	(1 352)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	18 144	18 144
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	28 051	33 483	21 271	2 476	-	85 281
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	23 647	48 338	22 122	2 624	-	96 731
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(698)	(1 501)	(1 056)	(20)	-	(3 275)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	5 102	(13 354)	205	(128)	-	(8 175)
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(14 043)	(8 928)	(1 728)	(832)	(41 025)	(66 556)
Razem zmiany	29 448	51 450	30 004	3 638	51 896	166 436
Stan na 31 grudnia 2019	215 354	301 704	103 756	25 086	416 273	1 062 173
<i>Długoterminowe</i>	<i>188 386</i>	<i>292 569</i>	<i>101 386</i>	<i>22 984</i>	<i>378 493</i>	<i>983 818</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>26 968</i>	<i>9 135</i>	<i>2 370</i>	<i>2 102</i>	<i>37 780</i>	<i>78 355</i>

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiany w okresie 12 miesięcy do 31 grudnia 2018

	Odprawy emerytalne i rentowe	Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018	173 984	223 457	69 262	4 271	339 352	810 326
Koszty ujęte w zyskach lub stratach, w tym:	14 222	11 308	4 195	18 014	59 688	107 427
koszty bieżącego zatrudnienia	9 333	4 335	1 998	1 427	23 997	41 090
koszty przeszłego zatrudnienia	33	-	-	15 954	171	16 158
koszty odsetek	4 856	6 973	2 197	633	9 953	24 612
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	-	-	-	-	2 014	2 014
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	-	-	-	-	(528)	(528)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	-	-	-	-	24 081	24 081
Koszty ujęte w innych składnikach całkowitego dochodu, w tym:	10 504	24 290	1 855	(264)	-	36 385
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń finansowych	2 347	23 135	584	79	-	26 145
zyski/straty aktuarialne netto na skutek zmian założeń demograficznych	(253)	(1 270)	(530)	(298)	-	(2 351)
zyski/straty aktuarialne netto na skutek korekt założonych ex-post	8 410	2 425	1 801	(45)	-	12 591
Zmniejszenie zobowiązania z tytułu wypłat świadczeń (wartość ujemna)	(12 804)	(8 801)	(1 560)	(573)	(34 663)	(58 401)
Razem zmiany	11 922	26 797	4 490	17 177	25 025	85 411
Stan na 31 grudnia 2018	185 906	250 254	73 752	21 448	364 377	895 737
<i>Długoterminowe</i>	<i>156 507</i>	<i>240 746</i>	<i>71 993</i>	<i>19 508</i>	<i>326 015</i>	<i>814 769</i>
<i>Krótkoterminowe</i>	<i>29 399</i>	<i>9 508</i>	<i>1 759</i>	<i>1 940</i>	<i>38 362</i>	<i>80 968</i>

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Założenia aktuarialne

Założenia	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długookresowa przewidywana roczna stopa wzrostu wynagrodzeń	2,7%	2,5%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS	13,95% w 2021 r., 5,7% w latach 2022-2026, 5,6% w latach 2027-2029, 5,2% w pozostałych latach prognozy.	30,9% w 2020 r., 5,4% w 2021 r., 5,4% w 2022 r., 5,4% w 2023 r., 5,6% w latach 2024-2028, 5,5% w 2029 r. oraz 5,2% w pozostałych latach prognozy.
Stopa dyskontowa	2,15%	3,22%
Wartość ekwiwalentu energetycznego	1 330,25 zł	1 412,76 zł
Wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego wypłacanego w ramach ulgowej odpłatności za energię	w roku 2020 na poziomie 23,18%, w roku 2021 -4,0%, w latach 2022-2026 wzrost o 5,0%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%	w roku 2019 na poziomie 0,6%, w roku 2020 wzrost o 2,4%, w roku 2021 wzrost o 6,4%, w roku 2022 wzrost o 6,5%, w roku 2023 wzrost o 6,6%, w roku 2024 wzrost o 6,7%, w roku 2025 wzrost o 6,8%, w roku 2026 wzrost o 6,9%, w kolejnych latach na poziomie 2,5%
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (dla potrzeb wyliczenia zobowiązań ZFŚS)	4 134,02 zł	3 278,14 zł

Analiza wrażliwości dla programów określonych świadczeń

Programy określonych świadczeń:	Wpływ zmiany założenia aktuarialnego na wysokość zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	
	+ 1 pp	- 1 pp
Stopa dyskonta	(81 470)	103 164
Stopa przewidywanego wzrostu wynagrodzeń	42 387	(35 072)
Średni wzrost wartości ekwiwalentu pieniężnego dla ulgowej odpłatności za energię elektryczną	53 090	(42 322)

Zapadalność zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń

Średni ważony okres obowiązywania zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń (w latach)	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Odprawy emerytalne i rentowe	14,7	13,5
Odprawy pośmiertne	11,4	11,3
Prawo do ulgowej odpłatności za nabycie energii po przejściu na emeryturę	16,5	15,5
Odpis na ZFŚS dla emerytowanych pracowników	19,0	17,7

33. Rezerwy

Zasady rachunkowości

Rezerwy tworzone są, gdy na spółkach Grupy ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

tego obowiązku.

Rezerwy na zobowiązania wycenia się w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Imiennie tworzone są rezerwy na przewidywane straty związane z sądowym powództwem zgłoszonym przeciwko Grupie. Kwota, na którą tworzona jest rezerwa, stanowi najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy. Koszt ich utworzenia ujmowany jest w pozostałych kosztach operacyjnych.

Wykorzystanie uprzednio utworzonej rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania księguje się w momencie powstania tych zobowiązań na zmniejszenie rezerwy.

Niewykorzystane rezerwy, w przypadku zmniejszenia lub ustania ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, zwiększają odpowiednio przychody finansowe lub pozostałe przychody operacyjne.

Grupa tworzy również rezerwy na tzw. umowy rodzące obciążenia, jeżeli koszty wypełnienia obowiązku wynikającego z umowy przewyższają korzyści, które (według przewidywań) będą uzyskane na mocy tej umowy.

Grupa tworzy również rezerwy na roszczenia o charakterze przedsądowym zgłoszone przez właścicieli nieruchomości, na których znajdują się sieci dystrybucyjne wraz z urządzeniami, oraz na inne potencjalne roszczenia związane z posiadaniem majątku sieciowego Grupy na nieruchomościach, do których Grupa nie posiada tytułu prawnego. Szacowanie wartości odszkodowań obejmuje potencjalną wypłatę odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu lub czynszu dzierżawnego i dokonywane jest przez służby techniczne.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii oraz świadectwa efektywności energetycznej

Grupa tworzy rezerwy na umorzenie świadectw pochodzenia energii i świadectw efektywności energetycznej lub uiszczenie opłat zastępczych.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw pochodzenia energii dla każdego z walorów jest ilość świadectw pochodzenia stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Prawa energetycznego, a ilością świadectw umorzonych na dany dzień sprawozdawczy.

Podstawą do określenia rezerw na umorzenie świadectw efektywności energetycznej jest ilość świadectw wyrażona w tonach oleju ekwiwalentnego stanowiąca różnicę między ilością świadectw wymaganą do umorzenia zgodnie z wymogami Ustawy o efektywności energetycznej, a ilością świadectw umorzonych na dzień sprawozdawczy.

Rezerwę wycenia się:

- 1) w pierwszej kolejności w oparciu o cenę nabycia dla posiadanych, ale nie umorzonych na dzień bilansowy świadectw efektywności energetycznej,
- 2) w drugiej kolejności w oparciu o cenę nabycia wynikającą z zawartych przez Grupę umów sprzedaży, w zakresie tej części świadectw, które Grupa planuje otrzymać w pierwszej kolejności,
- 3) w trzeciej kolejności w oparciu o średnioważoną cenę w transakcjach sesyjnych zawartych na Rynku Praw Majątkowych prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii S.A. w trakcie miesiąca, w którym przypada dzień sprawozdawczy, na który ustalana jest wartość rezerwy,
- 4) a w przypadku braku takich transakcji lub w przypadku niedoboru na rynku uniemożliwiających Grupie nabycie wystarczającej ilości praw wymaganych do realizacji obowiązku, brakująca ilość rezerwy wyceniana jest w oparciu o jednostkową opłatę zastępczą dla danego roku obrotowego.

Rezerwa na świadectwa pochodzenia zostanie zrealizowana w I i II kwartale 2020 r.

Rezerwa na likwidację zakładu górniczego

Rezerwę na przyszłe koszty związane z likwidacją zakładu górniczego tworzy się w oparciu o obowiązki wynikające z ustawy „Prawo geologiczne i górnicze” nakładające na przedsiębiorstwo górnicze obowiązek likwidacji zakładów górniczych po zakończeniu eksploatacji, w wysokości przewidywanych kosztów związanych z:

- zabezpieczeniem lub likwidacją wyrobisk górniczych oraz obiektów i urządzeń zakładu górniczego,
- zabezpieczeniem niewykorzystanej części złoża kopaliny,
- zabezpieczeniem sąsiednich złóż kopaliny,
- zabezpieczeniem wyrobisk sąsiednich zakładów górniczych,
- przedsięwzięciem niezbędnych środków w celu ochrony środowiska oraz rekultywacji gruntów i zagospodarowania terenów po działalności górniczej.

Kwotę rezerwy wykazuje się w bieżącej wartości nakładów, które – jak się oczekuje – będą niezbędne do wypełnienia obowiązku. Stosuje się wówczas stopę procentową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku

odnośnie do wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Zwiększenie rezerwy związane z upływem czasu jest rozpoznawane jako koszty odsetkowe. Zmiany wysokości rezerw związane z aktualizacją szacunków ich dotyczących (stopa inflacji, spodziewana nominalna wartość nakładów na likwidację) w odniesieniu do rezerwy na likwidację zakładu górniczego ujmowane są jako korekta wartości aktywów trwałych objętych obowiązkiem likwidacji.

Istotne osądy i szacunki

Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości

Wycena obejmuje oszacowanie potencjalnej wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu i czynszu dzierżawnego. Szacowanie rezerwy na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości odbywa się z zastosowaniem podejścia tzw. etapowości i wag, tj. prawdopodobieństwa przegrania sporu i konieczności spełnienia roszczenia. Rozmiar zasądzonych odszkodowań z tytułu roszczeń z bezumownego korzystania z nieruchomości może być dla Grupy znaczący z uwagi na liczbę przedmiotowych nieruchomości, jednak Grupa nie jest w stanie oszacować maksymalnej kwoty odszkodowań. Grupa Kapitałowa, m.in. w związku z określeniem tzw. korytarzy przesyłowych, oszacowała i uwzględniła w wysokości utworzonej rezerwy również odszkodowania z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, na których posadowiony jest majątek sieciowy (linie elektroenergetyczne), co do których na dzień sprawozdawczy nie zostały przedstawione jeszcze żadne roszczenia. Istnieje duża niepewność co do czasu realizacji tej rezerwy.

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

Grupa wykazuje w tej pozycji rezerwy na sprawy sądowe niezwiązane z bezumownym korzystaniem z gruntów. Czas wpływu korzyści ekonomicznych z tytułu tych rezerw nie jest możliwy do oszacowania.

Rezerwa na rekultywację składowiska

Grupa po wypełnieniu lub zamknięciu składowiska żużla i popiołu ma obowiązek dokonania rekultywacji terenu. Ze względu na fakt, iż Grupa posiada duże, niezapełnione obszary składowiska, przewiduje się, że obowiązek rekultywacji powstanie w 2060 r. Przyszłe oszacowane koszty rekultywacji składowiska zostały zdyskontowane do wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej w wysokości 2,15% (na dzień 31 grudnia 2018 r. – 3,22%).

Rezerwa na zakup praw do emisji CO₂

Osądy obejmują założenie co do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji CO₂ należnych Grupie za 2019 r.

Rezerwa na koszty likwidacji zakładu górniczego

Grupa tworzy rezerwę na koszty likwidacji zakładu górniczego, do których jest zobligowana istniejącymi przepisami prawa. Główne założenia wykorzystywane przy ustalaniu kosztów z tytułu likwidacji zakładu górniczego zawierają założenia odnośnie okresu żywotności kopalni, przewidywanej inflacji oraz długoterminowych stóp dyskontowych. Wszelkie zmiany tych założeń wpływają na wartość księgową rezerwy. Wysokość kosztów likwidacji zakładu górniczego wyliczana jest przez niezależną firmę doradcą z wykorzystaniem danych historycznych, dotyczących kosztów likwidacji zakładów górniczych sektora górnictwa węgla kamiennego w Polsce. Czas realizacji tej rezerwy jest trudny do określenia.

Rezerwa na roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych

Ujęcie wymaga dokonania najbardziej właściwego szacunku obejmującego potencjalną wypłatę odszkodowań z tytułu rozwiązania umów na zakup praw majątkowych (nota 43.7). Czas realizacji tej rezerwy jest trudny do określenia.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na rekultywację składowiska	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na zakup praw do emisji CO ₂	Likwidacja zakładu górniczego	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2019	182 738	166 663	66 119	306 918	557 713	112 566	570 992	1 963 709
Odwrocenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	10 249	-	2 665	-	-	3 625	-	16 539
Zwiększenie istniejących rezerw	17 626	68 787	25 849	181 356	1 241 691	46 781	91 587	1 673 677
Wykorzystanie rezerw	(295)	(1 133)	-	(289 750)	(558 177)	-	(146 238)	(995 593)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(231)	(3 611)	(3 353)	(969)	(7 902)	-	(151 813)	(167 879)
Stan na 31 grudnia 2019	210 087	230 706	91 280	197 555	1 233 325	162 972	364 528	2 490 453
<i>Długoterminowe</i>								<i>774 065</i>
<i>Krótkoterminowe</i>								<i>1 716 388</i>

Za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2018 r.:

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na rekultywację składowiska	Rezerwa na świadectwa pochodzenia energii	Rezerwa na zakup praw do emisji CO ₂	Likwidacja zakładu górniczego	Pozostałe	Razem
Stan na 1 stycznia 2018	200 830	132 918	59 712	265 553	487 359	105 441	475 303	1 727 116
Odwrocenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	(378)	-	2 431	-	-	3 437	-	5 490
Zwiększenie istniejących rezerw	16 417	38 084	16 048	297 064	572 142	3 688	122 323	1 065 766
Wykorzystanie rezerw	(33 120)	(1 887)	-	(255 671)	(487 890)	-	(20 313)	(798 881)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(1 011)	(2 452)	(12 072)	(28)	(13 898)	-	(6 321)	(35 782)
Stan na 31 grudnia 2018	182 738	166 663	66 119	306 918	557 713	112 566	570 992	1 963 709
<i>Długoterminowe</i>								<i>657 112</i>
<i>Krótkoterminowe</i>								<i>1 306 597</i>

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązań warunkowych został przedstawiony w nocie 43.

Rezerwa na zakup praw do emisji CO₂

Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość rezerwy dotyczącej praw do emisji CO₂ wyniosła 1 233 325 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 557 713 tys. zł). Czas realizacji tej rezerwy to rok 2020.

Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia

W 2019 r. ENEA S.A. utworzyła rezerwę na poziomie 18 687 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez ENEA S.A. umów na zakup świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł i na 31 grudnia 2019 r. wartość rezerwy z tego tytułu była na poziomie 123 032 tys. zł (rezerwa jest ujęta w tabeli powyżej w kolumnie „Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia”, natomiast szczegółowe informacje dotyczące tej rezerwy są zawarte w nocie 43.7).

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie:

- potencjalnych zobowiązań związanych z majątkiem sieciowym wynikających z różnic w interpretacjach przepisów 170 985 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 160 171 tys. zł), czas realizacji tej rezerwy jest trudny do określenia, jednak w sprawozdaniu przyjęto, że nie zrealizuje się ona w okresie krótszym niż 12 miesięcy,
- kosztów korzystania z gruntów leśnych będących w zarządzie Lasów Państwowych 96 278 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 115 008 tys. zł), czas realizacji tej rezerwy jest trudny do określenia, jednak w sprawozdaniu przyjęto, że nie zrealizuje się ona w okresie krótszym niż 12 miesięcy,
- umów rodzących obciążenia 68 565 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 78 981 tys. zł), czas realizacji tej rezerwy to rok 2020 (nota 43.1),
- podatku od nieruchomości w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 10 306 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 41 431 tys. zł) (nota 43.4),
- roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 0 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 22 658 tys. zł),
- usuwania szkód górniczych 2 149 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 3 184 tys. zł),
- farmy wiatrowej Skoczycykody 0 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2018 r. 129 000 tys. zł) (nota 46).

34. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego

Zasady rachunkowości

Dotacje

Grupa otrzymuje dotacje w formie środków trwałych oraz w formie refundacji wydatków poniesionych na środki trwałe. Dotacje ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz Grupa spełni warunki z nimi związane. Dotacje otrzymane jako zwrot już poniesionych kosztów przez Grupę są systematycznie ujmowane jako przychód w rachunku zysków lub strat w okresach, w których ponoszone są związane z nimi koszty. Dotacje otrzymywane jako zwrot poniesionych przez Grupę nakładów inwestycyjnych, są systematycznie, proporcjonalnie do odpisów amortyzacyjnych, ujmowane jako pozostałe przychody operacyjne w sprawozdaniu z zysków lub strat przez okres użytkowania aktywa.

Ujęcie dotacji w sprawozdaniu finansowym uzależnione jest od przeznaczenia uzyskanego dofinansowania, np.:

- dotacje otrzymane i przeznaczone na nabycie lub wytworzenie aktywów trwałych wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów,
- dotacje na inne cele niż wskazane powyżej ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat jako pozostałe przychody operacyjne.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Długoterminowe		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	147 268	133 689
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	80 145	64 452
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów razem	227 413	198 141
Krótkoterminowe		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	9 663	9 713
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	3 141	2 212
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów razem	12 804	11 925

Harmonogram rozliczenia międzyokresowego przychodów

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Do jednego roku	12 804	11 925
Od jednego do pięciu lat	49 538	50 468
Powyżej pięciu lat	177 875	147 673
Rozliczenia międzyokresowe przychodów razem	240 217	210 066

W pozycji „rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji” Grupa ujmuje przede wszystkim dotacje unijne i z NFOŚiGW na rozwój infrastruktury energetycznej i ciepłowniczej.

Usługa modernizacji oświetlenia drogowego (tzw. poprawa jakości i efektywności oświetlenia drogowego) to usługa świadczona w sposób ciągły. Przychody z tytułu poprawy jakości i efektywności oświetlenia drogowego ujmuje się proporcjonalnie do okresu ekonomicznej użyteczności powstałych środków trwałych.

Instrumenty finansowe i zarządzanie ryzykiem finansowym

35. Instrumenty finansowe i wartość godziwa

Zasady rachunkowości

Aktywa finansowe

Grupa zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.
- a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),
 - aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
 - aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe spełniające definicję podstawowej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania

przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych, oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

d) Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrument kapitałowy zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej dla aktywów z tej kategorii ujmowane są w wyniku finansowym. W przypadku usunięcia z ksiąg danej pozycji, Grupa ustala zysk lub stratę ze zbycia i ujmuje ją w wyniku finansowym okresu.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie. Zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych to kwota, w jakiej składnik aktywów finansowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty głównej oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic pomiędzy tą kwotą początkową a kwotą w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Odsetki naliczone dla takich pozycji oraz odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w wyniku finansowym okresu, a pozostałe przeszacowania do wartości godziwej wykazywane są jako inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są jako inne całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe w tym kredyty, pożyczki i papiery dłużne

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązanie finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,
- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji (zaciągnięcia/powstania) tego zobowiązania.

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny:

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej; wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla rozliczenia danej pozycji; przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresie;
- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

Istotne osądy i szacunki

Aktywa finansowe analizuje się na koniec każdego okresu sprawozdawczego pod kątem oczekiwanych strat kredytowych i możliwości wystąpienia utraty wartości.

Pojedyncze instrumenty finansowe istotne pod względem wartościowym są oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości. Pozostałe aktywa finansowe są w celu oceny utraty wartości dzielone na grupy o podobnym poziomie ryzyka kredytowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Instrumenty finansowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami księgowymi:

	Stan na 31 grudnia 2019		Stan na 31 grudnia 2018	
	Wartość księgową	Wartość godziwa	Wartość księgową	Wartość godziwa
AKTYWA FINANSOWE				
Długoterminowe	236 923	40 172	211 321	49 442
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	40 172	40 172	49 442	49 442
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	48 649	(*)	7 741	(*)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	13 785	(*)	25 859 (***)	(*)
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	319	(*)	(**)	(**)
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	133 998	(*)	128 279	(*)
Krótkoterminowe	5 652 186	7 056	4 610 169	112 536
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	7 056	7 056	112 536	112 536
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	3 576	(*)	234	(*)
Aktywa z tytułu umów z klientami	330 447	(*)	327 980	(*)
Inne inwestycje krótkoterminowe	477	(*)	545	(*)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 547 733	(*)	1 518 036 (***)	(*)
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	950	(*)	(**)	(**)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	(*)	2 650 838	(*)
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	5 889 109	47 228	4 821 490	161 978
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Długoterminowe	8 451 708	7 870 704	8 068 916	8 069 170
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 803 113	7 846 208	7 973 713	8 045 098
Zobowiązania z tytułu leasingu	504 324	(*)	3 646	(*)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	119 775	(*)	67 485	(*)
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	24 496	24 496	24 072	24 072
Krótkoterminowe	3 659 422	2 139 349	2 867 291	464 658
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	2 102 911	2 102 911	355 840	355 840
Zobowiązania z tytułu leasingu	27 939	(*)	2 994	(*)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 479 503	(*)	2 399 639	(*)
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12 631	(*)	-	-
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	36 438	36 438	108 818	108 818
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	12 111 130	10 010 053	10 936 207	8 533 828

(*) Wartość księgową jest zbliżona do ich wartości godziwej wycenianej zgodnie z poziomem 2 poniższej hierarchii.

(**) Na 31 grudnia 2018 r. należności z tytułu leasingu finansowego były wykazywane w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”; przekształcenie danych zostało zaprezentowane w nocie 6.

(***) Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 1 stycznia 2019	Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 16	Stan na 1 stycznia 2019 po korekcie	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/ koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Zysk ze zbycia lub usunięcia z ksiąg	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2019
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	146 112	-	146 112	(7 509)	-	-	-	-	(107 241)	31 362
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	127 212	-	127 212	(6 934)	-	-	-	-	(107 241)	13 037
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 900	-	18 900	(575)	-	-	-	-	-	18 325
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	15 866	-	15 866	-	-	-	-	-	-	15 866
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	4 659 512	(1 862)	4 657 650	(495)	10 925	(61 666)	-	-	1 234 198	5 840 612
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	7 975	-	7 975	(495)	1 260	(65 998)	-	-	109 483	52 225
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 543 895	(1 862)	1 542 033	-	-	4 260	-	-	15 225	1 561 518
- aktywa z tytułu umów z klientami	327 980	-	327 980	-	-	72	-	-	2 395	330 447
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 650 838	-	2 650 838	-	7 807	-	-	-	1 103 302	3 761 947
- środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	128 279	-	128 279	-	1 858	-	-	-	3 861	133 998
- inne inwestycje krótkoterminowe	545	-	545	-	-	-	-	-	(68)	477
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	-	1 862	1 862	-	-	-	-	-	(593)	1 269
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	(110 667)	-	(110 667)	-	-	-	-	-	73 535	(37 132)
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(110 667)	-	(110 667)	-	-	-	-	-	73 535	(37 132)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	(22 223)	-	(22 223)	(1 894)	-	-	-	(1 645)	1 960	(23 802)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(10 796 677)	-	(10 796 677)	102 041	(2 743)	-	1 236	-	(821 790)	(11 517 933)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(8 329 553)	-	(8 329 553)	102 041	(2 743)	-	1 236	-	(1 677 005)	(9 906 024)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(2 467 124)	-	(2 467 124)	-	-	-	-	-	867 846	(1 599 278)
- zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	-	-	-	-	-	-	(12 631)	(12 631)
Zobowiązania z tytułu leasingu	(6 640)	(549 233)	(555 873)	-	-	-	-	-	23 610	(532 263)
Razem	(6 114 717)	(549 233)	(6 663 950)	92 143	8 182	(61 666)	1 236	(1 645)	403 679	(6 222 021)

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 1 stycznia 2018	Zyski/straty ujęte w wyniku finansowym w związku z wyceną bilansową lub modyfikacją	Przychody/koszty odsetkowe	Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe	Inne całkowite dochody	Zmiana stanu posiadania	Stan na 31 grudnia 2018
Aktywa finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	96 489	(15 750)	-	-	-	65 373	146 112
- aktywa finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	83 559	(11 720)	-	-	-	55 373	127 212
- aktywa finansowe dobrowolnie wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy	12 930	(4 030)	-	-	-	10 000	18 900
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	26 902	-	-	-	(17 036)	6 000	15 866
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	29 553	-	(7 289)	-	(22 264)	-	-
Aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie:	4 419 476	(32)	10 812	(4 670)	-	233 926	4 659 512
- dłużne aktywa finansowe w zamortyzowanym koszcie	12 978	(32)	234	-	-	(5 205)	7 975
- należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 352 062*	-	-	(4 370)	-	196 203*	1 543 895
- aktywa z tytułu umów z klientami	245 026	-	-	(300)	-	83 254	327 980
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 687 126	-	8 778	-	-	(45 066)	2 650 838
- środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	121 806	-	1 800	-	-	4 673	128 279
- inne inwestycje krótkoterminowe	478	-	-	-	-	67	545
Zobowiązania finansowe w wartości godziwej przez wynik finansowy:	(51 060)	-	-	-	-	(59 607)	(110 667)
- zobowiązania finansowe obowiązkowo wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(51 060)	-	-	-	-	(59 607)	(110 667)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-	-	(19 727)	(2 496)	(22 223)
Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie:	(10 175 022)	(17 894)	(3 969)	-	-	(599 792)	(10 796 677)
- kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(8 259 520)	(17 894)	(3 969)	-	-	(48 170)	(8 329 553)
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(1 915 502)	-	-	-	-	(551 622)	(2 467 124)
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	(3 593)	-	-	-	-	(3 047)	(6 640)
Razem	(5 657 255)	(33 676)	(446)	(4 670)	(59 027)	(359 643)	(6 114 717)

*Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 31 grudnia 2019			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	17 800	12 482	16 946	47 228
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	15 866	15 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	5 182	-	5 182
Inne instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	7 300	-	7 300
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	17 800	-	1 080	18 880
Razem	17 800	12 482	16 946	47 228
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(60 934)	-	(60 934)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(37 132)	-	(37 132)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(23 802)	-	(23 802)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(9 949 119)	-	(9 949 119)
Razem	-	(10 010 053)	-	(10 010 053)

	Stan na 31 grudnia 2018			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	18 375	126 652	16 951	161 978
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody	-	-	15 866	15 866
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	12 116	-	12 116
Inne instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	114 536	-	114 536
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 375	-	1 085	19 460
Razem	18 375	126 652	16 951	161 978
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	(132 890)	-	(132 890)
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(110 667)	-	(110 667)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(22 223)	-	(22 223)
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	-	(8 400 938)	-	(8 400 938)
Razem	-	(8 533 828)	-	(8 533 828)

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej to między innymi:

- udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%; w pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 15 866 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa określona została na podstawie udziału ENEA S.A. w wartości aktywów netto PGE EJ1 Sp. z o.o. na 31 grudnia 2019 r.; Grupa, po analizie standardu MSSF 9, podjęła decyzję o zakwalifikowaniu tych udziałów do instrumentów finansowych wycenianych przez inne całkowite dochody (ICD); w ciągu 2019 r. nie zostały zawarte transakcje, które zostały odniesione w wynik finansowy; w przypadku, gdy udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych, ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o notowania giełdowe;
- opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.;
- instrumenty pochodne, które obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap); wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości, tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta

oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych;

- kontrakty terminowe na zakup energii elektrycznej i gazu oraz dotyczące praw majątkowych.

Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone pożyczki o terminie wymagalności powyżej jednego roku. Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone pożyczki o terminie wymagalności poniżej jednego roku. W pozycji inne inwestycje krótkoterminowe znajdują się lokaty o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy.

Wartość godziwa kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Powyższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzyzpoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach.

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku, jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku).

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiekolwiek obserwowalne dane rynkowe.

W poziomie 3 Grupa prezentuje głównie udziały w PGE EJ1 (nota 45).

W 2019 r. nie było żadnych przesunięć pomiędzy poziomami hierarchii.

Na 31 grudnia 2019 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej Grupa prezentuje między innymi opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. ENEA S.A. nabyła opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. Umowa ta przewiduje nabycie w trzech transzach łącznie 9 125 tys. akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję, w określonych terminach tj. 30 lipca 2020 r., 30 lipca 2021 r. i 30 lipca 2022 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość księgową opcji na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 5 182 tys. zł (wartość księgową opcji na 31 grudnia 2018 r. wynosiła 12 116 tys. zł).

Ponadto w aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej Grupa wykazuje m.in. wycenę kontraktów terminowych na zakup energii elektrycznej i gazu oraz dotyczących praw majątkowych, niewykorzystywanych na własne potrzeby Grupy, o wartości 7 300 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. wartość 114 536 tys. zł). Wartość nominalna kontraktów zawartych na zakup i sprzedaż energii elektrycznej, gazu i praw majątkowych z terminem zapadalności 2019-2021, prezentowanych jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej, wynosi 1 251 989 tys. zł (595 966 tys. zł dotyczy kontraktów zakupu, a 656 023 tys. zł kontraktów sprzedaży).

36. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Udzielone pożyczki	3 576	234
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	3 576	234
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Udzielone pożyczki	48 649	7 741
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie razem	48 649	7 741
RAZEM	52 225	7 975

Na skutek przeprowadzonego w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. testu na utratę wartości majątku trwałego, który jest konsekwencją aktualizacji przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. założeń biznesowych dotyczących realizacji projektu budowy elektrowni Ostrołęka C opartego o technologię węglową, w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dokonano odpisu aktualizującego wartość udzielonych tej spółce pożyczek do wartości odzyskiwalnej. Odpis na 31 grudnia 2019 r. wynosi 65 771 tys. zł (nota 18).

37. Rachunkowość zabezpieczeń

Zasady rachunkowości

Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa, w celu zabezpieczenia się przed określonym ryzykiem związanym m.in. ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych podmiotów. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną od niezależnych podmiotów. Wartość godziwą innych instrumentów pochodnych ustala się na podstawie danych rynkowych lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych instytucji wyspecjalizowanych w takiej wycenie.

Grupa może w odniesieniu do części lub całej ekspozycji narażonej na określone ryzyko zastosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana tworzące powiązanie zabezpieczające wpisują się w cel zarządzania ryzykiem oraz strategię dokonywania zabezpieczenia.

Grupa definiuje powiązania zabezpieczające dotyczące różnych rodzajów ryzyka jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego Grupa dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym i pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne będące instrumentami zabezpieczającymi Grupa ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń w wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

W sytuacji, gdy Grupa zidentyfikuje nieefektywność zabezpieczenia wykraczającą poza przyjęte cele zarządzania ryzykiem, a powiązanie zabezpieczające w dalszym ciągu realizuje strategię zarządzania ryzykiem i cele zarządzania ryzykiem, Grupa dokonuje przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja to transakcja, która nie wynika jeszcze z zawartej, wiążącej umowy (przewidywana przyszła transakcja).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa:

- efektywną (skuteczną) część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Grupa oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Grupa wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana (lub nie jest oczekiwana), skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje wpływ wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne na inne całkowite dochody:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 1 stycznia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(16 024)	25 967
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(16 024)	25 967
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających na dzień bilansowy w części uznanej za efektywne zabezpieczenie	(1 332)	(41 991)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(1 332)	(41 991)
Skumulowane inne całkowite dochody związane z efektywną częścią zabezpieczenia przepływów pieniężnych na 31 grudnia, ujęte w kapitale rezerwowym z wyceny instrumentów zabezpieczających	(17 356)	(16 024)
- związane z zabezpieczeniem stopy procentowej	(17 356)	(16 024)

W ENEA S.A. wystąpiły transakcje IRS zabezpieczające przepływy pieniężne związane z ryzykiem stopy procentowej. Ich wartość zgodnie z rachunkowością zabezpieczeń na koniec 2019 r. wyniosła 6 079 316 tys. zł. i wzrosła w porównaniu do roku 2018 o 1 235 276 tys. zł. Na zmianę stanu wpływ miały rozliczenia związane z wygaśnięciem derywatu oraz regularnymi spłatami ekspozycji zabezpieczonej jak i zawarcie nowych transakcji zabezpieczających IRS. Terminy zapadalności są różne dla poszczególnych derywatów począwszy od 10 lutego 2020 r. a skończywszy na 16 września 2024 r. Ich wartość bilansowa na 31 grudnia 2019 r. wyniosła 23 765 tys. zł, kwota ujęta w innych całkowitych dochodach to 17 356 tys. zł, a część nieefektywna zabezpieczenia ujęta w wyniku finansowym 2019 r. to 1 619 tys. zł. Transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej objęte są wyemitowane przez ENEA S.A. obligacje oraz kredyt w EBI.

38. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Działalność Grupy Kapitałowej podlega następującym kategoriom ryzyka związanego z instrumentami finansowymi:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko płynności finansowej,
- ryzyko towarowe,
- ryzyko walutowe,
- ryzyko stóp procentowych.

Niniejsza nota zawiera informacje o ekspozycji Grupy na każdy rodzaj ryzyka wskazanego powyżej a także opisuje

cele i politykę związane z zarządzaniem ryzykiem oraz kapitałami.

Odpowiedzialność za wyznaczenie ram i zasad zarządzania ryzykiem ponosi Zarząd Jednostki Dominującej.

Zarządzanie ryzykiem finansowym w Grupie oparte jest na sformalizowanym, zintegrowanym systemie zarządzania ryzykiem opisanym w ramach dedykowanych polityk, procedur i metodyk zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem zaprojektowane jest jako proces ciągły. Grupa poddaje ryzyka ciągłej analizie z punktu widzenia oddziaływania środowiska zewnętrznego oraz zmian w swoich strukturach i działalności. Na tej podstawie podejmuje działania zmierzające do ograniczenia ryzyka lub jego transferu poza Grupę Kapitałową.

38.1. Ryzyko kredytowe

Ekspozycja na ryzyko kredytowe	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko kredytowe jest to ryzyko poniesienia przez Grupę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań.</p> <p>W szczególności ryzyko kredytowe wiąże się z potencjalnym brakiem możliwości pozyskania należności od kontrahentów.</p> <p>Główne czynniki mające wpływ na występowanie ryzyka kredytowego w przypadku Grupy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – duża liczba odbiorców wpływająca na operacyjne skomplikowanie procesu mitygowania ryzyka (ocena wiarygodności kredytowej kontrahentów) oraz wysokość kosztów kontrolowania spływu i windykacji należności, – uwarunkowania prawne prowadzonej działalności, określające m.in. zasady wstrzymywania dostaw energii elektrycznej na skutek braku płatności czy też obowiązek przyłączenia do sieci podmiotów z właściwego dla ENEA Operator obszaru dystrybucyjnego, a także instytucja sprzedawcy rezerwowego czy sprzedawcy z urzędu. 	<p>Zarząd stosuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, zgodnie z którą na bieżąco monitorowana jest ekspozycja na ryzyko kredytowe oraz podejmowane działania służące jego minimalizacji. Głównym narzędziem zarządzania ryzykiem kredytowym jest analiza wiarygodności kredytowej najistotniejszych kontrahentów Grupy, na podstawie której warunki umowy z kontrahentem podlegają stosownej strukturyzacji (warunki płatności, ewentualne zabezpieczenie umowy itp.).</p>

Poniższa tabela przedstawia strukturę pozycji bilansowych obrazujących ekspozycję Grupy na ryzyko kredytowe:

	Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe* na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej (bez akcji i udziałów oraz instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody)	12 482	126 652
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	52 225	7 975
Inne inwestycje krótkoterminowe	477	545
Aktywa z tytułu umów z klientami	330 447	327 980
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 561 518	1 543 895***
Należności z tytułu leasingu i subleasingu finansowego	1 269	-**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	2 650 838
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	133 998	128 279
Ryzyko kredytowe	5 854 363	4 786 164

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

*Wartości odpowiadają wartościom księgowym.

**Na 31 grudnia 2018 r. należności z tytułu leasingu finansowego były wykazywane w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”; przekształcenie danych zostało zaprezentowane w notcie 6.

***Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług

Zgodnie z wewnętrznymi regulacjami – monitoringowi podlega także kwestia koncentracji należności w odniesieniu do klientów końcowych Grupy. Wielkość portfela sprzedażowego Grupy sprawia, iż pomimo faktu występowania w tym portfelu podmiotów o relatywnie dużym zużyciu, udział w portfelu ogółem pojedynczego podmiotu nie przekracza poziomu 5% wolumenu całego portfela, w związku z czym poziom koncentracji nie jest identyfikowany jako znaczący. W świetle powyższego Grupa nie stosuje dodatkowych zabezpieczeń wynikających z samego tylko zjawiska koncentracji, stosowanie zabezpieczeń uzależnione jest każdorazowo od kondycji finansowej kontrahenta.

Niewykonanie zobowiązania rozumiane jest jako wystąpienie przynajmniej jednego ze zdarzeń lub okoliczności:

- dłużnik zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 90 dni,
- Grupa uznaje za mało prawdopodobne, aby dłużnik spłacił swoje zobowiązanie w całości (bez uwzględniania kwot otrzymanych z zabezpieczeń lub podobnych działań).

Do zdarzeń wskazujących na małe prawdopodobieństwo wykonania zobowiązania można zaliczyć: złożenie wniosku o upadłość dłużnika, ogłoszenie upadłości dłużnika, rozpoczęcie postępowania układowego dla dłużnika – a także inne zdarzenia nie wynikające bezpośrednio z czynności prawnych, jak brak środków pieniężnych, czy negatywne prognozy dotyczące sytuacji płatniczej dłużnika. Spełnienie jednego ze wskazanych powyżej kryteriów daje podstawy do stwierdzenia, że dany składnik aktywów finansowych jest dotknięty utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe.

Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Odpis aktualizujący wartość na 1 stycznia	162 104	153 115
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	-	4 619
Odpis aktualizujący wartość na 1 stycznia po korekcie	162 104	157 734
Utworzony	9 135	26 492
Rozwiązany	(3 494)	(2 068)
Wykorzystany	(9 901)	(20 054)
Odpis aktualizujący wartość na 31 grudnia	157 844	162 104

Odpisy są tworzone głównie od należności handlowych. Odpisy od pozostałych należności są nieistotne.

Struktura wiekowa aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, stanowiących instrumenty finansowe:

	Stan na 31 grudnia 2019		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	1 418 337	(8 783)	1 409 554
Przeterminowane	301 025	(149 061)	151 964
0-30 dni	99 035	(413)	98 622
31-90 dni	13 354	(1 422)	11 932
91-180 dni	6 932	(2 130)	4 802
ponad 180 dni	181 704	(145 096)	36 608
Razem	1 719 362	(157 844)	1 561 518
Aktywa z tytułu umów z klientami	330 675	(228)	330 447

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Stan na 31 grudnia 2018		
	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	1 412 709*	(15 266)	1 397 443
Przeterminowane	293 290	(146 838)	146 452
0-30 dni	96 941	(392)	96 549
31-90 dni	15 714	(1 511)	14 203
91-180 dni	17 380	(12 316)	5 064
ponad 180 dni	163 255	(132 619)	30 636
Razem	1 705 999	(162 104)	1 543 895
Aktywa z tytułu umów z klientami	328 280	(300)	327 980

*Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

Ryzyko kredytowe związane z należnościami w podziale na segmenty Grupy

Sprzedaż energii elektrycznej i usług dystrybucji klientom indywidualnym

W segmencie tym występuje istotna ilość należności przeterminowanych. Chociaż nie stanowią one znaczącego zagrożenia dla finansów Grupy, podjęto działania zmierzające do ich umniejszenia. Sukcesywnie prowadzone są działania zmierzające do usprawnienia procesu windykacji polegające między innymi na wypracowaniu nowych i aktualizacji dotychczas funkcjonujących instrukcji i zasad dotyczących windykacji, a także na nawiązywaniu współpracy z wyspecjalizowanymi podmiotami. Windykacja należności rozpoczyna się po 20-25 dniach licząc od terminu płatności. Wprowadzenie jednolitych zasad windykacji, w tym windykacji miękkiej, pozwala uzyskać krótszy czas zwrotu gotówki oraz uniknąć długotrwałej i często nieskutecznej windykacji twardej, to jest egzekucji sądowej i komorniczej. Do postępowania sądowego i egzekucyjnego są przekazywane sprawy o wartości powyżej limitu opłacalności windykacji.

Sprzedaż energii elektrycznej i usług dystrybucji klientom biznesowym, kluczowym i strategicznym

Kwoty należności przeterminowanych w tym segmencie są znacząco niższe niż w przypadku indywidualnych odbiorców. Z uwagi na powyższe oraz ze względu na zdecydowanie mniejszą liczbę klientów w tych segmentach, zasady windykacji opierają się w głównej mierze na windykacji miękkiej. Czynności z zakresu windykacji miękkiej podejmowane są nie później niż po upływie 6 dni roboczych po terminie płatności i co do zasady nie trwają dłużej niż 30 dni roboczych po terminie płatności.

Pozostałe

Kwoty należności przeterminowanych są nieistotne.

W procesie odzyskiwania należności i działań windykacyjnych Grupa współpracuje z wyspecjalizowanymi podmiotami zewnętrznymi, wspierającymi ją w działaniach z obszaru tzw. windykacji twardej. Grupa monitoruje na bieżąco wysokość przeterminowanych należności, dokonuje odpisów aktualizujących, w uzasadnionych przypadkach występuje z roszczeniami prawnymi.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi oraz instrumentami pochodnymi

W zakresie należności od instytucji finansowych, w tym środków pieniężnych zdeponowanych na rachunkach bankowych i lokatach bankowych, a także transakcji zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej, bezpieczeństwo tych transakcji określone jest wymogami „Polityki zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA”, jak również „Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA”. ENEA prowadzi współpracę wyłącznie z partnerami, którzy spełniają wysokie kryteria wiarygodności kredytowej oraz charakteryzują się renomowaną pozycją na rynku bankowym.

Zgodnie z wyżej wymienionymi politykami, a także „Polityką zarządzania ryzykiem kredytowym w Grupie ENEA”, w przypadku gdy partner transakcji posiada rating nadany przez uznaną agencję, Grupa nie dokonuje szacowania ratingu wewnętrznego w odniesieniu do takiego podmiotu. Dokonując wyboru kontrahentów bankowych Grupa kieruje

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

się zatem zewnętrznymi ratingami kredytowymi, które są nadrzędne wobec pozostałych kryteriów oceny bezpieczeństwa inwestycji oraz rozliczeń i których wartości muszą kształtować się na poziomie inwestycyjnym.

Zestawienie wybranych ratingów długoterminowych banków współpracujących aktualnie z ENEA S.A. przedstawia się następująco:

Bank	Agencja	Rating
PKO BP	Moody's	A2
Pekao	Fitch	BBB+
mBank	S&P	BBB+
Santander Polska	Fitch	BBB+
BGK	Fitch	A-

W odniesieniu do inwestycji finansowych, w celu ograniczenia ryzyka koncentracji, przestrzega się zasad dywersyfikacji inwestowanych środków pieniężnych. Zgodnie z wyżej przytoczoną „Polityką zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA”, przyjmuje się maksymalny dopuszczalny poziom alokacji środków w stosunku do jednego partnera transakcji. Ponadto lokowanie nadwyżek środków spółek będących uczestnikami struktury cash poolowej co do zasady odbywa się na poziomie jednostki dominującej, która pełni rolę Pool Leadera w mechanizmie Cash-Poolingu. Samodzielne inwestowanie wolnych środków przez spółki wymaga uzyskania uprzedniej zgody ENEA S.A.

W zakresie zarządzania bieżącymi nadwyżkami środków pieniężnych, a także w zakresie instrumentów pochodnych zabezpieczających ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej Grupa na co dzień współpracuje z sześcioma instytucjami finansowymi.

Grupa dywersyfikuje ryzyko kredytowe dotyczące środków pieniężnych. Na 31 grudnia 2019 r. udział środków pieniężnych ulokowanych w trzech bankach o największym saldzie kształtował się następująco: bank A – 32,5%, bank B – 25,4% oraz bank C – 14% środków.

Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

Na poziomie ENEA S.A. ocenę znaczących należności długoterminowych i dłużnych papierów wartościowych (w tym obligacji i pożyczek wewnątrzgrupowych) oraz gwarancji finansowych i zobowiązań do udzielenia pożyczki, a także monitoring ryzyka kredytowego i ustalanie odpisów aktualizujących na oczekiwane straty kredytowe przeprowadza Departament Zarządzania Ryzykiem. Realizując ten cel pracownicy Departamentu przeprowadzają indywidualną ocenę poszczególnych kontrahentów lub poszczególnych instrumentów wykorzystując zewnętrzne ratingi kredytowe, a w przypadku ich braku – system wewnętrznych ratingów kredytowych wykorzystujący m.in. model Altmana dla rynków rozwijających się oraz elementy oceny jakościowo-prognostycznej.

Grupa identyfikuje znaczące pogorszenie ryzyka kredytowego w sytuacji, gdy:

- kontrahent zalega ze znaczącą płatnością przez okres dłuższy niż 30 dni,
- na dzień bilansowy zidentyfikowano przesunięcie o przynajmniej dwie pozycje w dół w ramach ratingu nieinwestycyjnego (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu), bądź
- na dzień bilansowy zidentyfikowano przesunięcie o przynajmniej jedną pozycję w dół w ramach ratingu spekulacyjnego (w porównaniu z momentem początkowego ujęcia danego instrumentu) lub przesunięcie do ratingu spekulacyjnego z ratingu nieinwestycyjnego.

Pozycje przypisane do ratingu inwestycyjnego, dla których nie wystąpiło zaleganie ze znaczącymi płatnościami przez okres dłuższy niż 30 dni traktowane są jako pozycje cechujące się niskim poziomem ryzyka kredytowego (kontrahent ma wysoką krótkoterminową zdolność spełniania swych obowiązków w zakresie wynikającym z umowy, a niekorzystne zmiany warunków gospodarczych i biznesowych w dłuższej perspektywie mogą – lecz niekoniecznie muszą – ograniczyć jego zdolność do wypełniania tych obowiązków).

Wyżej opisane aspekty należności długoterminowych uregulowane są przyjętą w Grupie „Metodyką ustalania odpisów z tytułu oczekiwanych strat kredytowych dla długoterminowych aktywów dłużnych i zbliżonych pozycji”.

W tabeli poniżej przedstawiono podział kategorii aktywów, dla których liczone są oczekiwane straty kredytowe, według poziomów ratingowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2019 12 miesięczne ECL	31 grudnia 2018 12 miesięczne ECL
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	2 650 838
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	3 761 947	2 650 838
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	133 998	128 279
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	133 998	128 279
Udzielone pożyczki	118 223	7 975
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	8 244	7 975
od CCC do D (poziom spekulacyjny)	109 979	-
Inne inwestycje krótkoterminowe	477	545
od AAA do BBB- (poziom inwestycyjny)	477	545
Razem wartość brutto	4 014 645	2 787 637
Pożyczki udzielone	(65 998)	-
Razem odpis aktualizujący na oczekiwane straty kredytowe	(65 998)	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	2 650 838
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	133 998	128 279
Udzielone pożyczki	52 225	7 975
Inne inwestycje krótkoterminowe	477	545
Razem wartość bilansowa	3 948 647	2 787 637

38.2. Ryzyko utraty płynności finansowej

Ekspozycja na ryzyko utraty płynności finansowej

Zarządzanie ryzykiem

Ryzyko utraty płynności finansowej identyfikowane jest jako ryzyko wystąpienia braku zdolności do zapłaty przez Grupę Kapitałową ENEA zobowiązań płatniczych w dacie ich wymagalności.

Celem prowadzonych działań jest ograniczenie prawdopodobieństwa materializacji ryzyka utraty płynności finansowej przy wykorzystaniu w optymalny sposób posiadanych zasobów finansowych oraz dostępnych instrumentów finansowania.

W toku prowadzonej działalności Grupa Kapitałowa ENEA dąży do zapewnienia dostępności środków pieniężnych na stabilnym poziomie, pozwalającym na terminowe regulowanie zobowiązań płatniczych. Realizacja działań z zakresu przyjętej „Polityki zarządzania płynnością oraz ryzykiem płynności w Grupie ENEA” zakłada także zabezpieczenie zdolności do skutecznego reagowania na tzw. kryzysy płynności, tj. okresy zwiększonego zapotrzebowania na środki pieniężne.

Podejmowane działania umożliwiają kontynuację prowadzenia działalności w przypadku wystąpienia kryzysu płynności przez okres niezbędny do uruchomienia awaryjnego planu finansowania.

W procesie zarządzania płynnością finansową Grupa koncentruje prowadzone działania wokół analizy kształtowania się przepływów pieniężnych w ujęciu bieżącym i strategicznym, optymalizacji składników kapitału obrotowego oraz monitoringu koncentracji sald na rachunkach bankowych. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa w sytuacjach nieprzewidywalnych, Grupa przeprowadza cyklicznie analizy scenariuszowe oraz opracowuje awaryjne plany finansowania których celem jest zapewnienie zdolności do uzupełniania powstałych niedoborów gotówkowych. Grupa zarządza nadwyżkami finansowymi z poziomu centralnego. Alokacja nadwyżek odbywa się głównie z wykorzystaniem lokat terminowych. W celu ograniczenia ryzyka koncentracji, inwestycje nadwyżek środków pieniężnych podlegają dywersyfikacji pomiędzy instytucjami finansowymi. Efektywność inwestycji podlega stałemu

monitorowaniu.

Działania związane z zarządzaniem płynnością finansową oraz ryzykiem płynności koordynowane są przez ENEA S.A. W celu zapewnienia finansowania działalności bieżącej oraz optymalizacji procesu zarządzania nadwyżkami finansowymi ENEA S.A. oraz spółki z Grupy Kapitałowej ENEA wykorzystują mechanizm zarządzania grupą rachunków (tzw. Cash Pooling-u). W stosowanym rozwiązaniu ENEA S.A. pełni rolę agenta (tzw. Pool Leadera). Dodatkowymi instrumentami finansowania działalności bieżącej, które zabezpieczają również potrzeby uczestników systemów Cash Pooling-u są kredyty w rachunkach bieżących, które posiada ENEA S.A.

Instrumenty finansowania działalności bieżącej uzupełnia wykorzystywany przez Grupę centralny mechanizm pozyskiwania finansowania zewnętrznego przez ENEA S.A. Dystrybucja finansowania w ramach Grupy odbywa się przez ENEA S.A.

Stale zarządzanie ryzykiem w wymienionych obszarach oraz pozycja rynkowa i finansowa Grupy pozwala na stwierdzenie, że ryzyko utraty płynności finansowej utrzymuje się na poziomie minimalnym.

Grupa zarządza ryzykiem płynności również poprzez utrzymywanie otwartych i niewykorzystanych linii kredytowych, których wysokość na 31 grudnia 2019 r. kształtuje się na poziomie 600 000 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia zapadalność zobowiązań finansowych Grupy:

Stan na 31 grudnia 2019

	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu leasingu	Kredyty bankowe i obligacje	Pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Zobowiązania z tytułu umów z klientami	Razem
Wartość księgowa	1 599 278	532 263	9 836 713	69 311	60 934	12 631	12 111 130
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(1 619 139)	(906 312)	(10 769 985)	(75 729)	(61 512)	(12 631)	(13 445 308)
do 6 m-cy	(1 478 140)	(21 321)	(1 324 008)	(7 327)	(41 608)	(12 631)	(2 885 035)
6-12 m-cy	(4 522)	(20 792)	(989 838)	(6 706)	(3 441)	-	(1 025 299)
1-2 lat	(91 704)	(55 409)	(1 407 068)	(13 101)	(11 713)	-	(1 578 995)
2-5 lat	(14 441)	(52 776)	(5 230 255)	(33 877)	(4 750)	-	(5 336 099)
powyżej 5 lat	(30 332)	(756 014)	(1 818 816)	(14 718)	-	-	(2 619 880)

Stan na 31 grudnia 2018

	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Kredyty bankowe i obligacje	Pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	Razem
Wartość księgowa	2 467 124	6 640	8 247 880	81 673	132 890	10 936 207
Niezdyskontowane umowne przepływy pieniężne	(2 478 683)	(7 099)	(9 148 749)	(90 021)	(140 351)	(11 864 903)
do 6 m-cy	(2 423 113)	(1 633)	(256 873)	(7 200)	(114 538)	(2 803 357)
6-12 m-cy	(4 849)	(1 623)	(269 787)	(7 205)	(5 586)	(289 050)
1-2 lat	(5 120)	(2 610)	(2 376 945)	(14 086)	(10 787)	(2 409 548)
2-5 lat	(14 387)	(1 233)	(4 017 776)	(37 329)	(9 440)	(4 080 165)
powyżej 5 lat	(31 214)	-	(2 227 368)	(24 201)	-	(2 282 783)

38.3. Ryzyko towarowe

Ekspozycja na ryzyko towarowe

Ryzyko towarowe związane jest z możliwym wystąpieniem zmian w generowanych przez Grupę przychodach / przepływach pieniężnych, w szczególności wskutek istniejącej zmienności cen towarów. Celem zarządzania ryzykiem towarowym jest utrzymanie ekspozycji na to ryzyko w akceptowalnych ramach, określonych wyznaczonymi limitami, przy jednoczesnej maksymalizacji wyniku realizowanego na prowadzonej działalności handlowej.

Specyficznym aspektem ryzyka towarowego Grupy jest fakt, iż działając jako przedsiębiorstwo energetyczne pełniące rolę sprzedawcy z urzędu, Grupa ma obowiązek przedkładania do zatwierdzenia taryf dla energii elektrycznej dla grup taryfowych G. Grupa kupuje energię po cenach rynkowych, natomiast swoją taryfę kalkuluje w oparciu o koszty uznane przez Prezesa URE za uzasadnione oraz z uwzględnieniem marży (w obrocie) planowanej na kolejny okres taryfowy. W związku z powyższym Grupa, w okresie obowiązywania taryfy, ma ograniczone możliwości przenoszenia niekorzystnych dla Grupy zmian kosztów swojej działalności na końcowych odbiorców energii elektrycznej. Wniosek o korektę taryfy Grupa może złożyć do Prezesa URE tylko w przypadku drastycznego wzrostu kosztów z przyczyn od niej niezależnych.

Zarządzanie ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie cenowym polega na ciągłym monitorowaniu wielkości otwartej pozycji handlowej (zarówno w obszarze hedgingowym, jak i w obszarze działalności - proprietary trading) oraz pomiarze - przy wykorzystaniu narzędzi opartych o koncepcję wartości narażonej na ryzyko (value at risk) - poziomu ryzyka, wynikającego z możliwych skutków wahań cen poszczególnych towarów w odniesieniu do takiej otwartej pozycji. Technika ograniczania ryzyka jest w tym przypadku domknięcie pozycji generującej zbyt dużą (większą, niż tzw. apetyt na ryzyko) wartość potencjalnej straty. Model zarządczy opiera się w tym przypadku na systemie limitów wartościowych (limitów VaR) określających maksymalną dopuszczalną wartość otwartej pozycji, będącej nośnikiem tak rozumianego ryzyka towarowego (cenowego).

Zarządzanie ryzykiem towarowym w zakresie wolumetrycznym polega na wykorzystaniu metod scenariuszowych oraz optymalizowaniu procesów planowania i kontroli działalności handlowej pozwalających w możliwie najtrafniejszy sposób oszacować przewidywane wolumeny towarów będących przedmiotem obrotu.

Ponadto, niezależnie od powyższego, w GK ENEA zastosowanie znajdują zasady zarządcze określone obowiązującą w Grupie regulacją o wymiarze strategicznym (tzw. tryb handlu hurtowego), wyznaczającą metody działania w zakresie optymalizacji pozycji handlowej Grupy, której zasadniczym celem jest minimalizacja ryzyka podjęcia działań niezgodnych z tendencją rynkową przy jednoczesnym uwzględnieniu aspektu efektywnościowego podejmowanych działań (uzyskiwanie wyników lepszych od średniej rynkowej).

38.4. Ryzyko walutowe

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe związane jest z możliwością występowania wahań kursów walutowych, które prowadzić mogą w konsekwencji do zmian w generowanych przez Grupę przepływach pieniężnych.

Ekspozycja na ryzyko walutowe Grupy wynika w szczególności z konieczności realizacji obowiązku dotyczącego zakupu oraz przedłożenia do umorzenia uprawnień do emisji, ponoszonych wydatków inwestycyjnych oraz realizacji umów na świadczenie usług przez kontrahentów, których

Zarządzanie ryzykiem

Działania zabezpieczające są podejmowane w oparciu o obowiązującą w Grupie „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA”.

Ryzyko walutowe zabezpieczane jest głównie przy wykorzystaniu terminowych transakcji walutowych FX Forward. Celem podejmowanych działań zabezpieczających przed ryzykiem kursowym jest zagwarantowanie stałego poziomu wartości przepływów pieniężnych w walucie krajowej generowanych w związku z prowadzoną działalnością operacyjną i inwestycyjną.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

wynagrodzenie denominowane jest w walutach obcych.

W celu uzyskania jak najwyższej efektywności zabezpieczenia kontrakty FX Forward zawierane są na okresy oraz kwoty odpowiadające składowym ekspozycji na ryzyko walutowe. W konsekwencji, powoduje to powstawanie ekonomicznego powiązania pomiędzy tzw. pozycjami bazowymi oraz zabezpieczającymi je instrumentami pochodnymi. Przy ścisłym powiązaniu pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego za podstawowe źródło nieefektywności powiązań można uznać nienależyte wywiązanie się przez kontrahentów z zawartych umów lub zaistnienie ewentualnych korekt terminów płatności w ramach umów zawartych z kontrahentami.

Zgodnie z „Polityką zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA” działania zabezpieczające realizowane są każdorazowo w oparciu o strategię zabezpieczającą ryzyko walutowe, które zatwierdzone są każdorazowo przez Komitet Ryzyka Grupy ENEA. Zgodnie z przyjętymi regulacjami Grupa zabezpiecza całość ekspozycji na ryzyko walutowe uznanej za istotną, tzn. taką, która przekracza wartość limitu na ekspozycję. Na dzień 31 grudnia 2019 r. wartość ta kształtowała się na poziomie równowartości 600 tys. EUR w horyzoncie roku w odniesieniu do pojedynczej spółki. Grupa nie stosuje w tym zakresie rachunkowości zabezpieczeń.

Transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. nie zawierała transakcji FX FORWARD. Wycena instrumentów na 31 grudnia 2019 r. wynosiła 0 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 0 tys. zł).

ENEA Trading Sp. z o.o. zawierała w 2019 r. transakcje dotyczące zabezpieczenia zakupu EUR dla uprawnień do emisji.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela prezentuje ekspozycję Grupy na ryzyko zmiany kursów walutowych:

	Stan na 31 grudnia 2019				Stan na 31 grudnia 2018			
	Wartość księgowa	w tym wartość w EUR wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wynik finansowy		Wartość księgowa	w tym wartość w EUR wyrażona w walucie funkcjonalnej (zł)	Wynik finansowy	
			Wzrost kursu +1%	Spadek kursu -1%			Wzrost kursu +1%	Spadek kursu -1%
Aktywa finansowe								
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 761 947	170 922	1 709	(1 709)	2 650 838	778 352	7 784	(7 784)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 561 518	314 462	3 145	(3 145)	1 543 895*	299 024	2 990	(2 990)
Zobowiązania finansowe								
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(1 599 278)	(42 767)	(428)	428	(2 467 124)	(1 859)	(19)	19
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	(60 934)	(35 617)	(356)	356	(132 890)**	(5 916)	(59)	59
Ekspozycja netto	3 663 253	407 000			1 594 719	1 069 601		
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem			4 070	(4 070)			10 696	(10 696)
Podatek 19%			(773)	773			(2 032)	2 032
Ekspozycja netto po opodatkowaniu			3 297	(3 297)			8 664	(8 664)

*Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

**W zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej zaprezentowano kontrakty forward.

38.5. Ryzyko stóp procentowych

Ekspozycja na ryzyko stóp procentowych	Zarządzanie ryzykiem
<p>Ryzyko zmiany stóp procentowych związane jest z negatywnym wpływem zmian rynkowej stopy procentowej na sytuację finansową Grupy Kapitałowej ENEA. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej wynika z zawartych umów kredytowych oraz umów programów emisji obligacji.</p> <p>Z uwagi na obowiązujący w Grupie model aranżowania finansowania, ryzyko stopy procentowej jest identyfikowane oraz podlega zarządzaniu (kwantyfikowanie, mitygowanie) przez Jednostkę Dominującą. Aranżowanie finansowania odbywa się w oparciu o oprocentowanie zmienne, które kalkulowane jest w korelacji ze stawkami rynkowymi (międzybankowymi). Działania zabezpieczające w obszarze stopy procentowej realizowane są w oparciu o „Politykę zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA”.</p> <p>Zgodnie z ww. Polityką – ekspozycja na ryzyko stóp procentowych identyfikowana jest wyłącznie w oparciu o stronę zobowiązaniową planowanych przepływów pieniężnych, bez uwzględniania wartości inwestycji finansowych (które cechują się niższym tenorem, niż zobowiązania finansowe) – przy czym dotyczy to wyłącznie zobowiązań finansowych o charakterze długoterminowym.</p>	<p>Zgodnie z przyjętymi w roku 2019 na mocy „Polityki zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej w Grupie ENEA” strategiami zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej, Grupa ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez zawieranie kontraktów wymiany płatności odsetkowych (ang. IRS - Interest Rate Swap). Wykorzystanie instrumentów zabezpieczających umożliwia wymianę serii płatności odsetkowych w tej samej walucie, naliczanych od uzgodnionej kwoty nominalnej i dla ustalonego okresu, przy czym Grupa płaci odsetki oparte na stałym oprocentowaniu, natomiast druga strona transakcji (bank) na oprocentowaniu zmiennym. W celu uzyskania jak największej efektywności zabezpieczenia parametry instrumentu zabezpieczającego są tożsame z warunkami transakcji zabezpieczanej (tzw. pozycji bazowej). W konsekwencji, prowadzi to do powstania powiązania ekonomicznego między poszczególnymi płatnościami wynikającymi z obsługi finansowania zewnętrznego oraz zabezpieczającymi je instrumentami pochodnymi. Przy ścisłym powiązaniu pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego za podstawowe źródło nieefektywności powiązań uznaje się ryzyko nienależytego wywiązania się przez kontrahentów z zawartych umów (na podstawie których zawierane są transakcje zabezpieczające) lub wcześniejsze rozliczenie pozycji zabezpieczanej.</p>

Na 31 grudnia 2019 r. Grupa posiada zobowiązania z tytułu kredytów bankowych i dłużnych papierów wartościowych w wysokości 9 906 024 tys. zł. Wartość zadłużenia, o którym mowa powyżej, została zabezpieczona w 52,5% transakcjami zabezpieczającymi ryzyko stopy procentowej (instrumenty IRS).

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Grupy na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację aktywów i zobowiązań finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	4 891 004	3 991 684
Zobowiązania finansowe	(2 842 799)	(2 773 787)
Wpływ zabezpieczenia IRS	(5 201 117)	(5 315 000)
Razem	(3 152 912)	(4 097 103)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	950 877	667 828*
Zobowiązania finansowe	(9 207 397)	(8 029 530)
Wpływ zabezpieczenia IRS	5 201 117	5 315 000
Razem	(3 055 403)	(2 046 702)

*Do aktywów finansowych o zmiennej stopie procentowej doliczono depozyty zabezpieczające.

W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej Grupa prezentuje środki pieniężne deponowane na lokatach. W ramach aktywów finansowych o stałej stopie procentowej ujęto także należności handlowe, które są oprocentowane stałą stopą procentową odsetek karnych tylko w przypadku przekroczenia terminu płatności.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2019 r. ENEA S.A. zawarła transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap) dla ekspozycji o wartości 1 488 890 tys. zł. Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 31 grudnia 2019 r. wyniosła 5 201 117 tys. zł. Ponadto ENEA S.A. posiada kredyty oprocentowane wg. stałej stopy procentowej o łącznym wolumenie 649 934 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Wycena tych instrumentów jest prezentowana w pozycji: „Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej”. Instrumenty pochodne są traktowane, jako zabezpieczenie przepływów, w związku, z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń.

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej dotyczące wyceny IRS wyniosły 23 802 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 22 176 tys. zł).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela przedstawia wpływ zmiany stopy procentowej na wynik finansowy Grupy w odniesieniu do instrumentów oprocentowanych zmienną stopą procentową:

	Stan na 31 grudnia 2019			Stan na 31 grudnia 2018		
	Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)		Wartość księgowa	Wpływ ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy (okres 12 miesięcy)	
		+ 1 p.p.	- 1 p.p.		+ 1 p.p.	- 1 p.p.
Aktywa finansowe						
Środki pieniężne	388 944	3 889	(3 889)	197 514	1 975	(1 975)
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	133 998	1 340	(1 340)	128 279	1 283	(1 283)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	427 935	4 279	(4 279)	341 968*	3 420	(3 420)
Inne inwestycje krótkoterminowe	-	-	-	67	1	(1)
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		9 508	(9 508)		6 679	(6 679)
Podatek 19%		(1 807)	1 807		(1 269)	1 269
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		7 701	(7 701)		5 410	(5 410)
Zobowiązania finansowe						
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	(9 207 397)	(92 074)	92 074	(8 028 402)	(80 284)	80 284
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	-	(1 128)	(11)	11
Instrumenty pochodne	(23 802)	-	-	(22 176)	-	-
Wpływ na wynik przed opodatkowaniem		(92 074)	92 074		(80 295)	80 295
Podatek 19%		17 494	(17 494)		15 256	(15 256)
Wpływ na wynik po opodatkowaniu		(74 580)	74 580		(65 039)	65 039
Razem		(66 879)	66 879		(59 629)	59 629

*Do należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności doliczono depozyty zabezpieczające.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Pozostałe noty objaśniające

39. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Spółki Grupy Kapitałowej zawierają transakcje z następującymi podmiotami powiązаныmi:

- transakcje ze spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej – transakcje te są eliminowane na etapie konsolidacji,
- transakcje zawarte pomiędzy Grupą a Członkami Władz Grupy, które podzielić należy na dwie kategorie:
 - wynikające z powołania na Członków Rad Nadzorczych,
 - wynikające z innych umów o charakterze cywilno-prawnym,
- transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Transakcje z członkami Władz Grupy

Tytuł	Rok zakończony			
	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych	4 023*	3 310**	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	774	790
RAZEM	4 023	3 310	774	790

* Wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji, odprawę dla byłego Członka Zarządu oraz premie za 2017 r. w wysokości 1 282 tys. zł.

** Wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji oraz premie za 2017 r. dla byłych Członków Zarządu w wysokości 610 tys. zł.

Na 31 grudnia 2019 r. zobowiązania z tytułu kontraktów menadżerskich i umów konsultingowych wobec Członków Zarządu wynoszą 164 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 158 tys. zł). Rezerwa na premię dla Zarządu na 31 grudnia 2019 r. wynosi 3 510 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. odpowiednio 2 652 tys. zł), kwoty rezerw nie są uwzględnione w powyższej tabeli.

Transakcje dotyczące pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Organ	Stan na	Udzielono od	Splaty do	Stan na
	1 stycznia 2019	1 stycznia 2019	31 grudnia 2019	31 grudnia 2019
Rada Nadzorcza Spółki	5	-	(5)*	-
RAZEM	5	-	(5)	-

* z tego 2 tys. zł dot. wygaśnięcia mandatów Członków Rady Nadzorczej

Organ	Stan na	Udzielono od	Splaty do	Stan na
	1 stycznia 2018	1 stycznia 2018	31 grudnia 2018	31 grudnia 2018
Rada Nadzorcza Spółki	11	-	(6)	5
RAZEM	11	-	(6)	5

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy Jednostką Dominującą a Członkami Władz Jednostki Dominującej dotyczą wyłącznie wykorzystania przez Członków Zarządu ENEA S.A. samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Członkowie władz Grupy oraz bliscy członkowie ich rodzin nie dokonywali istotnych transakcji ze spółkami Grupy mających wpływ na wynik oraz sytuację finansową Grupy.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi ze Skarbem Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

Grupa zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy węgla, energii elektrycznej, praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, usługi przesyłowej i dystrybucyjnej, które Grupa realizuje od podmiotów zależnych od Skarbu Państwa,
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej, przyłączenia do sieci i pozostałych powiązanych z tym opłat oraz węgla, którą Grupa realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

Dodatkowo Grupa zidentyfikowała transakcje z jednostkami powiązаныmi ze Skarbem Państwa o charakterze finansowym, tj. z bankami, które są gwarantami w programach emisji obligacji. Wśród tych podmiotów znajdują się: PKO BP S.A., Pekao S.A. oraz Bank Gospodarstwa Krajowego. Szczegółowe informacje dotyczące programów emisji obligacji zostały zaprezentowane w nocie 30.

Wśród podmiotów będących spółkami zależnymi od Skarbu Państwa największym kontrahentem - odbiorcą Grupy ENEA jest Grupa Azoty, wartość sprzedaży netto w roku 2019 była na poziomie 295 616 tys. zł. (w roku 2018 była to KGHM Polska Miedź - sprzedaż na poziomie 167 262 tys. zł), największym kontrahentem - dostawcą jest Grupa Polskie Sieci Elektroenergetyczne, wartość zakupów netto 1 074 274 tys. zł (w roku 2018 była to również Grupa PSE – zakupy na poziomie 1 536 868 tys. zł).

Transakcje z podmiotami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi

Poniższa tabela przedstawia najistotniejsze transakcje z podmiotami współkontrolowanymi i stowarzyszonymi:

	Rok zakończony 31 grudnia 2019		Stan na 31 grudnia 2019	
	Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
Podmioty będące spółkami współkontrolowanymi	69 289	441 502	51 292	103 917
Podmioty będące spółkami stowarzyszonymi	6 564	1 688	1	81 628

	Rok zakończony 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2018	
	Sprzedaż	Zakupy	Należności	Zobowiązania
Podmioty będące spółkami współkontrolowanymi	109 763	494 518	44 122	54 891
Podmioty będące spółkami stowarzyszonymi	2 376	10 896	12	90 404

Wartość pożyczek udzielonych spółce współkontrolowanej Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wynosi 109 619 tys. zł brutto oraz 43 848 tys. zł netto (nota 18).

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

40. Noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmian kapitału obrotowego w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych do zmian w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej:

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Zmiana stanu praw do emisji CO₂ w bilansie	(788 892)	9 297
- wycena PPA	(5 536)	(2 746)
Zmiana stanu praw do emisji CO₂ w cash flow	(794 428)	6 551
Zmiana stanu zapasów w bilansie	(111 425)	(418 683)
- korekta amortyzacji o zmianę stanu produktów i świadczenia na własne potrzeby	2 501	937
- amortyzacja materiałów wielokrotnego użytku	(1 068)	-
- przychody materiałowe z tytułu likwidacji środków trwałych	-	135
Zmiana stanu zapasów w cash flow	(109 992)	(417 611)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w bilansie	(244 676)	(321 298)
- kompensata VAT z podatkiem dochodowym	(12 956)	(70 118)
- korekta prezentacyjna należności i zobowiązań	-	16 532
- koszty transakcyjne	908	1 623
- pożyczki	-	(12 978)
- należności z tytułu CIT	(366)	4 593
- programy obligacji	1 044	210
- zmiana MSSF	-	(6 007)
- leasing finansowy	(1 472)	-
- inne	423	757
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności w cash flow	(257 095)	(386 686)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w bilansie	(521 880)	561 832
- zobowiązania inwestycyjne	123 258	116 253
- korekta prezentacyjna należności i zobowiązań	-	(17 447)
- zarachowane i niezapłacone odsetki	121	(172)
- zobowiązania z tytułu CIT	-	(4 959)
- wygaśnięcie opcji	-	27 101
- zmiana MSSF	-	(60 304)
- korekta zobowiązań inwestycyjnych o VAT naliczony	(14 075)	(1 816)
- kompensata zobowiązań z nadpłatą w podatku CIT	11 857	2 465
- pożyczka	(80 123)	-
- przychody/koszty przejęcia	-	(2 777)
- programy obligacji	-	1 253
- inne	(1 099)	234
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań w cash flow	(481 941)	621 663
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w bilansie	215 113	56 898
- zyski/straty aktuarialne odniesione w ICD	(85 281)	(36 385)
- inne	128	468
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w cash flow	129 960	20 981
Zmiana stanu rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego w bilansie	30 151	(527 799)
- zmiana MSSF	-	548 431
- inne	-	41
Zmiana stanu rozliczenia dochodu z tytułu dotacji oraz usług modernizacji oświetlenia drogowego w cash flow	30 151	20 673

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu pozostałych rezerw na zobowiązania i inne obciążenia w bilansie	526 744	236 593
- eliminacja zmiany stanu rezerwy na Fundusz Likwidacji Kopalni	(44 046)	(2 414)
- inne	(25)	38
Zmiana stanu pozostałych rezerw na zobowiązania i inne obciążenia w cash flow	482 673	234 217

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zadłużenia w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej do skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Uzgodnienie kredytów bankowych i pożyczek

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	2 296 276	2 392 406
Otrzymane kredyty i pożyczki	-	11 229
Splata kredytów i pożyczek	(166 222)	(111 354)
Wycena i koszty transakcyjne	579	3 995
Stan na 31 grudnia	2 130 633	2 296 276

Uzgodnienie obligacji

	Stan na	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stan na 1 stycznia	6 033 277	5 867 114
Wykup obligacji	(277 910)	(395 000)
Emisja obligacji	2 000 000	550 000
Wycena i koszty transakcyjne	20 024	11 163
Stan na 31 grudnia	7 775 391	6 033 277

41. Umowy koncesyjne na świadczenie usług publicznych

Przedmiotem prowadzonej przez Grupę Kapitałową działalności jest przede wszystkim wytwarzanie energii elektrycznej, dystrybucja energii elektrycznej, obrót energią elektryczną oraz produkcja i sprzedaż węgla.

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, za koncesjonowanie, regulację działalności przedsiębiorstw energetycznych i zatwierdzanie taryf odpowiada Prezes URE.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Data obowiązywania umowy koncesyjnej								
	ENEA S.A.	ENEA Operator Sp. z o.o.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	ENEA Trading Sp. z o.o.	MEC Piła Sp. z o.o.	PEC Sp. z o.o.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	ENEA Elektrownia Połaniec S.A.	Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.
Obrót energią elektryczną	31 grudnia 2025		31 grudnia 2030	31 grudnia 2030			1 września 2028	31 grudnia 2030	
Obrót paliwami gazowymi	31 grudnia 2030			31 grudnia 2030			10 stycznia 2029		
Obrót gazem ziemnym z zagranicą				31 grudnia 2030					
Obrót ciepłem							30 września 2028		
Dystrybucja energii elektrycznej		1 lipca 2030							
Wytwarzanie energii elektrycznej			31 grudnia 2030		31 grudnia 2030		30 listopada 2028	1 listopada 2025	
Wytwarzanie energii cieplnej			31 grudnia 2025		31 grudnia 2025	31 grudnia 2025	30 września 2028	1 listopada 2025	
Przesyłanie i dystrybucja ciepła			31 grudnia 2025		31 grudnia 2025	31 grudnia 2025	30 września 2028	1 listopada 2025	
Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Bogdanka” objętego obszarem górniczym „Puchaczów V” z 6 kwietnia 2009 r.									31 grudnia 2031
Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Lubelskie Zagłębie Węglowe – obszar K-3” objętego obszarem górniczym „Stręczyn” z 17 czerwca 2014 r.									17 lipca 2046
Wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Ostrów” położonego na terenie gmin: Ludwin, Łęczna, Ostrów Lubelski, Puchaczów, Sosnowica, Uścimów w województwie lubelskim z 17 listopada 2017 r.									31 grudnia 2065
wydobywanie węgla kamiennego ze złoża „Lubelskie Zagłębie Węglowe - obszar K-6 i K-7” położonego na terenie gminy Cyców, w powiecie łęczyńskim w województwie lubelskim z 20 grudnia 2019 r.									31 grudnia 2046

Działalność górnicza spółki **Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.** w zakresie gospodarczego wydobywania kopaliny węgla kamiennego musi odbywać się zgodnie z przepisami Prawa Geologicznego i Górniczego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

42. Zatrudnienie

	Rok zakończony	
	31 grudnia 2019	31 grudnia 2018
Stanowiska robotnicze	9 682	9 448
Stanowiska nierobotnicze	7 314	6 737
RAZEM	16 996	16 185

Dane zawarte w tabeli przedstawiają zatrudnienie w etatach. Stanowiska menadżerskie zostały zakwalifikowane do stanowisk nierobotniczych.

43. Zobowiązania warunkowe, postępowania sądowe oraz sprawy toczące się przed organem administracji publicznej

W tej części not objaśniających zaprezentowano zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.

43.1. Wpływ taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G

30 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”) podjął decyzję o zatwierdzeniu taryfy dla energii elektrycznej dla zespołu grup taryfowych G na okres od 14 stycznia do 31 marca 2020 r. („Taryfa”).

Prezes URE zatwierdził cenę sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców w grupach taryfowych G dla ENEA S.A., na poziomie średnio 289,37 zł za MWh.

Mając powyższe na uwadze oraz działając zgodnie z MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa*, Grupa zidentyfikowała konieczność utworzenia w IV kwartale 2019 r. rezerwy na umowy rodzące obciążenia.

Ustalenie wielkości rezerwy na kontrakty rodzące obciążenie

W wyniku zatwierdzenia Taryfy z datą obowiązywania od 14 stycznia 2020 r. Grupa dokonała analizy zagadnienia pod kątem aktualizacji rezerw i ujęcia ewentualnych zwrotów w kontekście zapisów MSR 37. Zgodnie z przepisami sprawozdawczymi, jeżeli dany kontrakt lub grupa kontraktów przynoszą straty, to spółka powinna rozpoznać odpowiednią rezerwę w okresie, w którym ta strata stała się nieunikniona, chyba że nie jest w stanie wiarygodnie ustalić kwoty tej rezerwy, a aktywa z tytułu zwrotów ujmuje się gdy są one prawie pewne w kwocie nie wyższej niż rozpoznane rezerwy. W odniesieniu do ustalenia kosztów wykonania świadczenia w rozumieniu MSR 37, przyjęto jedynie koszty bezpośrednie (koszty nabycia energii, praw majątkowych wraz z aktualną stawką podatku akcyzowego), a pominięto koszty pośrednie (koszty własne i zysk). Kwestia, które z kosztów należy uwzględnić przy szacowaniu rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia była przedmiotem rozważań przez KIMSF w roku 2017. Zagadnienie nie zostało jednoznacznie uregulowane, a przyjęcie rozwiązania jest kwestią osądu sporządzającego.

Przyjmując ceny obowiązujące w pierwszym kwartale 2020 r. dla klientów z grup taryfowych G w taryfie regulowanej przez Prezesa URE, Grupa oszacowała tzw. stratę na kontrakcie. Strata ta wynika z przyjęcia modelowych kosztów nabycia energii elektrycznej w 2020 r. (kosztów energii elektrycznej i praw majątkowych oraz stawki podatku akcyzowego na poziomie uznanym za uzasadniony w warunkach rynkowych przez Grupę w procesie taryfowym na 2020 r.) i równoczesnego stosowania cen sprzedaży zatwierdzonych przez Prezesa URE w Taryfie na pierwszy kwartał 2020 r. do końca 2020 r. Dodatkowo uwzględniono:

- ceny sprzedaży z 2019 r. obowiązujące w okresie pierwszych 13 dni 2020 r. (de facto ceny z 2018 r.),
- wolumen sprzedaży wynikający z planowanego na 2020 r. poziomu sprzedaży do klientów w Taryfie G.

Na 31 grudnia 2019 r. Grupa oszacowała poziom rezerwy na kontrakty rodzące obciążenia w wysokości 68 565 tys. zł. W roku 2019 Grupa wykorzystwała rezerwę na kontrakty rodzące obciążenia w wysokości 78 981 tys. zł utworzoną na 31 grudnia 2018 r.

43.2. Poręczenia i gwarancje

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 31 grudnia 2019 r. istotne gwarancje bankowe w ramach umowy zawartej

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

przez ENEA S.A. z Bankiem PKO BP S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2019 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
12 sierpnia 2018 r.	16 maja 2021 r.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	2 109
13 listopada 2018 r.	30 stycznia 2020 r.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	4 462
24 maja 2019 r.	30 lipca 2020 r.	Miasto Bydgoszcz	PKO BP S.A.	1 207
Suma udzielonych gwarancji bankowych				7 778

Zestawienie udzielonych gwarancji wg stanu na 31 grudnia 2018 r.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
12 sierpnia 2018 r.	12 sierpnia 2020 r.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 944
13 listopada 2018 r.	30 stycznia 2020 r.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	4 462
Suma udzielonych gwarancji bankowych				6 406

Wartość pozostałych gwarancji udzielonych przez Grupę na 31 grudnia 2019 r. wynosi 17 614 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 7 793 tys. zł).

43.3. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Grupy

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. oraz ENEA Operator Sp. z o.o. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej (tzw. sprawy za energię) oraz dochodzenia należności z innych tytułów – nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączy do sieci i innych usług specjalistycznych (tzw. sprawy za nie energię).

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dotyczą przede wszystkim odszkodowań oraz kar umownych od kontrahentów spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. przed sądami powszechnymi toczyły się łącznie 5 754 sprawy z powództwa Grupy na łączną kwotę 181 081 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. toczyło się 9 735 spraw o łącznej wartości 160 617 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Grupy Kapitałowej.

Postępowania przeciwko Grupie

Postępowania przeciwko Grupie wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, ustalenie, czy miał miejsce nielegalny pobór energii oraz odszkodowania za korzystanie przez Grupę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne. Za szczególnie istotne Grupa uznaje powództwa dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości niebędących własnością Grupy.

Występują również roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 43.7).

Postępowania sądowe przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dotyczą m.in. odszkodowań oraz zapłaty kar umownych.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. przed sądami powszechnymi toczyły się łącznie 2 344 sprawy przeciwko Grupie na łączną kwotę 913 887 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2018 r. toczyło się 2 249 spraw o łącznej wartości 796 154 tys. zł). Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Grupy Kapitałowej.

Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w nocie 33.

43.4. Pozostałe postępowania sądowe

Postępowania przed sądami administracji publicznej spółki Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. dotyczą głównie sporów z jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie podatku od nieruchomości. Kwestia wywodzi się z tego, iż spółka LWB sporządzając deklaracje z tytułu podatku od nieruchomości dotychczas nie uwzględniała (podobnie jak inne spółki górnicze w Polsce) dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości podziemnych wyrobisk górniczych, ani też wartości wyposażenia, które się w nich znajdowało. W trakcie lat 2014-2017 dokonywane były częściowe rozliczenia wzajemnych należności i zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości.

Pod koniec 2018 r. w wyniku podtrzymania przez SKO wydanych przez Wójtów Gmin decyzji określających wobec spółki wysokość zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości za rok 2013 w przypadku Gmin Ludwin, Puchaczów i Cyców nastąpiło rozliczenie wzajemnych należności i zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. W wyniku dokonanego rozliczenia wykorzystano utworzoną wcześniej rezerwę w wysokości 9 485 tys. zł (w zdecydowanej większości wykorzystanie polegało na kompensacie z przysługującymi spółce nadpłatami).

W sierpniu 2019 roku, w celu zabezpieczenia się przed ewentualnymi negatywnymi konsekwencjami dla Grupy w postaci odsetek od zaległości w podatku od nieruchomości, w przypadku gdyby decyzje Gmin uwzględniające w podstawie opodatkowania wyposażenie i obudowę znajdujące się w wyrobiskach górniczych zostały ostatecznie utrzymane, LWB podjęła decyzję o uwzględnieniu dla potrzeb kalkulacji tego podatku wartości podziemnych wyrobisk górniczych oraz wyposażenia (w związku z pojawieniem się przeważającej linii orzecznictwa w zakresie opodatkowania elementów wchodzących w skład wyrobisk górniczych) oraz zapłaty zaległego podatku wraz z odsetkami za lata 2016-2019. Złożenie skorygowanych deklaracji oraz zapłaty zaległego podatku wraz z odsetkami nastąpiło w dniu 6 sierpnia 2019 r. a łączna kwota zapłacona na rachunek gmin Puchaczów, Cyców oraz Ludwin wyniosła 27 610 tys. zł. Operacja ta nie miała wpływu na wynik finansowy Grupy (wykorzystana została część utworzonej uprzednio w tym celu rezerwy).

Następnie pod koniec 2019 r. w wyniku podtrzymania przez SKO wydanych przez Wójtów Gmin decyzji określających wobec spółki wysokość zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości za rok 2014 w przypadku Gmin Ludwin, Puchaczów i Cyców nastąpiło wzajemne rozliczenie należności i zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. W wyniku dokonanego rozliczenia wykorzystano utworzoną wcześniej rezerwę w wysokości 9 183 tys. zł (podobnie jak w przypadku poprzednich lat w zdecydowanej większości wykorzystanie polegało na kompensacie z przysługującymi spółce nadpłatami, z częściową dopłatą ze strony spółki).

Równocześnie do utworzonej rezerwy, w oparciu o powyższe fakty, w związku z dokonanymi w latach: 2014, 2015, 2017, 2018 oraz 2019 rozliczeniami (zaliczeniami nadpłat na poczet zobowiązań) z tytułu podatku od nieruchomości w zakresie dotyczącym podziemnych wyrobisk górniczych, LWB wyliczyła na dzień 31 grudnia 2019 r. przychody należne z tytułu nadpłaconego podatku od nieruchomości w kwocie 184 tys. zł (na 31 grudnia 2018 r. 4 877 tys. zł). Należy zaznaczyć, że w trakcie 2019 r. należności z tytułu nadpłat w podatku od nieruchomości zostały niemal w całości rozliczone. Należności z tytułu naliczonych przychodów zostały wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Odnosnie LWB prowadzone było postępowanie przed Sądem Okręgowym w Lublinie w zakresie roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej. W związku z ustaleniem w dniu 18 czerwca 2014 r. przez ZUS Oddział w Lublinie wobec LWB wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 3,47% za okres rozliczeniowy od dnia 1 kwietnia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r., oraz na poziomie 3,09% za okres rozliczeniowy od 1 kwietnia 2014 r. do 31 marca 2015 r., oraz nałożeniem na spółkę dodatkowej sankcji, LWB podjęła decyzje o utworzeniu odpowiedniej rezerwy. Decyzja ZUS została przez spółkę zaskarżona i była przedmiotem sporu na przestrzeni lat 2015-2018.

W dniu 21 listopada 2017 r. odbyła się rozprawa apelacyjna, na której Sąd Apelacyjny w Lublinie rozpoznał apelację wniesioną przez ZUS od korzystnego dla LWB wyroku z dnia 7 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny wydał wyrok, w którym oddalił złożoną przez ZUS apelację. Od powyższego wyroku w dniu 12 marca 2018 r. ZUS O/Lublin wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. Wyrokiem z dnia 4 kwietnia 2019 r. Sąd Najwyższy ostatecznie oddalił skargę kasacyjną wniesioną przez ZUS O/Lublin w związku z czym sprawa sporu pomiędzy spółką oraz ZUS O/Lublin została ostatecznie rozstrzygnięta. Wobec powyższego Grupa podjęła decyzję o całkowitym rozwiązaniu utworzonej uprzednio rezerwy w wysokości 22 658 tys. zł.

18 stycznia 2018 r. do spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. wpłynął pozew z 28 grudnia 2017 r., który został złożony w Sądzie Okręgowym w Białymstoku przez Gminę Białystok przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o zapłatę 29 445 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem ceny sprzedaży 126 083 udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku (obecnie ENEA Ciepło Sp. z o.o.) składających się na tzw. „Resztówkę”, w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy sprzedaży udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. zawartej 26 maja

2014 r. 23 lutego 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew, nie zgadzając się ze stanowiskiem przedstawionym w pozwie i wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Spór dotyczył interpretacji zapisów umowy sprzedaży udziałów z 2014 r. w zakresie ustalenia czy istniało zobowiązanie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. do nabycia pozostałych udziałów, tzw. "Resztówki". Zgodnie ze stanowiskiem ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., spółka wykonała swoje zobowiązanie określone w umowie sprzedaży udziałów z 2014 r., w zakresie nabycia udziałów w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. i nie była zobowiązana do nabycia dodatkowo 121 863 udziałów.

14 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku (I instancja) uznał powództwo Gminy Białystok w całości. 10 września 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła apelację od wyroku. 8 stycznia 2019 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku skierował wniosek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o wyłączenie sędziów apelacji białostockiej do Sądu Najwyższego. 9 marca 2019 r. Sąd Najwyższy postanowił oddalić, a w części umorzyć wniosek ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o wyłączenie sędziów Sądu Apelacyjnego w Białymstoku (sygn. akt SN IV Co 9/19). Rozprawa przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku odbyła się 19 czerwca 2019 r. Po zamknięciu rozprawy Sąd Apelacyjny w Białymstoku wydał wyrok oddalający apelację spółki. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła wniosek o doręczenie wyroku z uzasadnieniem. Wyrok jest prawomocny. 8 października 2019 r. spółka złożyła za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu II instancji. Pismem z 21 listopada 2019 r. Gmina Białystok złożyła odpowiedź na skargę kasacyjną. Skarga kasacyjna została przekazana do Sądu Najwyższego.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zapłaciła 15 lipca 2019 r. na rzecz Gminy Białystok kwotę 34 539 tys. zł (kwota główna plus odsetki ustawowe za opóźnienie liczone od 25 stycznia 2017 r. do dnia zapłaty) tytułem ceny nabycia 126 083 udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku, oraz kwotę 144 tys. zł tytułem zwrotu kosztów procesu za I i II instancję.

Niezależnie od powyższego, 12 lipca 2019 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. i ENEA S.A. zawarły porozumienie określające zasady sprzedaży powyższych udziałów przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na rzecz ENEA S.A.

29 sierpnia 2019 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę Zarządowi ENEA S.A. na nabycie 126 083 udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 6 304 tys. zł za łączną cenę w wysokości 34 539 tys. zł.

4 września 2019 r. ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarły Umowę Sprzedaży 126 083 udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 6 304 tys. zł za łączną cenę w wysokości 34 539 tys. zł., zgodnie z którą przejście własności udziałów z ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na ENEA S.A. miało nastąpić w dniu dokonania przez ENEA S.A. na rzecz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zapłaty ceny za udziały. Płatność ENEA S.A. na rzecz ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z tego tytułu nastąpiła 11 września 2019 r.

W związku z powyższym, od 11 września 2019 r. ENEA S.A. posiada 3 019 288 udziałów w kapitale zakładowym ENEA Ciepło Sp. z o.o. co stanowi blisko 99,94% udziału w kapitale zakładowym spółki, pozostałe udziały należą do pracowników spółki.

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi" z siedzibą w Warszawie o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie ustalenie nieistnienia lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. 10 kwietnia 2019 r. odbyła się pierwsza rozprawa w sprawie, na rozprawę nie byli wzywani świadkowie. Sąd zobowiązał Spółkę do złożenia Umowy Inwestycyjnej w terminie 14 dni, co najmniej w zakresie punktów od 1 do 8 (w szczególności pkt. 8.6) pod rygorem ujemnych skutków procesowych wskazanych w art. 233 § 2 k.p.c. Pełnomocnik ENEA złożył zastrzeżenie do protokołu w trybie art. 162 k.p.c. 24 kwietnia 2019 r. Spółka złożyła Umowę Inwestycyjną. Sąd postanowił odroczyć rozprawę do 17 lipca 2019 r. 31 lipca 2019 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uwzględnił powództwo w zakresie roszczenia głównego i stwierdził nieważność Uchwały. 17 września 2019 r. pełnomocnik ENEA S.A. złożył apelację od wyroku z 31 lipca 2019 r. Strona powodowa złożyła odpowiedź na apelację, na którą pełnomocnik ENEA S.A. złożył replikę. Sąd Apelacyjny w Poznaniu wyznaczył termin rozprawy apelacyjnej na 6 maja 2020 r., termin ten został odwołany, a nowy został wyznaczony na 8 lipca 2020 r.

Zarząd ENEA S.A. złożył w grudniu 2018 r. odpowiedź na pozew w sprawie z powództwa Międzyzakładowego Związku Zawodowego Synergia Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA z siedzibą w Poznaniu o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C i zażądał oddalenia powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego. Termin rozprawy wyznaczono na 8 maja 2019 r. Rozprawa ta nie odbyła się, podobnie jak kolejne wyznaczone na 30 lipca

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2019 r. i 1 października 2019 r. Nowego terminu rozprawy jeszcze nie wyznaczono. Postępowanie zostało zawieszono do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie z powództwa akcjonariusza Spółki Fundacji "CLIENTEARTH Prawnicy dla ziemi".

Urząd Regulacji Energetyki 20 sierpnia 2018 r. przekazał do ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z możliwością przedłożenia Prezesowi URE w latach 2010-2018 wniosków o wydanie świadectw pochodzenia zawierających dane, informacje lub oświadczenia niezgodne ze stanem faktycznym.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o. o. zgodnie z wezwaniem przekazała szczegółowe wyjaśnienia oraz wymaganą dokumentację.

Na 31 grudnia 2019 r. sprawa jest nadal w toku, Urząd Regulacji Energetyki w tym okresie nie przekazywał nowych wezwań do uzupełnienia informacji.

43.5. Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę

Ryzyko związane ze stanem uregulowania sytuacji prawnej nieruchomości wykorzystywanych przez Grupę wynika z faktu, że Grupa nie dla wszystkich obiektów posiada tytuł prawny do korzystania z gruntów, na których są usytuowane sieci przesyłowe oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości.

Rozstrzygnięcia zapadające w tych sprawach są o tyle istotne, że w znaczący sposób wpływają zarówno na kształtowanie postępowania Grupy wobec osób zgłaszających roszczenia przedsądowe w związku z urządzeniami zlokalizowanymi na ich nieruchomościach w przeszłości, jak i na sposób regulowania stanu prawnego tych urządzeń w przypadku nowych inwestycji.

Możliwość utraty majątku w tym przypadku jest znikoma. Brak uregulowanego stanu prawnego nieruchomości pod urządzeniami energetycznymi nie stanowi ryzyka utraty przez Grupę majątku, a jedynie powoduje zagrożenie powstania dodatkowych kosztów związanych z żądaniami wypłaty odszkodowań za tzw. bezumowne korzystanie z gruntu, czynszu dzierżawnego kosztów ustanowienia służebności przesyłu lub wyjątkowo, w pojedynczych przypadkach z żądaniami związanymi ze zmianą lokalizacji obiektu (przywrócenie gruntu do stanu pierwotnego). Grupa tworzy adekwatne rezerwy.

Rezerwa dotyczy również odszkodowań za bezumowne korzystanie przez Grupę z nieruchomości, na których posadowiony jest majątek sieciowy Grupy (linie elektroenergetyczne), w związku z określeniem tzw. korytarzy przesyłowych oraz ustanawianiem służebności przesyłu na rzecz Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2019 r. Grupa ujęła rezerwę na roszczenia z tytułu bezumownego korzystania z gruntów w wysokości 210 087 tys. zł.

43.6. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
Razem	27 594

Przedmiotem zawezwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 r. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W wyżej wymienionych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów.

43.7. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

ENEA S.A. jest stroną 10 postępowań sądowych dotyczących umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł, na które składają się:

- 7 postępowań o zapłatę, w których przeciwko ENEA S.A. dochodzone są roszczenia tytułem wynagrodzenia, kar umownych bądź odszkodowania;
- 2 postępowania o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia przez ENEA S.A. umów sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r., przy czym w jednym postępowaniu równoległe z żądaniem ustalenia dochodzone jest roszczenie o zapłatę;
- 1 postępowanie o zapłatę, w którym ENEA S.A. dochodzi roszczenia tytułem kary umownej.

ENEA S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec ENEA S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą ENEA S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona ENEA S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

28 października 2016 r. ENEA S.A. złożyła oświadczenia, w zależności od umowy, o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) ("Umowy").

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł ("Kontrahenci"):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (obecnie PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie);
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- in.ventus Sp. z o.o. EW Śniatowo sp.k. z siedzibą w Poznaniu;
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);
- ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa, tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz

- projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw;

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia Umów. Spadek odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części Umów stanowi podstawę do wyliczenia ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową. Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 123 032 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych Umów, w odniesieniu do przedstawionych do 31 grudnia 2019 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów. Rezerwa jest prezentowana w notcie 33.

W lutym 2020 r. ENEA S.A. zawarła z Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie, z którego powództwa zostały wszczęte trzy postępowania sądowe, umowę w sprawie ugodowego rozwiązania sporów w ramach której:

- w sprawie o sygn. akt IX GC 64/17 postępowanie zostało prawomocnie umorzone w związku z zawartą ugodą sądową;
- w sprawie o sygn. akt IX GC 996/16 ENEA S.A. cofnęła apelację od wyroku z dnia 29 listopada 2019 r. – postępowanie apelacyjne zostało umorzone, ale postanowienie o umorzeniu oczekuje na uprawomocnienie;
- w sprawie o sygn. akt IX GC 1167/16 Megawind Polska Sp. z o.o. cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczeń – postępowanie zostało umorzone, ale postanowienie o umorzeniu oczekuje na uprawomocnienie.

Kwota uzgodniona w treści ugody zawiera się w kwocie dotychczas utworzonych rezerw na toczące się postępowania sądowe.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

44. Zabezpieczenia ustanowione na aktywach i inne ograniczenia
Ograniczenia w dysponowaniu i zabezpieczenia ustanowione na aktywach Grupy oraz inne zabezpieczenia

Lp.	Nazwa jednostki	Tytuł zabezpieczenia	Rodzaj zabezpieczenia	Podmiot na rzecz którego ustanowiono zabezpieczenie	Zadłużenie na 31 grudnia 2019	Zadłużenie na 31 grudnia 2018	Okres na jaki ustanowiono zabezpieczenie
1.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	WUPRINŻ S.A.	14	14	12 sierpnia 2020 r.
2.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	PGL Lasy Państwowe	31	31	12 sierpnia 2020 r.
3.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	STRABAG Sp. z o.o.	30	30	12 sierpnia 2020 r.
4.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	STRABAG Sp. z o.o.	30	30	12 sierpnia 2020 r.
5.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	STRABAG Sp. z o.o.	25	25	12 sierpnia 2020 r.
6.	Enea Serwis	Zabezpieczenie umowy na udzielenie gwarancji kontraktowych	Weksel in blanco	STRABAG Sp. z o.o.	25	25	12 sierpnia 2020 r.
7.	PEC Oborniki	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	1 008	1 307	20 czerwca 2023 r.
8.	PEC Oborniki	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	1 259	1 310	20 września 2028 r.
9.	Enea Ciepło	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco	NFOŚiGW	48 184	55 486	20 grudnia 2026 r.
10.	Enea Ciepło	Zabezpieczenie kredytu	Weksel in blanco	PKO BP S.A.	2 172	3 040	30 czerwca 2024 r.
11.	Enea Ciepło	Zabezpieczenie kredytu	Weksel in blanco	ING Bank Śląski S.A.	2 919	2 869	12 listopada 2026 r.
12.	LW Bogdanka	Zabezpieczenie pożyczki	Weksel in blanco, cesja wierzytelności	WFOŚiGW	14 076	17 141	31 lipca 2024 r.
13.	MEC Piła	Zabezpieczenia pożyczek	Weksle in blanco, cesje wierzytelności	WFOŚiGW	4 784	6 723	20 czerwca 2023 r.
14.	Enea Elektrownia Połaniec	Przewłaszczenie EUA na zabezpieczenie	przeniesienie własności EUA na mocy umowy (zabezpieczenie niepieniężne)	IRGIT	-	-	do odwołania

Poza ograniczeniami opisanymi w tabeli powyżej, ograniczenia dotyczące środków pieniężnych opisano w nocie 25.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

45. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

15 kwietnia 2015 r. KGHM, PGE, TAURON i ENEA S.A. zawarły Umowę Nabycia Udziałów w PGE EJ 1. KGHM, TAURON oraz ENEA S.A. nabyły od PGE po 10% udziałów (łącznie 30% udziałów) w PGE EJ 1. ENEA S.A. zapłaciła za nabyte udziały 16 mln zł.

Zgodnie z Umową Wspólników, zaangażowanie finansowe ENEA S.A. w okresie Fazy Wstępnej nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł. Łączne nakłady ENEA S.A. wynikające z nabycia udziałów i podwyższenia kapitału zakładowego spółki wyniosły dotychczas 32 544 tys. zł.

28 listopada 2018 r. PGE S.A. wyraziła wstępne zainteresowanie nabyciem wszystkich udziałów w spółce PGE EJ 1. Z informacji przedstawionych przez PGE S.A. wynikało, że realizacja transakcji będzie możliwa po przeprowadzeniu wyceny przez niezależnego doradcę oraz uzyskaniu zgód korporacyjnych przez wszystkie zaangażowane podmioty. 4 grudnia 2018 r. ENEA S.A. wyraziła wstępne zainteresowanie sprzedażą wszystkich posiadanych udziałów w spółce PGE EJ 1. Wstępne zainteresowanie sprzedażą udziałów w spółce PGE EJ 1 wyrazili także pozostali wspólnicy, tj. TAURON oraz KGHM. 17 kwietnia 2019 r. PGE S.A. podjęła decyzję o odstąpieniu od procesu nabycia udziałów będących w posiadaniu pozostałych Wspólników.

Na 31 grudnia 2019 r. i na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ENEA S.A. posiada 263 020 udziały w kapitale zakładowym PGE EJ 1 Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej wynoszącej ok. 37 086 tys. zł, stanowiących 10 % ogólnej liczby udziałów/głosów.

46. Umowa nabycia spółki Eco-Power Sp. z o.o.

Spółki Fen Wind Farm B.V. z siedzibą w Amsterdamie oraz Wento Holdings S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu („Powodowie”) wytoczyły powództwo przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o zawarcie umowy sprzedaży do ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o. za cenę uwzględniającą kwotę bazową, która wynosi 286,5 mln zł. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. nie uznała zasadności powyższego roszczenia i w złożonej odpowiedzi na pozew (a także w kolejnym piśmie przygotowawczym z 7 stycznia 2017 r.) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od Powodów kosztów postępowania. Zgodnie z oszacowaniem wartości udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o. Grupa utworzyła rezerwę na kwotę 129 mln zł – jej wysokość wynika z różnicy ceny uwzględniającej kwotę bazową, która wynosi 286,5 mln zł i wartości oszacowanej w modelu ENEA SA.

21 lutego 2020 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarła z Powodami ugodę pozasądową. Na jej mocy strony rozwiązały umowę przedwstępną dotyczącą nabycia przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o. ze skutkiem na dzień zawarcia ugody oraz bezwarunkowo i nieodwołalnie zrzekły się wobec siebie wszelkich roszczeń dotyczących praw do jakichkolwiek udziałów bezpośrednio lub pośrednio związanych z zamierzoną sprzedażą na rzecz Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów Eco-Power Sp. z o.o. W zaistniałej sytuacji Grupa rozwiązała w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwę w wysokości 129 mln zł.

47. Podatkowa Grupa Kapitałowa

Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu decyzją z 14 maja 2019 r. stwierdził wygaśnięcie decyzji z 25 października 2016 r. o rejestracji umowy Podatkowej Grupy Kapitałowej ENEA, w związku z brakiem spełnienia przez Podatkową Grupę Kapitałową ENEA w roku podatkowym 2018 warunku osiągnięcia udziału dochodów w przychodach w wysokości co najmniej 2%.

Z dniem 31 grudnia 2018 r. Podatkowa Grupa Kapitałowa ENEA straciła status podatkowej grupy kapitałowej.

Dzień 1 stycznia 2019 r. jest dniem rozpoczynającym nowy rok podatkowy spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej i od tego dnia zobowiązane są one do indywidualnego rozliczenia w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych.

11 grudnia 2019 r. Naczelnik Pierwszego Wielkopolskiego Urzędu Skarbowego w Poznaniu dokonał rejestracji umowy dotyczącej utworzenia podatkowej grupy kapitałowej na okres 3 lat podatkowych od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022. Umowa zawarta została aktem notarialnym 12 listopada 2019 r. pomiędzy 11 Spółkami Grupy Kapitałowej ENEA, w tym m.in.: ENEA S.A., ENEA Operator Sp. z o.o., ENEA Centrum Sp. z o.o., ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Spółką reprezentującą podatkową grupę kapitałową jest ENEA S.A.

Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych traktuje podatkową grupę kapitałową, jako odrębnego podatnika podatku dochodowego (CIT), co oznacza, że spółki wchodzące w skład podatkowej grupy kapitałowej tracą odrębną podmiotowość dla celów podatku CIT a podmiotowość tę zyskuje podatkowa grupa kapitałowa jako całość.

Przedmiotem opodatkowania jest dochód ustalony od łącznego dochodu grupy, obliczonego, jako nadwyżka sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat. Odrębność podmiotowa podatkowej grupy kapitałowej istnieje wyłącznie na gruncie podatku dochodowego od osób prawnych. Nie należy jej utożsamiać z odrębną podmiotowością prawną. Nie przenosi się ona również na grunt innych podatków, w szczególności każda ze spółek tworzących podatkową grupę kapitałową jest odrębnym podatnikiem podatku VAT, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatku od nieruchomości a także płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

Spółki tworzące podatkową grupę kapitałową muszą spełnić szereg wymogów, obejmujących między innymi: odpowiedni poziom kapitałów, udział spółki dominującej w kapitałach spółek tworzących PGK na poziomie minimum 75%, brak powiązań kapitałowych między spółkami zależnymi, brak zaległości podatkowych, osiągnięcie udziału dochodu w przychodach na poziomie przynajmniej 2% (liczonego dla całej podatkowej grupy kapitałowej) oraz zawieranie transakcji wyłącznie na warunkach rynkowych. Naruszenie powyższych wymogów będzie oznaczać rozwiązanie podatkowej grupy kapitałowej i utratę przez nią statusu podatnika. Od momentu rozwiązania każda ze spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej staje się samodzielnym podatnikiem dla podatku CIT.

48. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej ENEA S.A., które nastąpiły po 31 grudnia 2019 r. zaprezentowane zostały w nocie 3.

Zdarzenia po dacie sprawozdawczej dotyczące inwestycji w Elektrownię Ostrołęka Sp. z o.o. zostały przedstawione w nocie 18.

21 lutego 2020 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. zawarła z Fen Wind Farm B.V. z siedzibą w Amsterdamie oraz Wento Holdings S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu ugodę pozasądową w związku ze sporem sądowym dotyczącym nabycia przez Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o., która to jest właścicielem Farmy Wiatrowej Skoczylody. Bardziej szczegółowe informacje zawarte są w nocie 46.

Pod koniec 2019 r. z Chin zaczęły napływać informacje o zagrożeniu spowodowanym koronawirusem SARS-Cov-2 wywołującym chorobę COVID-19 („koronawirus”). Na 31 grudnia 2019 r. występowanie wirusa było ograniczone terytorialnie, jednakże w trakcie pierwszych miesięcy 2020 r. sytuacja gwałtownie się rozwinęła i występowanie koronawirusa osiągnęło globalną skalę (docierając na początku marca b.r. również do Polski), potęgując tym samym negatywne skutki dla życia ludzi oraz światowej gospodarki. Na chwilę obecną działalność Grupy nie została w istotny sposób dotknięta zagrożeniami związanymi z wirusem, niemniej jednak Zarząd uważnie monitoruje sytuację i poziom tego zagrożenia, podejmując jednocześnie liczne działania zmierzające do zminimalizowania zagrożenia wirusem oraz ewentualnych negatywnych skutków spowodowanych jego wystąpieniem. Do tych działań zaliczają się między innymi czasowe ograniczenie wyjazdów i spotkań służbowych, zwiększenie dostępności oraz zakresu stosowania środków czystości, środków do dezynfekcji oraz środków ochronnych, wprowadzenie odpowiednich procedur pracy, a także monitorowanie kierunków podróży pracowników pod kątem krajów o podwyższonym poziomie ryzyka. W zakresie reorganizacji pracy wprowadzono pracę zdalną lub rotacyjną we wszystkich obszarach, gdzie było to możliwe bez zakłócenia procesów krytycznych. Do kluczowych działań należy ponadto zaliczyć dostosowanie obowiązujących w Grupie procedur do wymagań uchwalonej przez Sejm RP Ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Zarząd ENEA S.A. powołał Sztab kryzysowo-koordynacyjny dla Grupy ENEA ds. zapobiegania, przeciwdziałania i zwalczania COVID-19. W ślad za Uchwałą we wszystkich spółkach Grupy powołano Zespoły, które koordynują zadania związane z zapewnieniem ciągłości działania spółek Grupy ENEA w kontekście zagrożenia koronawirusem. Zarząd ENEA SA koordynuje poprzez Sztab całość działań, w powyższym zakresie.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, rozwój sytuacji jest trudny do przewidzenia, podobnie jak potencjalne negatywne skutki dla działalności operacyjnej i finansowej Spółki oraz Grupy. Dalsze rozprzestrzenianie się wirusa może bowiem powodować spadek aktywności gospodarczej (obecnie liczne ograniczenia działalności dotyczą: hoteli, restauracji, kawiarni, galerii handlowych), spadek zapotrzebowania na energię elektryczną, a w konsekwencji spadek jej produkcji, co może negatywnie wpłynąć na przychody ze sprzedaży Grupy.

Dodatkowe informacje i objaśnienia przedstawione na stronach 10-125 stanowią integralną część skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe sporządzone według MSSF UE za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2019 r.
(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niższe zapotrzebowanie na energię elektryczną może powodować ograniczenie produkcji węgla kamiennego i przychodów ze sprzedaży w segmencie Wydobycia. W obszarze dystrybucji, na obecnym etapie realizowana jest podstawowa działalność, a procesy krytyczne są zabezpieczone ciągłością działania. Możliwe jest pogorszenie wskaźnika rotacji należności, w związku z trudną sytuacją gospodarczą i ograniczeniem zdolności płatniczych odbiorców energii elektrycznej. Wahania na globalnych rynkach spowodowały w ostatnim czasie także istotne zmiany cen energii elektrycznej, praw do emisji CO₂, surowców, a także istotne wahania na rynkach kapitałowych, które w przypadku zmiany w trwałe tendencje mogą spowodować zmiany w założeniach stosowanych w testach na utratę wartości majątku Grupy.

W związku z opisanymi powyżej zdarzeniami po dniu bilansowym Zarząd Jednostki Dominującej przeanalizował podstawowe założenia dotyczące szacunków w sprawozdaniu finansowym. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki Dominującej podtrzymuje ich zasadność w długim terminie. W związku z niepewnością wywołaną pandemią wirusa SARS-CoV-2, Zarząd Jednostki Dominującej na bieżąco analizuje jej wpływ na kluczowe założenia i oszacowania mogące mieć wpływ na sytuację Grupy ENEA.

W związku z reorganizacją pracy i zwiększonymi zabezpieczeniami spowodowanymi stanem epidemicznym mogą nastąpić przesunięcia planowanych remontów i modernizacji jednostek wytwórczych, m.in. do konkluzji BAT. Znaczna zmienność cen produktów na giełdach towarowych powoduje konieczność zaangażowania dodatkowych środków na zabezpieczenie zawartych transakcji.

W ocenie Zarządu Jednostki Dominującej powyższe zdarzenia są zdarzeniami po zakończeniu okresu sprawozdawczego niewymagającymi dokonania korekt.

W okresie pomiędzy dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego kurs akcji Jednostki Dominującej spadł z poziomu ok. 8 zł./akcję do ok. 7 zł./akcję, co zdaniem Zarządu Jednostki Dominującej jest spowodowane przede wszystkim niekorzystną sytuacją na rynkach globalnych oraz niepewnością związaną z pandemią COVID-19, którą opisano powyżej. W związku z powyższym, Zarząd Jednostki Dominującej analizuje zasadność i aktualność kluczowych oszacowań, przede wszystkim związanych z testami na utratę wartości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego Zarząd Jednostki Dominującej nie stwierdził konieczności modyfikacji kluczowych założeń do testów na utratę wartości ani innych oszacowań, które mogłyby mieć istotny wpływ na niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe.